8554 AA
OSREDNJA KNJIŽNICA
P.P.126
66001 KOPER

nedeljski

Primorski dnevnik

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

Cena 500 lir

Leto XXXIX. Št. 30 (11.446)

TRST, nedelja, 6. februarja 1983

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

Predlogi SKGZ

za pospeševanje višjih oblik gospodarskega sodelovanja ob meji

Na podlagi razprav v odboru za gospodarstvo in na podlagi sklepa na zadnji seji glavnega odbora SKGZ, kjer je tudi tekla razprava o sedanjem gospodarskem položaju in o gospodarskem sodelovanju med Italijo in Jugoslavijo, predvsem kar zadeva izvajanje osimskih sporazumov in sodelovanje ob meji, je Slovenska kulturno - gospodarska zveza naslovila na predsednika odbora dežele Furlanije - Julijske krajine dr. Antonia Comellija in na predsednika izvršnega sveta skupščine SR Slovenije Janeza Zemljariča pismo, v katerem navaja predloge za preučevanje in pospeševanje višjih oblik gospodarskega sodelovanja z željo, da bi se kot najvišja predstavnika obeh izvršnih organov zavzela za pospešitev konkretnega sodelovanja v korist obmejnih področij.

Pismo se glasi:

«V želji, da bi tudi naša organizacija prispevala k iskanju poti iz splošnih gospodarskih težav, posebno še iz tistih, ki bremene obmejni območji Italije in Jugoslavije, naslavljamo to pismo s konkretnimi predlogi Vama kot najvišjima predstavnikoma izvršnih organov avtonomne dežele Furlanije - Julijske krajine in Socialistične republike Slovenije.

Kar navajamo in predlagamo, gotovo ni za Vas nekaj povsem novega. Kljub temu smo mnenja, da na razna vprašanja opozorimo v prepričanju, da bo to pripomoglo, da bosta obe strani skupno pristopili k iskanju rešitev, v duhu 9. člena osimskega sporazuma, ki govori o izdelavi študij za izboljšanje gospodarskega sodelovanja na mejnih območjih in člena 10, ki podrobneje navaja vrste takega sodelovanja.

Razvoj obmejnega pasu je odvisen od «mejne politike» države in političnega vzdušja, ki se ob meji oblikuje. Gospodarska zaprtost ima za posledico odvisnost obmejnega gospodarstva od centra, v «mehkejših» oblikah gospodarskega sodelovanja prevladujejo trgovinski odnosi, dolgoročnejše oblike gospodarskega sodelovanja pa težijo h gospodarski integraciji sosednjih območij.

V povojnem obdobju si Trst ni znal izbrati vloge, ki bi ustrezala novi geografski situaciji. Sprva je videl rešitev v izključno enostranski povezavi in integraciji in zanemarjal možnosti, ki mu jih daje neposredno zaledje, ki je v preteklosti prispevalo svoj delež k njegovi rasti, v praksi je skupaj z ostalimi obmejnimi urbanimi centri v znatni meri izkoriščal trgovske možnosti, ki jih je nudilo jugoslovansko razvijajoče se gospodarstvo in obenem njegova dokaj popustljiva devizno - carinska politika.

Nedavni omejitveni ukrepi jugoslovanske vlade so gospodarske težave obmejnega območja v Italiji zaostrili, kar nudi možnost za politično in gospodarsko streznitev in ugotovitev, da ni mogoče graditi močnega gospodarstva na konjunkturnih momentih. Obenem je to priložnost za opredelitev take usmeritve, v kateri bo dolgoročno ekonomsko sodelovanje z Jugoslavijo eno izmed temeljnih načel.

V Gorici ni sicer takih zaviralnih sil kot v Trstu, toda njena večja odprtost za sodelovanje z neposrednim zaledjem se je preveč omejevala na terciarni sektor in ni upoštevala realnih možnosti za uresničitev vseh pobud, zaradi česar so ostale na pol poti.

Ostali del obmejnega pasu, ki spada pod videmsko pokrajino, je brez večjih urbanih središč ostal emarginiran, nerazvit in brez perspektive, da bi se gospodarstvo razvilo do take mere, da bi se ustvarila delovna mesta vsaj za domačo delovno silo.

Za jugoslovanski obmejni pas, ki si je v povojnem obdobju z velikimi napori ustvaril nova urbana središča in se je močno razvil v letih hitre gospodarske rasti, bi bilo treba omogočiti tudi v današnjih težjih gospodarskih razmerah ustrezen razvoj.

Gospodarski odnosi med Italijo in Jugoslavijo so v zadnjih letih dosegli visoko raven in vsaka izmed obeh držav vidi v drugi pomembnega gospodarskega partnerja. Za Jugoslavijo je na primer Italija po obsegu zunanjetrgovinske izmenjave tretji najpomembnejši partner, takoj za Sovjetsko zvezo in Zvezno republiko Nemčijo. Medsebojni italijansko - jugoslovanski blagovni tokovi so v letu 1981 presegli 2.200 milijonov dolarjev, kar nedvomno odraža močno gospodarsko izmenjavo. Prepričani smo, da se bodo v bodoče — kljub splošni svetovni gospodarski krizi in specifični krizi v obeh državah ti odnosi utrdili in nadalje razvijali.

V nakazanem okviru igrata obmejna pasova zelo omejeno vlogo, tako z ozirom na količinski kot na kvalitativni aspekt. Zato je potrebno, da se jima z ustrezajočo politiko in instrumenti dajo možnosti, da v še večji meri opravljata vlogo povezovalca obeh gospodarstev ne le v smeri trgovskega sodelovanja, ki je v primernih oblikah še vedno pomembno, potrebno in perspektivno, ampak tudi v smeri višjih oblik gospodarskega sodelovanja, v prvi vrsti v smeri proizvodne kooperacije. Prepričani smo, da je v tem oziru možno najti take rešitve, ki bodo na eni strani pospešile plasman jugoslovanske industrijske proizvodnje v Italijo in v Evropsko gospodarsko skupnost, na drugi pa odprle vrata na izvoz italijanskih proizvodov v Jugoslavijo in posredno v države tretjega sveta.

Za pospeševanje kvalitetnejših oblik medsebojnega sodelovanja predlagamo sledeče:

a) Sestaviti mešano komisijo za obmejno gospodarsko sodelovanje med predstavniki dežele Furlanije - Julijske krajine in SR Slovenije. Njena glavna naloga bi morala biti preverjanje možnih oblik sodelovanja v smislu členov 9 in 10 osimskega sporazuma in predlaganje potrebnih inštrumentov. K izdelavi stališč in predlogov naj bi komisija pritegnila tudi strokovne organizacije slovenske manjšine.

b) Dežela Furlanija - Julijska krajina bi morala v svoje planske in operativne dokumente vnesti konkretnejša dolgoročna določila. V tem oziru je mogoče, upoštevajoč status «avtonomne dežele», izdelati poseben deželni zakon za pospeševanje obmejnega gospodarskega sodelovanja in v prvi vrsti določiti posebne finančne sklade, ki bi bili namenjeni konkretnim gospodarskim pobudam. Predlagati bi bilo treba tudi carinske, fiskalne in druge olajšave.

c) V jugoslovanskem delu obmejnega pasu bi bilo treba s primernimi lokalnimi ukrepi stimulirati skupna vlaganja, ki bi bila v obojestranskem interesu.

d) Pomembno je, da bi obe državi v duhu osimskih sporazumov iskali vire za izgradnjo pomembnih prometnih infrastruktur, ki bodo v večji meri povezale obe obmejni območji.

e) V skladu z novimi razmerami in potrebami bi bilo treba s poenostavljenimi postopki posodobiti tržaški in goriški avtonomni račun za blagovno izmenjavo. Za proizvodne pobude z obmejnega območja in za mešane pobude bi bilo zelo pomembno, da bi njihove proizvodne programe v okviru določenih limitov vključili v brezcarinske liste.

f) V okviru sodelovanja med državama bi lahko imel pomembno vlogo Center za znanstvene in tehnološke raziskave v Trstu, ki bi moral svojo dejavnost v večji meri usmeriti v iskanje tehnoloških rešitev, ki bi upoštevale komparativne prednosti in gospodarske, geografske, energetske, surovinske in druge značilnosti obeh držav.

g) V tesni povezavi z nakazano tematiko so nekatera specifična vprašanja, ki jih gre reševati vzporedno. Med temi je nedvomno vprašanje izmenjave delovne sile, pri čemer morajo dati svoje predloge predvsem sindikalne organizacije z obeh strani meje.

Nazadnje bi želeli poudariti, da je odprta meja dragocena dobrina za obe državi in še posebej za prebivalstvo obmejnega območja. Zato ima obmejni pas, na katerem živimo, konkretne možnosti, da s trdnim in razčlenjenim obmejnim gospodarskim sodelovanjem postane ena izmed temeljnih postavk ekonomskega razvoja.»

PODPREDSEDNIK ZDA NA TRIDNEVNEM OBISKU V ITALIJI

Vprašanje izstrelkov glavna tema Bushovih uradnih pogovorov v Rimu

V vladnih krogih prodira stališče o nujnosti bolj enakopravnih odnosov med ZDA in zavezniki

RIM — Z nekajurno zamudo, ki jo je povzročila snežna nevihta med njegovim postankom v ameriški postojanki na meji med obema Nemčijama, je podpredsednik ZDA George Bush prispel sinoči na tridnevni uradni obisk v Italijo. Še pred prvim razgovorom s predsednikom vlade Fanfanijem je hotel Bush poudariti, če je bilo sploh potrebno, da je Italija najzvestejši zaveznik ZDA in ji je posredoval pohvalo predsednika Reagana za sodelovanje glede odnosov med Zahodom in Vzhodom, pogajanj o razorožitvi in dogajanj na Bližnjem vzhodu.

Ameriški podpredsednik, ki je prišel na evropsko turnejo s prvenstvenim namenom, da utrjuje solidarnost zaveznikov okrog Reaganovega predloga o «ničelni rešitvi» glede jedrskih raket srednjega dometa, je tudi v Rimu potrdil ameriško stališče in obtožil Sovjetsko zvezo, da je postavila na stotine raket SS20, ki «merijo v srce svobodne Evrope». Bush je zatrdil, da je NATO sprejel «moralno pobudo» za odpravo te nevarnosti in dolžil SZ, da ne pristaja na pozive h konstruktivnejšemu pristopu.

Ponovil je sicer, da ameriški predlog ne predstavlja ultimata, češ da so ZDA pripravljene tudi na sprejemljive kompromise in je zato ponovno naglasil, da pričakujejo novih pobud s sovjetske strani, da pa ne mislijo popustiti pri načelih. O teh načelih se bo Bush pogovoril poleg s Fanfanijem in zunanjim ministrom Colombom, tudi danes s tajniki vladnih strank (Zanoneja bo zamenjal predsednik PLI Malagodi) in s Spadolinijem ter s predsednikom republike Pertinijem, ki ga bo jutri zadržal na kosilu. Jutri se bo podpredsednik ZDA zasebno srečal tudi s papežem Janezom Pavlom II., kateremu pripisuje «velik moralni vpliv».

Vsebina pogovorov seveda še ni znana, dokler je ne bo sam Bush pojasnil ob koncu obiska na tiskovni konferenci. Ne more pa biti dvoma, da bo njeno jedro vprašanje namestitve 112 ameriških raket Cruise v Comisu na Siciliji, ki bi znala biti tudi nepotrebna če bi se ZDA in SZ v Ženevi dogovorile o kakšni kampromisni rešitvi. Zato se tudi v vladnih krogih utrjuje stališče, ki ga je posebej izrazil obrambni minister Lagorio, da se morajo ZDA odkriteje posvetovati s svojimi zavezniki in jih bolj seznanjati s potekom razorožitvenih pogajanj. Pričakovati je torej, da bosta Fanfani in Colombo prikazala Reaganovemu namestniku, kljub poudarjenemu prvenstvu v zvestobi, nujnost bolj enakopravnih odnosov med zavezniki.

Italijanski obisk ameriškega podpredsednika se bo zaključil s slavnostno večerjo, ki mu jo bo poklonil Fanfani v ponedeljek. V torek bo Bush nadaljeval svojo pot najprej v Pariz, nato pa še v London.

RIM — Zdravstveno stanje mladega rimskega desničarja Paola Di Nella, ki so ga neznanci pred dnevi pretepli ostaja nespremenjeno. Di Nella je namreč v globoki komi, iz katere se ne bo prebudil, trdijo zdravniki. Rimski fašisti so v teku včerajšnjega dne uprizorili več protestnih manifestacij.

Stavke za pogodbo trgovskega osebja

RIM — Sindikati trgovske stroke enotne zveze CGIL - CISL - UIL so oklicali osemurno razčlenjeno stavko, ki jo bo osebje izvajalo do 12. t.m., ter 4-urno vsedržavno stavko 11. t.m., kot pritisk na delodajelce za pospešitev pogajanj o delovni pogodbi. Confcommercio namreč še ni podpisala splošnega sporazuma o stroških za delovno silo in se zato tudi še niso obnovila pogodbena pogajanja.

Nacistični krvnik Klaus Barbie v francoskih zaporih

PARIZ — Francosko vojaško letalo «DC-9» je sinoči pristalo na «nekem letališču v bližini Liona», in prepeljalo na francoska tla nacističnega krvnika Klausa Barbieja - Altmanna, bolje poznanega pod imenom «lionski mesar». Vsa procedura za izgon iz Bolivije, kjer se je Barbie vpletel v neko neuspelo ekonomsko špekulacijo, je bila kaj hitro opravljena in sedaj bo moral nacistični zločinec dobiti pravilno kazen.

Klaus Barbie je leta 1951 pribežal v Bolivijo, kjer se je skrival pod imenom Altmann in kjer se je v tamkajšnjem gospodarskem svetu visoko povzpel. Po dobrih tridesetih letih bo moral sedaj odgovarjati za svoje zločine. V Franciji so ga namreč v preteklih letih že dvakrat obsodili na smrt, kajti kriv je umora tisočev francoskih partizanov in deportacije prav tako tisočev Židov v koncentracijska taborišča.

Barbie bo sedaj zaprt v vojaški trdnjavi v Montlucu, prav tam, kjer je pred štiridesetimi leti zlival svoj nacistični srd nad nedolžne. Sodilo mu bo posebno sodišče, ki ga bodo sestavljali sami sodniki, brez civilistov.

DANES IZVOLITEV BIASUTTIJA ZA TAJNIKA

Poraz morotejske struje na kongresu KD v Vidmu

Bressani: KD si bo prizadevala za odobritev zaščitnega zakona za Slovence

VIDEM — Edino vprašanje po drugem dnevu deželnega kongresa Krščanske demokracije ki poteka v glavnem mestu Furlanije, je s kolikimi glasovi bo danes popoldne za novega tajnika izvoljen Adriano Biasutti. Bo dobil le 63 odstotkov glasov delegatov, ki zastopajo struje, ki so ustvarile novo večino ali pa glasove vseh delegatov torej tudi morotejcev? Vprašanje se postavlja potem, ko je včeraj dopoldne leader forzanovistov senator Toros predlagal, da bi vsa stranka glasovala za Biasuttija, tako kot bo vsa stranka na prihodnjih deželnih volitvah podprla na čelu kandidatne liste, sedanjega predsednika deželne vlade Comellija. Popoldne je Torosu v napol pozitivnem tonu odgovoril tržaški morotejec Coloni, ki je dejal, da je enotno glasovanje za tajnika možno, ne sme se pa omejiti na navadno seštetje glasov, marveč mora biti ta večina politično programskega značaja in je pozval Biassuttija, naj osebno povzame še pred zaključkom razprave potrebne pobude.

Morotejci so torej izgubili vsako upanje, da bi prodrl njihov kandidat Braida. Govorniki ter struje in tudi tisti, ki so že trdno v večini, so Braidi dali priznanje, da je uspešno vodil stranko v teh sedmih letih. Vendar pa so Toros, Cocianni, Di Benedetto in drugi govorniki večinskih struj obtožili morotejce, da so Braido pustili samega in da so se zanimali v vsem tem času bolj za vodenje deželnih odborništev in ministrskih ali podministrskih mest. Precej napadalen je bil Di Benedetto, leader skupnosti manjših struj, ki ji tu pravijo «superpaf», ki je dejal, da mora imeti deželni tajnik vse več avtoritete, še predvsem v odnosih s komunistično opozicijo in preveliko arogantnostjo laičnih zaveznikov, predvsem socialistov.

O programskih smernicah Krščanske demokracije je govoril poslanec Bressani, ki je dopoldne orisal stališča morotejcev. Ponovil je to, kar je sam prej povedal Braida v svojem poročilu, dejal je tudi, da si bo KD prizadevala, da bo parlament izglasoval zaščitni zakon za Slovence.

Vodja forzanovistov Toros ni orisal programskih smernic svoje struje, rekoč, da jih delegati poznajo. V napisanem programu, ki ga je razdelil je tudi potreba po izglasovanju zaščitnega zakona za Slovence vendar «brez prisilnih bilingvizmov», ter uvedba furlanščine v tretjo televizijsko mrežo. Toros je uporabil vse govorniške spretnosti, ki si jih je pridobil nekoč kot sindikalist ter govoril skoraj izključno o notranjem življenju in odnosih v stranki. Morotejcem je ponudil spravo z obljubo, da bo vsa stranka na prihodnjih deželnih volitvah podprla Comellija, od njih pa je zahteval glasovanje za novega tajnika.

Med številnimi posegi (senator Martinazzoli je orisal vsedržavno politiko stranke) omenimo bežno le dva: Goričana Cociannija in Tržačana Colonija. Cocianni je obtožil nekatere dosedanje vodilne kroge v stranki, da so skušali preprečiti kongres, da ne bi prišlo do motenja že ustaljenih pozicij v deželnem svetu. Coloni pa je podčrtal pomen osimskih sporazumov, ki so prinesli mir in sodelovanje v tem delu Evrope. Dejal je tudi, da mora KD s pametno politiko spet pridobiti volivce, ki so zbežali in šli k Listi za Trst.

Kongres se bo zaključil drevi. Kakršen koli bo rezultat, v deželnem vodstvu bo prišlo do pravega potresa. Najnovejši statut Krščanske demokracije namreč izrecno predpisuje nezdružljivost med članstvom strankinega vodstva in vodilnimi funkcionarji v izvoljenih organih.

MARKO WALTRITSCH

STOPNJUJE SE VAL NASILJA PROTI PALESTINSKIM USTANOVAM V LIBANONU

Okrog dvajset mrtvih in preko sto ranjenih obračun novega atentata v zahodnem Bejrutu

Nad sto kilogramov eksploziva eksplodiralo v podzemskem parkirišču palestinskega kulturnega inštituta - Kaže, da bo žrtev še več - Reševalci neprestano na delu

BEJRUT — Približno 20 mrtvih in preko sto ranjenih je obračun krvavega atentata, do katerega je prišlo včeraj popoldne v zahodnem Bejrutu. Vendar kaže, da bo število žrtev še narastlo, kajti veliko trupel leži še pod ruševinami stavbe, katero je razdejala močna eksplozija.

Do eksplozije je prišlo ob 14. uri v Ul. Sadat v zahodnem Bejrutu, in sicer v podzemskem parkirišču nekega palestinskega kulturnega instituta. Kakih 100 kilogramov eksploziva je razdejalo avto, v katerem je bil naboj skrit in kaj hitro je celotno stavbo zajel ogenj, zrušila pa so se tudi nekatera nadstropja. Ognjeni zublji niso dopustili, da bi obiskovalci instituta pohiteli na varno. Ni treba posebej opisati, da je prišlo na cesti in v sosednjih ulicah do panike, ljudje so brezglavo bežali, kosi betona in «ognjenih raket» pa so padali celo na sto metrov daleč od kraja atentata. Reševalci so se takoj lotili dela, vendar pred njimi je bila srhljiva slika: trupla mrtvih in ranjenih, ki so nečloveško stokali od bolečin. Reševalna akcija še vedno traja in kaže, da bo končni obračun žrtev še veliko bolj tragičen.

Libanonski radio je po nekaj urah objavil vest, da si je odgovornost za atentat prevzela «fronta za osvoboditev Libanona vseh tujcev». To je ista teroristična skupina, ki je 28. januarja letos izpeljala podoben atentat v Chtauri, kjer je pred sedežem palestinskih organizacij prav tako eksplodiral avto. Takrat so našteli 49 mrtvih in več desetin ranjenih.

Včerajšnji atentat je zadnji v verigi atentatov, ki so bili v bližnji preteklosti naperjeni proti ustanovam libanonske levice in še preostalim Palestincem v Bejrutu. Vse kaže, da se to stopnjevanje zverinskih umorov ne bo tako kmalu poleglo, kar seveda otežkoča vse napore in prizadevanja za rešitev libanonske krize.

Na prve reakcije na včerajšnji atentat ni bilo treba dolgo čakati. Šef palestinske skupine v Bejrutu Chafiq Al Hout je izjavil, da je treba pripisati odgovornost za najnovejšo morijo Izraelu. Bliskovito hitro se je oglasila tudi sovjetska tiskovna agencija Tass, ki prav tako ugotavlja, da gre atentat pripisati izraelskim tajnim službam in njihovim agentom v Libanonu.

S prizorišča atentata v Bejrutu (Telefoto AP)

Krvav atentat v Bilbau

MADRID — Dva mrtva in sedem ranjenih je obračun krvavega atentata, do katerega je prišlo v središču Bilbaa, kjer je na sedežu «Banco de Vizcaya» eksplodiral peklenski stroj. Nekaj minut pred eksplozijo so neznanci sporočili, da je v banki bomba in da bo eksplodirala čez deset minut. Le tri minute kasneje, ko je bilo še mnogo ljudi v poslopju je prišlo do eksplozije.

Presenečenje na festivalu italijanske popevke

Zmagovalka Sanrema je debitantka Rivale

SANREMO — Sredi noči se je v mestecu cvetja zaključil 33. sanremski festival lahke glasbe v prizadevanju, da bi mu vrnili nekdanji blišč in slavo. V finale se je uvrstilo osem debitantov in 18 že pretrkušenih popevkarjev, izmed njih pa je dvajset žirij, raztresenih po vsej Italiji, izbralo tri najboljše: na tretje mesto se je uvrstila Dori Ghezzi, na drugo debitantka Donatella Milani, medtem ko je zmagovalka mlada Tiziana Rivale s pesmijo «Bo, kar bo . . .».

RIM — Več desettisoč žensk je včeraj v Rimu uprizorilo protestno manifestacijo proti odobritvi prvega člena zakona proti spolnemu nasilju. Sprevod je krenil s Trga Esedra in je bil namenjen k Pantheonu, vendar so ga policija in karabinjerji preusmerili na Trg Navona, češ da je trg pred Pantheonom premajhen, da bi na njem našle prostor vse udeleženke manifestacije.

MNOŽIČNI TRAGEDIJI NI VIDETI KONCA

S prihodom domov se drama ganskih beguncev ne konča

AKRA — V zadnjih 42 urah so v ganskem glavnem mestu pristala številna letala, ki so pripeljala pomoč mednarodnih humanitarnih organizacij, pričakujejo pa še dve italijanski letali s 25 tonami živeža, darilom oddelka za sodelovanje in razvoj. Problem prehrane postaja namreč v tej deželi iz ure v uro bolj zaskrbljujoč, saj Gana že doslej ni imela s čim prehraniti svojih dvanajst milijonov prebivalcev. Sedaj so se jim iz nigerijskega pregnanstva pridružili novi stotisoči, poleg tega pa je usahnil tudi dotok valute, ki so jo ganski delavci pošiljali iz Nigerije.

Povratek k zemlji, v presiromašno domovino in v politično ter socialno sovražno okolje, je drugi del drame tega izgona, ki predstavlja najmnožičnejši nasilni premik prebivalstva na afriški celini po drugi svetovni vojni. Ganski voditelj, kapetan Jerry Rawlings je dejal da sta molk afriških vlad in imobilnost generalnega tajnika Organizacije afriške enotnosti, Kodja, sramotna ter da je afriška enotnost zgolj nepotrebna retorika. Liberijski predsednik Doe pa je šel dlje in obtožil nigerijskega predsednika Shagarija «moralnega genocida».

Poleg podhranjenosti, predvsem med ženskami in otroki, zaskrbljuje tudi sanitarno-higiensko stanje med temi ljudmi. Mednarodni Rdeči križ je že v preteklih dneh opozoril na nevarnost kolere in rumene mrzlice, že sicer pogosti bolezni v gozdnem pasu Gvinejskega zaliva.

Ganske oblasti ob tem skrbi javni red, saj se je med obupanimi begunci začelo pojavljati nasilje, kriminal in samomori, ki jih v največji meri povzročajo ravnodušnost ganskih oblasti in prebivalstva do begunske tragedije in seveda nevzdržne gospodarske in življenjske razmere.

Italijanski zunanji minister Colombo je za danes, vzporedno z odhodom novega italijanskega veleposlanika v Lagos, odredil tudi odhod dveh misij, ki bosta na kraju samem, v Gani in Čadu, sporazumno s tamkajšnjimi oblastmi izdelali načrt za sistematično pomoč in takojšen poseg na področju preventivne medicine in masovne higiene. V pripravi pa je tudi italijanska pobuda pri OZN za izdelavo razčlenjenega srednjeročnega načrta za gospodarsko prekvalifikacijo držav, ki jih je preseljevanje najbolj prizadelo.

Umrl senator Giovanni Marcora

MILAN — Včeraj je po krajši bolezni umrl nekdanji minister senator Giovanni Marcora. Znan je bil predvsem kot minister za kmetijstvo, bil pa je tudi minister za industrijo. Marcora se je še kot mladenič udeležil odporniškega gibanja v severni Italiji ter je pristopil h KD. Opravljal je več pomembnih funkcij v stranki, kjer je nekaj časa bil celo namestnik tajnika. Bil je med soustanovitelji levičarske struje «base». Pogreb bo v ponedeljek v njegovem rojstnem kraju Inveruno.

Je kultura postala predvsem obred?

V gledališče Verdi nerad zahajam. Tuje mi je predvsem zato, ker je veljalo v letih moje mladosti za osrčje tistega Trsta, ki je bil do nas sovražno razpoložen. In tako imam občutek nevarnosti, ki se ga ne morem otresti, kadarkoli stopim v njegove nič kaj udobne, čeprav pozlačene prostore. Po dolgem času sem bil pred kratkim spet tam in se udeležil najbolj klasičnega obreda tržaškega meščanstva: operne predstave. Med odmorom sem srečal znanega italijanskega intelektualca. Beseda je nanesla na kulturo in posebej na gledališče. Moj sogovornik je trdil, da smo se Slovenci izneverili svoji tradiciji in se pustili zapeljati od italijanskih meščanskih vzorcev. Češ, samo poglej vaše gledališče in njegovo publiko, ki nista drugega kot opičje posnemanje italijanskega gledališča in publike.

Ko je govoril, se mi je zdelo, da ima prav. In ko sem primerjal Verdijevo občinstvo s tistim, ki polni dvorano ob premierah Kulturnega doma, se mi je zdelo, da ima dvakrat prav. Pozneje pa sem sam pri sebi njegovim besedam vendarle ugovarjal. Predvsem, sem si rekel, je kultura povsod tudi socialni obred, ki ima pač svoje zakone, med katere spada tudi ta, da se ob takih prilikah ljudje malo našemijo. Poleg tega pa se mi zdi zahteva, naj slovensko kulturno življenje ohrani svoje prvinske oblike, nekoliko rasistična in verjetno pogojena od podzavestnega prepričanja, da gre za nekakšno folkloro, ki da je edina primerna za kmetavzarje. In vendar me ni povsem prenehalo vznemirjati vprašanje, ali ni kultura pri nas zares izgubila svojega življenjskega jedra in postala predvsem obred.

Elisabeth Barker, ki je kot dopisnica Associated Press v prvem povojnem času živela nekaj let v Trstu, je v svojem eseju, v katerem je skušala prikazati psihološko podobo našega mesta, opozorila prav na dvojnost socialnih in kulturnih manifestacij Italijanov in Slovencev. Eni, da se zbirajo v svojih gledališčih, kjer lahkomiselno, površno in zahodnjaško uglajeno prisostvujejo svojim opernim predstavam. Drugi, da se terejo v tesnih dvoranah in z resnobno, skoraj religiozno zamaknjenostjo poslušajo svoje partizanske zbore. Med vojno in takoj po njej je nedvomno kultura pri nas imela vsebino, ki je bila tesno povezana z vprašanjem obstoja in je zato bila nabita s čustvi in pomeni, presenetljivimi za tujega opazovalca. Energija, ki jo je izžarevala, je tudi pogojila tisto slovensko renesanso, o kateri govori Dennison Rusinow v svoji knjigi «Italy's Austrian Heritage», in ki je ni mogoče zanikati, pa naj bomo še tako kritični do sebe. Vendar je tudi rastla iz hude bivanjske ogroženosti, o kateri bi si bilo želeti, da bi bila samo stvar preteklosti. Voščilo, ki bi ga rad izpovedal ob našem kulturnem prazniku, je v bistvu v nasprotju z mislijo mojega znanca. Rad bi, da bi se naše kulturno življenje spojilo z italijanskim v plodno sintezo, ki bi lahko edina dala utripu našega mesta novega zagona in moči.

JOŽE PIRJEVEC

DRUGI DAN ZASEDANJA TRŽAŠKIH KOMUNISTOV

Zavzeta razprava na kongresu KPI o problemih ustvarjanja alternative

V središču debate tudi odnosi s SZ, notranji organizacijski problemi, vprašanje mladine in globalna zaščita slovenske narodnostne skupnosti - Danes zaključek s posegom A. Minuccija

Na kongresu tržaške federacije Komunistične partije Italije je bila po petkovem poročilu tajnika Claudia Tonela na vrsti razprava, ki se bo zaključila danes s posegom člana vsedržavnega vodstva partije Adalberta Minuccija. Včerajšnja razprava, ki je trajala od jutra do poznih večernih ur, je zajela vse poglavitne teme iz tajniškega poročila, pa še nekatere druge, ki jih Tonel v svojem poročilu ni omenil.

Glavna tema kongresa je alternativa, ki jo partija predlaga tako na vsedržavni kot na krajevni ravni sistemu oblasti Krščanske demokracije. Številni delegati so problematično postavili vprašanje zavezništev, ki so potrebna za ustvarjanje alternative, tudi ob ugotovitvi, da je danes odnos s socialisti izredno težak (afera okrog predsedstva ENI je za marsikaterega diskutanta pomenila dokaz, da je s Craxijevo stranko nemogoče sodelovati), po drugi strani pa tudi ob zavesti, da je treba upoštevati izbire te stranke brez utvar, da bi lahko postala takšna, kot bi komunisti želeli. Rečeno je bilo tudi, da je treba okrog predloga o alternativi mobilizirati ne toliko politične, kot pa družbene sile in posebno one, ki se zavzemajo za spremembe.

Postavljeno je bilo tudi vprašanje, ali je partija dovolj močna, da sproži proces, ki vodi k alternativi, oziroma kako je mogoče partijo usposobiti, da bo kos tej veliki nalogi. V tem pogledu se je veliko govorilo o organizacijski strukturi partije, o notranjih odnosih, o procesu odločanja znotraj KPI, o vlogi sekcij, ki se včasih čutijo odmaknjene in odrezane od forumov, kjer se sprejemajo važne politične odločitve. Do izraza so prišle tudi dileme in razlike v sami koncepciji partije kot izrazito delavske sile ali pa kot nosilke interesov delavskega razreda, ki ga ne gre identificirati samo z delavstvom v tovarnah. Pa tudi problem notranje demokracije je bil močno prisoten v posegih številnih delegatov, tudi pod vtisom nekakšne «afere Bordon», ko je bil miljski župan deležen kritik s strani tajništva federacije, ker je svoje kritične misli o partiji posredoval javnosti preko nepartijskega tiska.

Prav toliko kot o alternativi pa je bil med razpravo govor o tako imenovanih Cossuttovih amandmajih oziroma o odnosih s Sovjetsko zvezo. Tu je prišlo jasno do izraza, da v partiji glede tega vprašanja ni soglasja, po drugi strani pa tudi, da to ne pomeni začetka uvajanja struj v partijo. Etiketiranje predstavnikov KPI kot «cossuttovce» in «berlinguerjevce» so vsi odločno zavrnili, kot je bilo tudi poudarjeno, da imajo državljansko pravico v partiji tako ene kot druge teze, ki pa niso niti tako ostro ločene, saj so prišle do izraza tudi nekatere vmesne pozicije.

Tudi o problemih mladine se je veliko govorilo (tajnik Tonel je bil v tem pogledu deležen kritik, ker te problematike v svojem poročilu ni omenil). Dejstvo je, da partija, kot je bilo rečeno, zgublja vpliv med mladino, o čemer zgovorno priča dejstvo, da znaša srednja starost članov KPI kar 53 let, kar je samo delno mogoče pripisati posebnemu položaju našega mesta z več kot eno tretjino upokojencev.

In še problemi slovenske narodnostne skupnosti: številni delegati, posebno slovenski, so dopolnili in razširili Tonelove predloge v zvezi s to problematiko in se vsekakor strinjali z zahtevo, naj vsedržavno partijsko vodstvo, kot tudi bodoči vsedržavni kongres, posvetita tem vprašanjem večjo pozornost in zavzetost.

Včeraj so prinesli pozdrave kongresu tudi nekateri gostje, med njimi predstavnik SKGZ Duško Udovič.

Kot smo omenili, se bo kongres zaključil danes. Po zaključku razprave bo spregovoril član vsedržavnega vodstva Minucci, ki je ves čas spremljal potek kongresa, sledila bodo nato glasovanja o raznih dokumentih, končno pa bo na vrsti izvolitev novih vodstvenih organov partije in izvolitev štirih tržaških delegatov na vsedržavni kongres.

SINOČI V NABITO POLNEM KULTURNEM DOMU

Tržaška folklorna skupina «Stu ledi» svečano praznovala 10-letnico obstoja

Dneve slovenske kulture bo danes popoldne sklenila osrednja prireditev

Tržaška folklorna skupina «Stu ledi» je sinoči v nabito polnem Kulturnem domu slavnostno praznovala 10-letnico obstoja in delovanja ter z umetniškim in strokovno zelo dovršenim nastopom jasno dokazala, da je zdaleč prerasla ožji zamejski prostor in se tako lahko s ponosom uvršča med vidnejše slovenske, a tudi jugoslovanske folklorne skupine. Pri vsem tem pa je treba nedvomno podčrtati njeno veliko kulturno poslanstvo in njeno vlogo pri raziskovanju in ohranjevanju našega etnografskega bogastva.

Skupina se je predstavila z novim programom, ki je v bistvu zajemal tako desetletni repertoar kot tudi več najnovejših, izvirnih koreografskih izvedb tržaških narodnih plesov in plesov sosednih in drugih jugoslovanskih narodov. Videti je bilo, da se je celotni plesni in glasbeni ansambel, pri katerem sodeluje več kot sto ljudi, zelo dobro pripravil za sinočnji jubilejni nastop in je zato upravičeno žel med tržaškim občinstvom tisti uspeh, ki ga bo gotovo deležen povsod, kjer bo še nastopal. Vse plese so spremljali in obogatili dobri glasbeniki in orkestraši, poseben ton večeru pa je dala tudi ženska pevska skupina. Zelo pestre in mojstrsko izdelane so bile vse noše plesalk in plesalcev, med katerimi smo opazili mnogo novih, mladih obrazov. Spored, ki ga je povezovala Savina Remec, so s pesmijo «Stu ledi nej pride nuter», ki je postala že himna skupine, odprli člani in članice ansambla, ki so v njem plesali ob njeni ustanovitvi. Nastopajoče in občinstvo je v imenu prirediteljev pozdravil tajnik ZSKD Vojko Slavec, pred začetkom programa pa so poklonili eni od ustanoviteljic skupine in sedanji umetniški vodji Nadji Kriščak zasluženo priznanje.

Dneve slovenske kulture bo danes popoldne sklenila osrednja prireditev, ki je posvečena 90. obletnici rojstva pesnika Iga Grudna.

Matere in otroci februarja brez denarne podpore

Od 1. januarja 1982 je za razdeljevanje mesečnih podpor materam in otrokom, ki jih je v preteklosti podpirala ukinjena ustanova ONMI, pristojna Krajevna zdravstvena enota. Proti koncu lanskega leta je deželno odborništvo za higieno in zdravstvo javilo, da bo omenjenim podporam za leto 1982 namenjenih samo 169 milijonov lir, zaradi česar sta uprava KZE in pokrajina bili prisiljeni podpore občutno zmanjšati. Sedaj pa zaenkrat matere in otroci podpor sploh ne bodo deležni. Razdeliti bi jih morali jutri, 7. t.m., v mestni izterjevalnici, toda pokrajinska uprava je sporočila, da ji KZE še ni dala ustreznih navodil; sama KZE pa naglaša, da ta navodila čaka od dežele. V kakšnih težavah so se znašle potrebne matere z otroki, ni treba posebej razlagati, a z enakimi problemi se ukvarjajo tudi pokrajinske uprave in uprave KZE drugod v F—JK. Zaradi tega so zahtevale takojšnji sestanek s predstavniki deželnih odborništev za higieno in zdravstvo ter za socialno skrbstvo.

Sinoči v lipiškem Maestosu

Nepozabno snidenje borcev in aktivistov

V hotelu Maestoso v Lipici je bil sinoči družabni večer, ki ga je sekcija VZPI - ANPI iz Boljunca priredila v počastitev 40-letnice «prisilnega izgnanstva» slovenskih fantov v posebne bataljone (battaglioni speciali). Udeležencev je bilo preko 600 iz vse dolinske in tržaške občine. Navzoči so bili med drugim tudi jugoslovanski generalni konzul v Trstu Drago Mirošič s soprogo, konzul Aleksander Nikolič s soprogo, predstavniki ZZB obalno-kraškega področja, pokrajinskega odbora VZPI - ANPI in Združenja aktivistov osvobodilnega gibanja za tržaško ozemlje. Glavni govornik je bil tajnik sekcije ANPI iz Boljunca Boris Bandi, pozdrave pa so prinesli Vili Lipanje (Z ZB Sežana), Dušan Košuta (VZPI) in Neva Lukeš (združenje aktivistov). V kulturnem programu je nastopil mešani zbor KD «Fr. Prešeren» iz Boljunca s tamburaškim ansamblom. Prijeten večer se je nato nadaljeval ob zvokih ansambla Veseli godci iz Boljunca in ob prepevanju partizanskih pesmi.

«Čuk v nebesih» premiera amaterske skupine J. Štoka

Dramska skupina «Jaka Štoka» s Proseka - Kontovela bo danes popoldne ob 17. uri v dvorani na Kontovelu uprizorila premiero igre «Čuk v nebesih», ki so jo člani amaterskega odra pod vodstvom režiserja Adrijana Rustje prosto priredili po satiričnem delu Mireta Štefanaca «Večna lovišča». Satira se nanaša na tukajšnjo krajevno stvarnost, voditelji skupine pa so nam zagotovili, da se bodo gledalci pošteno zabavali ob dogodivščinah Antona Čuka in njegove tovarišije.

Gledališka amaterska skupina s Proseka - Kontovela sodi med najstarejše tovrstne skupine v zamejstvu in je prav leta 1978 praznovala stoletnico obstoja. Skupina, ki nosi ime po kontovelskem piscu narečnih iger in režiserju Jaki Štoki, se v tem času, podobno kot druge krajevne organizacije, srečuje s težavami, ki izhajajo iz pomanjkanja ustreznih prostorov. S požrtvovalnostjo vseh članov in režiserja pa je skupini vseeno uspela ta odrska postavitev, ki si jo bomo lahko ogledali danes popoldne na Kontovelu.

FINANČNA KRIZA OGROŽA DELOVANJE ORGANIZACIJE

Ustanova za spoznavanje slovenskega jezika in kulture prepotrebna pomoči

Od začetka delovanja leta 1970 se je vzdrževala sama z žrtvami svojih ustanoviteljev

Prav letos, ko se je Italijanska ustanova za spoznavanje slovenskega jezika in kulture po več kot dvajsetih letih težkega, vendar plodnega življenja v Trstu in v deželi zavzela za uresničitev Ustanove za prijateljstvo in kulturne izmenjave s Slovenci ter ostalimi jugoslovanskimi narodi (Fondazione per l'amicizia e gli scambi culturali con gli sloveni e gli altri popoli della Jugoslavia), so nastopile v sklopu ustanove hude finančne težave, ki izhajajo predvsem iz družbenopolitične, gospodarske in kulturne krize našega mesta ter iz smešno majhnega javnega finansiranja zaradi pomanjkanja občutljivosti odgovornih oblasti (tu so še specifična vprašanja, kakor podli atentat politične narave na sedež ustanove). Vse to ni le odločilno vplivalo na odlog nove pobude, za katero italijanska ustanova upa, da ni dokončno kompromitirana, temveč je tudi omejilo njeno didaktično dejavnost in predvsem kulturno programiranje, ki izpopolnjuje tečaje slovenščine.

Prepričani smo o pomembnosti vloge, ki gre tudi ustanovi pri izobliko vanju Trsta (protislovnega mesta, v katerem ima italijanski nacionalizem, danes v vedno pretkanejši obliki, še velik pomen) v «evropsko središče kulturnega sožitja» ter miru. Zato je ustanova še vedno idealno motivirana, da vztraja pri nalogi, ki pa mora nujno najti konkretno finančno podporo — glede na skrajno stisko — s strani zasebnih ustanov in organizacij, kot so na primer kulturna ali gospodarska združenja, ter s strani posameznih podjetnikov in tvrdk. Trdo upamo, da bodo to pomoč nudili predvsem demokratični Italijani in Slovenci v zavesti, da bi bila ukinitev ustanove ne samo poraz te kulturne institucije, temveč tudi dokaz ošibitve zavzetosti na področju te tematike, zavzetosti, ki bi jo bilo treba po našem mnenju okrepiti tudi glede na nedavne dogodke.

Od začetka dejavnosti leta 1970 do danes ni prejela ustanova nikakršne finančne podpore s strani političnih in sindikalnih organizacij ali gospodarskih krogov, niti s strani ustanov ali zasebnikov, ne Italijanov ne Slovencev, razen ravnateljstva te ustanove. Ustanova je živela le iz lastne pomoči z ogromnimi in nepopisnimi žrtvami svojih ustanoviteljev ter stalnimi posojili s strani zasebnikov in kreditnih zavodov. Nase je prevzela celotno breme visokih bančnih obresti, ki jih mora zdaj plačati. Kdor bi hotel pomagati organizaciji pri nadaljevanju dejavnosti — in upamo, da bo ta naš poziv naletel na velik in pozitiven odziv — bo lahko svoj prispevek ustanovi položil na poštni tekoči račun št. 11-471 ali preko rubrike «Darovi in prispevki» tržaških dnevnikov «Primorski dnevnik» ter «Il Piccolo» kakor tudi pri tajništvu v Ul. Valdirivo 30, ki je odprto vsak dan razen ob sobotah od 17. do 20. ure — telefon št. 64459.

Biskovalcev sta KD Rdeča zvezda in ŠK Kras sklenila, da bo razstava odprta vsak dan, od 14. do 16. ure, do prihodnje nedelje.

V torek zvečer pa bo osrednja prireditev v počastitev dneva slovenske kulture. V telovadnici osnovne šole Lojze Kokoravec Gorazd bo kot gost nastopil moški pevski zbor iz Postojne, sodelovale pa bodo tudi recitatorke srednje šole iz Komna in domači mešani pevski zbor.

B. S.

Mladinski krožek KD Kraški dom bo v četrtek, 10. t.m. priredil v občinski telovadnici v Repnu javni ples v maskah kot uvod v pustno obdobje. Igral bo narodnozabavni ansambel Aries. Četrtkov ples je v Repnu postal že nekaka tradicija, saj so že v prejšnjih letih nekajkrat uspešno priredili to zabavo. Organizator pričakuje čimvečje število mask.

Še ves teden etnografska razstava v Saležu

Etnografska razstava, ki so jo v četrtek odprli v Saležu je vzbudila med krajevnim prebivalstvom res izredno zanimanje. Razstavljnih je na stotine čudovito ročno izdelanih vezenin in starinskih predmetov, ki predstavljajo veliko etnografsko bogastvo in nosijo v sebi delček zgodovine. Predvsem mlajša dekleta lahko spoznajo, česa vsega so zmožne marljive ženske roke. Da bi omogočili ogled čim večjemu številu o-

PO OBJAVI MNENJA ZDRAVSTVENEGA URADA

Nove pobude na Občinah v zvezi s pokopališčem

Organizacije z Občin, od Banov in od Ferlugov prosijo za srečanje s predstavniki zdravstvenega urada in z načelniki svetovalskih skupin v občinskem svetu

Kot smo lahko razbrali iz včeraj objavljenega pisma uredništvu, ki nam ga je poslal ravnatelj zdravstvenega urada KZE dr. Botteghelli, je bilo v zvezi z gradnjo novega openskega pokopališča izrečeno negativno mnenje, ki so ga pogojevali izsledki znanstvene raziskave. To pomeni, da se bo zadeva v zvezi z gradnjo toliko pričakovanega pokopališča spet zapletla potem ko smo bili vsa ta leta priča nedopustnemu zavlačevanju s strani tržaške občinske uprave.

Med prebivalstvom Občin, Banov in Ferlugov je ob tem spet narastla zaskrbljenost. Kljub temu vsi pričakujejo, da se bo vprašanje na en ali drug način vendarle premaknilo z mrtvega tira. Že pred dnevi je kulturno društvo Tabor v imenu vseh organizacij z Občin, od Banov in od Ferlugov poslalo pismo načelnikom vseh svetovalskih skupin (razen misovcev) v tržaškem občinskem svetu s prošnjo, da bi se zavzeli za to pereče vprašanje in da bi se udeležili srečanja, ki ga nameravajo openske organizacije spet sklicati v prosvetnem domu. V pismu je med drugim rečeno: «Leta 1970 je tržaški občinski odbor izbral in vinkuliral zemljišče za gradnjo novega pokopališča. Izvršilni načrt je bil izdedan in odobren leta 1976. Preteklo je polnih 12 let in dela še niso stekla, nasprotno, med tem časom se je napolnilo staro pokopališče in zato niso tam več možni novi pokopi». Ob tem predlagajo srečanje, ki naj bi prispevalo k premostitvi nastalih težav ter pripomoglo, da bi se občinska uprava resneje lotila svojih nalog s tem v zvezi.

Po objavi pisma dr. Botteghellija v našem dnevniku pa je odbor SKD Tabor včeraj sklenil da pošlje podobno pismo tudi zdravstvenemu uradu KZE in zaprosi za srečanje, ki bi prav tako prispevalo k popolnejši osvetlitvi raznih aspektov tega problema in k njegovi dokončni rešitvi.

nezakonitega izvoza valute in ustanavljanja kapitala v tujini. Proces, ki se vleče že vrsto mesecev, (doslej se je omejil na obravnavo številnih ugovorov, obtožencev pa še niso slišali), so prekinili 28. oktobra lani, da bi izvedencem nudili čas za izdelavo poročila o delovanju in poslovanju obtožencev.

Občinski svet bo zasedal v torek

Na osnovi sklepa občinskega odbora se bo občinski svet sestal na izredni seji v torek ob 18.30. Dnevni red seje ki se bo začela s sporočili župana in nadaljevala z odgovori na vprašanja in interpelacije, je zelo obširen, saj predvideva še razpravo o vrsti sklepov. Med ratifikacijami pa je tudi ena, ki se neposredno nanaša na hitre cestne povezave: občinska skupščina bo namreč poklicana, da ratificira odborov sklep o podpisu okvirnega sporazuma o razlastitvenem postopku za izgradnjo cestnih povezav v tržaški pokrajini.

Jutri se nadaljuje proces Polojac-Naviglio

Jutri se bo na tržaškem sodišču nadaljeval proces proti trgovcema s kavo Alessandru in Gioacchinu Polojacu ter proti komercialistu Benedettu Navigliu, ki so obtoženi

ZAGONETNA SMRT V UL. MIRTI 8

GASILCI ODKRILI TRUPLO ŽENSKE KI JE UMRLA PRED TREMI MESECI

V poslopju v Ul. dei Mirti 8 v Rojanu so gasilci prišli včeraj do srhljivega odkritja. Poklicali so jih, ker je iz stanovanja v zadnjem nadstropju, kjer je živela 36-letna Domenica Senica por. Mingotti, že nekaj dni pronicala voda. Sosedje so menili, da je stanovalka kam odpotovala in da je morda pustila priprto pipo. Toda ko so gasilci, ob prisotnosti policije, vdrli skozi vrata, so našli na tleh v spalnici truplo v že napol mumificiranem stanju, oblečeno v domačo haljo in delno zavito v rjuho.

Policija je takoj uvedla preiskavo, čeprav zaenkrat izključuje umor, kajti vrata so bila zaklenjena, k njim pa je pokojna potisnila še mizo in stolček. Agenti znanstvenega oddelka so pregledali vse podrobnosti, počakati pa bo treba na obdukcijo, ki bo verjetno povedala, če gre za samomor ali za srčno kap. Na vprašanje, kdaj je nastopila smrt, so si preiskovalci kmalu odgovorili. V kuhinji je bilo namreč več številk našega dnevnika, zadnja pa je nosila datum 6. 11. 1982. Policija je našla še karto z nogometnimi stolpci in ugotovila, da jo je ženska kupila 7. novembra.

Sosedje so vedeli o njej bolj malo. V stanovanje v Ul. Mirti se je vselila šele lani maja, bila je tihe in zaprte narave, bolehnega videza. Živela je ločena od moža, rodila pa se je v Ljubljani. Preiskovalci bodo skušali sedaj pojasniti čudne okoliščine smrti in dejstvo, da je v treh mesecih nihče ni obiskal ali sprožil alarm. Na njeno smrt je opozorila voda, ki je kapljala iz pokvarjenega grelca v umivalnik in iz njega na pod.

Ribiči zajeli truplo moškega

Posadka neke tržaške ribiške ladje je med ribolovom v zalivu nedaleč od Gradeža zajela v mrežo truplo utopljenega moškega. Ladja se je nemudoma vrnila v našo luko in se zasidrala ob pomolu pomorske postaje, od koder so ribiči o zadevi obvestili policijo. Agenti so ugotovili, da je moški bil že dalj časa v vodi, pri njem pa niso našli nobenega osebnega dokumenta.

● **Miljski občinski odbor** je na svoji zadnji seji sklenil, da bo od 1. marca dalje ponovno začel razdeljevati izkaznice po znižani ceni za prevoze z javnimi sredstvi za manj premožne družbene sloje.

SO SE ŽE ZAČELE «PROSLAVE» MUSSOLINIJEVEGA ROJSTVA?

Podel neofašistični atentat proti sedežu ZŽI-UDI in združenju ARCI

Na stoletnico Mussolinijevega rojstva, ki bo julija letos, se tržaški neofašisti vneto pripravljajo in to ne samo v svojih brlogih, kjer baje vrejo priprave na proslavo «ducejevega» rojstva. Kot kaže je fašistična golazen ponovno začela tudi z atentati na sedeže naprednih in demokratičnih organizacij ,ki se v okviru svojega delovanja zavzemajo za sožitje med Italijani in Slovenci. Mednje spadata tudi ZŽI - UDI in kulturno - rekreacijsko združenje ARCI, ki imata sedež v prvem nadstropju poslopja v Ul. del Toro 12 in proti katerima so se desničarski skrajneži včeraj kar dvakrat znesli.

Zjutraj, po pričevanju nekaterih očividcev je bilo okrog 10. ure, so skušali vdreti v sedež, a ker jim to ni uspelo, so zid na stopnišču pomazali z runskim križem (simbolom zloglasnega «Fronte della gioventù») in z vzkliki v čast rimskemu desničarskemu skrajnežu Paolu Di Nellu, ki so ga neznanci pred dnevi skoraj do smrti pretepli. Ker jim to ni bilo dovolj, so se v Ul. del Toro vrnili še zvečer in odvrgli proti vratom zažigalno steklenico, ki pa je na srečo povzročila le manjši požar. Žublji so vsekakor oplazili vrata in gost dim je očrnil bližnje stene.

ZŽI - UDI in ARCI sta zvečer izdala skupen dokument, v katerem ostro ožigosata neofašistični atentat, s «katerim bi tržaški desničarski skrajneži hoteli ponovno oživeti vzdušje napetosti v našem mestu». Obenem organizaciji pozivata ljudi k budnosti, organe javne varnosti pa k odgovornosti, da izsledijo krivce.

Senatorka KPI Jelka Gerbec je z ostro noto, v kateri zahteva zavzetost organov javne varnosti pri preprečevanju ponovnih atentatov, nastopila pri vladnem komisarju in tržaškem kvestorju. Skupaj s strankarskim tovarišem in poslancem Cuffarom pa je podpisala tudi brzojavko, ki jo je s podobno vsebino poslala ministru za notranje zadeve Rognoniju.

Za vedno se je ustavilo dobro srce

LJUDMILE VITEZ por. UMEK

Pogreb bo jutri, 7. t.m., ob 10.30 iz glavne bolnišnice k Sv. Ani.

Žalostno vest naznanjajo: mož Albin, sin Sergio, hči Neva z možem, vnuk Andrej, sestra in brata

Trst, 6. januarja 1983
Pogrebno podjetje, Ul. Zonta 3

Dne 4. februarja nas je zapustila naša draga mama, nona in pranona

AUGUSTINA ŽERJAL vd. SAMEZ

Pogreb bo jutri, 7. februarja, ob 13. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice naravnost v boljunsko cerkev.

Žalujoči: sin Ernesto, hči Marija z možem, vnukinji Tatjana in Annamarija, pravnuki Katja, Ivan, Piero, Alessandro in drugo sorodstvo

Trst, 6. februarja 1983

Dne 5. februarja nas je zapustila naša draga mama in nona

LOJZKA KRKOČ vd. PODGORNIK

Pogreb bo jutri, 7. t.m., ob 12.15 iz mrtvašnice glavne bolnišnice na pokopališče pri Sv. Ani.

Žalostno vest sporočajo: hčerka Lidija, sin Slavko z ženo Gianno in sinom Igorjem, sin Bruno z ženo Beatrix iz Avstralije ter drugi sorodniki

Trst, 6. februarja 1983

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega

DANILA KURETA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so sočustvovali z nami, darovali cvetje in počastili njegov spomin.
Prisrčna hvala pevkam in pevcem.

Žalujoči svojci

Ricmanje, 6. februarja 1983

ZAHVALA

Ganjeni ob tolikih izrazih sočustvovanja ob izgubi našega dragega

OSKARJA VATOVCA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so na katerikoli način počastili njegov spomin. Posebna zahvala pevskemu zboru Vasilij Mirk, govornikoma tov. Spetiču in tov. Calabrii, Zvezi partizanov s Proseka - Kontovela, VZPI - ANPI, sindikatu CGIL, sekciji KPI s Proseka - Kontovela, ŠK Kras, ŠD Primorje, darovalcem cvetja in v dobrodelne namene ter vsem, ki so ga spremili na zadnji poti.

SVOJCI

Trst, Prosek, Koper, 6. februarja 1983

ZAHVALA

Ob smrti

FRANČIŠKE KOBAL vd. KOČEVAR

se zahvaljujemo vsem, ki so jo spremili na zadnji poti in na katerikoli način počastili njen spomin.

SVOJCI

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega moža, očeta, nonota in prananota

ANTONA SULČIČA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so počastili njegov spomin, darovalcem cvetja in vsem, ki so ga spremili na zadnji poti.

Zahvaljujemo se tudi dr. Settimu in govorniku VZPI - ANPI iz Križa.

Žalujoči svojci

Križ, Koper, 6. februarja 1983

KD F. Prešeren iz Boljunca izreka globoko sožalje družini Turko ob izgubi drage mame oziroma none

AUGUSTINE SAMEZ

Otroci, starši, učno in neučno osebje vrtca v Barkovljah izrekajo iskreno sožalje Andreju Štoki in svojcem ob izgubi drage mame

MILKE

Barkovljanski pevski zbor izreka sožalje svoji članici Nevi Štoka ob težki izgubi drage mame.

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage

Francke Ferluga vd. Ferluga

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so sočustvovali z nami in počastili njen spomin.

SVOJCI

Trst, 6. februarja 1983

ZAHVALA

Ob smrti drage mame

LOJZKE PEČENKO

se iskreno zahvaljujemo kolegom, prijateljem in znancem, ki so na katerikoli način počastili njen spomin in jo spremili na zadnji poti.

Žalujoči svojci

Trst, 6. februarja 1983

ZAHVALA

Ganjeni ob številnih izrazih sočustvovanja ob smrti našega dragega

JAKOBA (MIRKA) MRŠNIKA

se zahvaljujemo vsem, ki so ga spremili na zadnji poti, obložili njegov grob s cvetjem, darovali v dobrodelne namene ali na katerikoli način počastili njegov spomin.

Žalujoča žena Zora z družino

Izola, Koper, 6. februarja 1983

---

3. 2. 1982 — 3. 2. 1983

Ob prvi obletnici smrti naše drage mame

ESTER RUSTJA

se je z ljubeznijo spominjajo

Luciano z ženo Elide, Graziella in Sergio ter Ana in Milko z družinami.

Gabrovec, Prosek, Trst, 6. februarja 1983

---

5. 2. 1981 — 5. 2. 1983

Ob drugi obletnici smrti našega dragega

IVANA KOCJANA

se ga z ljubeznijo spominjajo

vsi njegovi dragi

Dolina, 6. februarja 1983

JAVNI SESTANEK O URBANISTIČNI UREDITVI KRAJEVNEGA TERITORIJA

Regulacijski načrt repentabrske občine v kleščah deželnih omejevalnih predpisov

Kakih sto občanov se je prejšnjo soboto udeležilo v Repnu javnega sestanka, ki ga je priredila repentabrska občinska uprava v zvezi z urbanistično ureditvijo krajevnega teritorija. Občinski regulacijski načrt, ki je stopil v veljavo leta 1975, morajo namreč obvezno prilagoditi normam deželnega urbanističnega načrta, ki uvaja za celotno kraško območje dokaj restriktivne in vinkulativne predpise.

V uvodnem posegu je župan dr. Povel Colja seznanil prisotne, da mora občina precej skrčiti zazidalno površino. Zaradi tega bo treba poiskati alternativne možnosti urbanizacije, da se zadosti naravnim potrebam, kot so lahko na primer vrstne hiše in podobne rešitve. Da bi evidentirali zazidalne potrebe, so občanom razdelili posebne vprašalne pole, katere morajo vrniti do 15. t.m., in predloge bodo upoštevali v mejah objektivnih možnosti. V ta namen bodo ustoličili posebno paritetno komisijo, v kateri bo zastopana tudi svetovalska manjšina, tako da se z doprinosom vseh političnih komponent izglasuje najboljši možni regulacijski načrt. Sedanji regulacijski načrt teoretično predvideva naselitev 4.500 prebivalcev, novi načrt pa bo po navodilih dežele dopuščal kvečjemu podvojitev števila občanov, torej največ 1.800 oseb. V načrt bodo vključili tudi cono za obrtniške dejavnosti, odločno pa se bodo zavzeli za razširitev površin za razvoj kmetijstva.

Poverjeni načrtovalec arh. Marino Kokorovec je nato s tehničnega vidika orisal značilnosti deželnega urbanističnega načrta, ki jih mora občina upoštevati pri izdelavi variante. Območje repentabrske občine je v celoti vključeno v park, kjer veljajo dokaj vinkulativni predpisi in obstaja malo manevrskega prostora, da bi lahko občina sama ukrepala in imela široko urbanistično pristojnost. Obseg zazidalnih površin bodo lahko nekoliko razširili, saj dežela jemlje kot merilo 100 kubičnih metrov stanovanja na osebo, v resnici pa so na Krasu tradicionalno stanovanja precej prostornejša, tako da bi za ustrezno dokumentacijo lahko dosegli, da se predvidi od 150 do 200 kubičnih metrov stanovanja na osebo. Od treh zazidalnih con, ki jih predvideva dežela, se bodo opredelili le za cono A (zgodovinsko jedro) in cono B (za dopolnilne posege), medtem ko cona C (lotizacija in podrobni načrti) ne pride v poštev. Na regulacijski načrt bo sedaj vplival tudi deželni zakon o naravnih parkih.

Zatem se je razvila mestoma dokaj živahna razprava, v katero pa so posegli v glavnem le priseljenci. Govor je bil o zazidalnih površinah, o številu prebivalstva («zagotovili bomo naravni prirastek», je naglasil župan), o kamnolomih, ki bodo še nadalje ostali vir obrtniške dejavnosti, padel pa je tudi predlog, da bi predvideli zamenjavo ali nakup zazidljivega občinskega terena. Vsa izvajanja na tem javnem sestanku so potekala dvojezično, kljub temu pa smo slišali nekatere «cvetke» s strani sicer malobrojnih udeležencev italijanskega jezika. Neki možakar je takoj na začetku prekinil župana, češ da ne pozna jezika «slavo», nekdo drug pa se je nato opravičil, ker ne govori «jugoslavo». Nepoznavanje in nevednost pa taka! Župan Colja je v svojem morda preostrem posegu poučil nevedneža ,da v duhu demokratičnega sožitja taki javni sestanki pri nas potekajo dvojezično, kar pa na žalost ne velja povsod, kot na primer v tržaški občini, kljub občutni prisotnosti slovenskega prebivalstva. B. S.

Obvestilo izletnikom v Turčijo

Naše bralce in naročnike, ki so se prijavili za izlet v Turčijo — Istanbul, Ankara Cappadocia — obveščamo, da je bil zaradi spremembe voznih redov na mednarodnih letalskih progah spremenjen tudi datum našega potovanja.

Namesto od 16. do 23. maja — kot je bilo od začetka objavljeno — bo potovanje za vse prijavljene izletnike od 20. do 28. maja 1983, se pravi dan več. Za dodatno prenočitev bo treba doplačati 46.000 lir.

Če kdo od prijavljenih izletnikov ne bi mogel odpotovati v zgoraj omenjenih dneh, naj to — prosimo — javi potovalni agenciji Aurora najkasneje do četrtka, 10. februarja. Do takrat se lahko pogojno vpišejo tudi drugi morebitni interesenti.

Plačilo drugega obroka za potovanje v Turčijo in za izlet na Gradiščansko bo 1. in 2. marca.

Uredništvo

● **V okviru popoldnevov** časnikarskega krožka, ki jih prireja Fulvia Costantinides, bo v sredo, ob 16.30, predavanje na temo «Ulkus na dvanajstniku, vedno aktualna bolezen».

V NEDELJO, 13. T. M., V PRIREDBI ŠPORTNE ŠOLE TRST

Otroško pustno rajanje s čarodejem Pogačnikom

Prireditev bo v Borovem športnem centru

Športna šola Trst organizira v nedeljo, 13. februarja, otroško pustno rajanje v Borovem športnem centru. Za to priložnost so organizatorji povabili tudi znanega mednarodnega mojstra, čarodeja Marjana Pogačnika. V enournem programu bo zabaval ne samo naše najmlajše, ampak tudi odrasle, saj velja za enega izmed najboljših mojstrov te zvrsti pri nas. Pravimo pri nas, ker Marjan Pogačnik, čeprav po rodu Ljubljančan, živi že preko trideset let v Sežani, kjer se ukvarja z akustiko, svetlobnimi učinki in podobnim. Čarodej je postal, ali bolje rečeno, začel se je ukvarjati z magijo, že ko mu je bilo šest let. Svoj prvi nastop je opravil v Rožni dolini, v Ljubljani, v šoli. Od takrat je deloval kot samouk in postal eden vidnejših mojstrov magije. Dejali smo, da je Marjan Pogačnik kot samouk postal čarodej, kajti, kot sam pravi, «čarodej se rodiš, ne pa postaneš». Kot samouk je začel študirati, spoznaval je prijatelje, ki so se že ukvarjali s to dejavnostjo (v Trstu imamo npr. magijsko društvo) izpopolnjeval se je in tako napredoval. Iz dneva v dan se je zanimal za nove oprijeme, za nov material, da bi nudil občinstvu vedno kaj novega, da bi ga pritegnil. Nekatere stvari so pri teh točkah zelo enostavne in lahke, vendar kje bi bil užitek, če bi že prej ali pa tudi kasneje izvedelj za enostavnost stvari; prav zaradi tega so točke čarodejev velika tajnost.

Hoteli smo predstaviti Marjana Pogačnika, gosta Športne šole Trst na stadionu «1. maj». Več ne bi pripovedovali. Kdor bo prišel na stadion, bo videl prave čudeže.

Na Občinah proslava dneva naše kulture

Ženski zbor «Tabor» z Občin bo danes popoldne ob 17.30 s koncertom v Prosvetnem domu slavnostno proslavil petletnico obstoja. Na prireditvi, ki je namenjena dnevu slovenske kulture bo nastopil tudi moški zbor istega društva. Oba zbora kot znano vodi Svetko Grgič.

Koncerti

V okviru nedeljskih koncertov, ki jih prireja gledališče Verdi v sodelovanju s Krožkom za kulturo in umetnost, bo danes ob 11. uri, nastopil v mali dvorani Verdija ansambel trobil Sergia Siccardija. Na sporedu bodo izključno skladbe Richarda Straussa. Predprodaja vstopnic pri gledališki blagajni

Società dei concerti - Tržaško koncertno društvo. Jutri, 7. t.m., ob 20.30 v gledališču Rossetti bo na sporedu koncert pianista Nikite Magaloffa.

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

SKD Union in S. Škamperle priredita Prešernovo proslavo v sredo, 9. februarja, ob 16. uri v prostorih KD Škamperle na stadionu 1. maj.

V sredo, 9. februarja, ob 20. uri bo v Ljudskem domu v Trebčah glasbeni večer. Igral bo kitarist Igor Starc. Vabi KD Primorec.

KD Lipa vabi na proslavo dneva slovenske kulture v sredo, 9. februarja, ob 20.30 v Bazoviškem domu. Sodelujejo vaški mladinci in mešani zbor Lipa.

SKD Barkovlje priredi v torek, 8. februarja, ob 20 uri Prešernovo proslavo v društvenih prostorih v Ul. Cerreto 12. Vabljeni.

Jutril bo stopil naš «slavček» Rudi Stopar v četrto desetletje življenja.

Da bi še dolgo pel in bil z nami vesel, mu iskreno želi

Tržaški oktet

Ob prazniku

SLOVENSKE KULTURE

čestita vsem slovenskim kulturnim delavcem

Slovenski klub

Danes se poroči

MAURO KOSMINA

Nekdanjemu odborniku in njegovi izvoljenki želi obilo sreče in zdravja na skupni življenjski poti

TPK Sirena

Pred kratkim je naša učiteljica Nada Jerman povila sinčka

DEVANA

Učenci, učiteljice in starši osnovne šole «Pinko Tomažič» iz Trebč ji iskreno čestitajo.

OBČNI ZBOR SKD «IGO GRUDEN» IN ŠD «SOKOL» V NABREŽINI

Kljub hudim finančnim in kadrovskim problemom zares razvejana dejavnost

Kot smo že včeraj kratko sporočili, se je predsinočnjim odvil občni zbor SKD «Igo Gruden» in ŠD «Sokol». Nabrežinska društvena dvorana je bila za to priložnost množično obiskana, bilo je veliko mladih, ki so tako dokazali zavzetost za nadaljnji uspešen razvoj športnih pa tudi kulturnih dejavnosti.

Predsedujoči Antek Terčon je predal besedo najprej predsedniku Nevenku Grudnu, ki je uvodoma poudaril narodnoobrambno vlogo društev in njuno prizadevanje za čimprejšnjo odobritev zaščitnega zakona, ki pa mora zajeti vseh 35 občin v naši deželi, kjer prebivajo Slovenci. Nabrežinski kulturniki in športniki so obiskali senatorja Murmuro in Vernaschija ter ju povabili v Nabrežino, do obiska pa še vedno ni prišlo, čeprav je minilo skoraj leto dni, a medtem napreduje razprava o zaščiti furlanske narodnosti. O lanskem kulturnem delovanju je predsednik dejal da je bilo število prireditev zadovoljivo, niso pa bile zadovoljivo obiskane zaradi pomanjkljive propagande, zato bi bilo treba zadolžiti enega odbornika prav za propagandno dejavnost. Izpeljati bi tudi veljalo zamisel o ustanovitvi mešanega pevskega zbora.

Na športnem področju bi rezultati bili lahko boljši, če bi bilo več odgovornostnega čuta in če ne bi bilo jugoslovanskih omejitvenih ukrepov, ki so prizadeli trenerstvo. Predsednik je med problemi, ki tarejo društvi, navedel predvsem finančne težave, pomanjkanje dostojnega sedeža (zdajšnje društveno poslopje je nujno treba popraviti v pričakovanju obljubljenega Kulturnega doma) in kadrovske pomanjkljivosti. Vaščane je Gruden pozval k aktivnejšemu angažiranju v okviru kulturnega in športnega udejstvovanja, tembolj še, ker bo letos proslava 90. obletnice rojstva pesnika Iga Grudna in 80-letnica nastanka Bralnega društva — dokaza življenjskosti dedov, ki naj bo v zgled mladim. Predsednik je tudi poudaril, da ni nam vseeno, čemu bo namenjeno poslopje v katerem se je rodil Igo Gruden in ki ga je kupila občina.»

Društveno dejavnost je globlje razčlenila tajnica Marinka Terčon, ki je podčrtala pomen pododborov za učinkovitejše delovanje sekcij, zlasti pa obžalovala pomanjkanje oseb, ki bi zares sposobno vodile organizacijo dela. Tudi članstvo je pozvala h globlji angažiranosti, kajti kulturno udejstvovanje in spored športnih tekem sta dokaj razvejana, zato so potrebne sveže moči in požrtvovalnost. Posebno še zato, ker so razpoložljiva finančna sredstva mnogo preskromna. Tajnica je še izrazila nujo po globljem sodelovanju s prijateljskimi društvi v Sloveniji.

Kako težko se je kretati med računi, če je denarja premalo, je pokazalo blagajniško poročilo, ki ga je strnjeno in vestno podal Hadrijan Caharija. Srečko Colja je spregovoril v imenu nadzornega odbora: Društvi sta lani delovali z zavidljivim uspehom, treba pa je k njuni dejavnosti pritegniti nove moči; ne smemo se bati odgovornosti. Slovenci smo bili vselej vztrajni.

Po živahni in tvorni razpravi so bile volitve. V glavni odbor so bili izvoljeni: Hadrijan Caharija, Edvin Forčič, Nevenko Gruden, Zvonko Legiša, Danilo Mihelič, Mariza Škerk, Antek Terčon in Savo Ušaj. Nadzorni odbor: Srečko Colja, Dušan Gruden in Andrej Spetič. (dg)

V PETEK V GLEDALIŠČU «PREŠEREN»

Ob dnevu kulture prva javna radijska oddaja iz Boljunca

«Dan slovenske kulture je med Slovenci v zamejstvu pravzaprav vsak dan, ki mine v zavesti, da obstajajo in ohranjajo svojo narodnost, svoj jezik in svoje človeško dostojanstvo v mirnem sožitju.» V tem duhu je v petek zvečer v občinskem gledališču France Prešeren v Boljuncu, potekala prireditev v počastitev Prešernovega dne in prva javna radijska oddaja, ki jo je Radio Koper (ob tehničnem sodelovanju Radia Trst A) posnel z namenom in željo, da bi kolikor se da celovito predstavil svojim poslušalcem izjemen življenjski utrip na političnem, kulturnem, športnem in gospodarskem področju v mejah občine Dolina.

Vsebinsko je bil kulturni večer zelo razgiban, čeprav ni odveč pripomniti, da če bi hoteli posneti na radijski trak prav vse, kar se v Bregu dogaja, bi potrebovali veliko več časa. Nujno je bilo torej potrebno program strniti in društva in organizacije, ki tokrat niso prišli v poštev, bodo morali pač počakati na drugo priložnost.

Vzdušje v dvorani je najprej zagrel Pihalni orkester Breg, ki je pod temperamentnim vodstvom novega kapelnika Nika Persiča zaigral nekaj koračnic. Pozdrav občinstvu, gostom in sodelujočim sta izrekla Neva Zajc in Mišo Zaletel, ki sta oddajo vodila. Na prizorišču so se potem zvrstili dekliški zbor Slovenski šopek iz Mačkolj, mešani zbor Slovenec iz Boršta, moški zbor Fran Venturini od Domja, domačinka Silva Petaros iz Boršta, ki je recitirala pesem Mihaele Maar «10. januar 1945» in Doriana Fidel, ki je recitirala peno pesem Irene Žerjal in Marija Čuka, humorista Vanek in Drejček, Tatjana in Ingrid, članici dramske skupine KD F. Prešeren s prizorom iz igre «Venderigole na placu» ter narodnozabavni ansambel Pomlad iz Ricmanj, ki pa je sodeloval pasivno, zaradi smrti v družini člana ansambla.

Med predstavo sta Neva in Mišo intervjuvala župana Edvina Švaba, kulturnega delavca Vojka Kocjančiča in predsednika ŠD Breg Silvana Klabjana. Občinstvo, ki je napolnilo dvorano, je preživelo lep in razgiban večer in tudi organizatorji so bili mnenja, da je oddaja dobro uspela.

Za prijetno družabnost in poglobitev prijateljskih stikov med našimi ljudmi in predstavniki Radia Koper in Radia Trst A, med katerimi sta bila tudi direktorja Milan Vergan in Filibert Benedetič, je poskrbel pevski zbor Fran Venturini ki je v hotelu Sonja pri Domju pripravil prisrčen sprejem, katerega se je udeležila tudi konzul Nevenka Kovačič. V ožjem krogu je goste prisrčno pozdravil Lojze Krmec, nato pa se je oglasila pesem, ki je odmevala še dolgo v noč.

Oddajo, katere pokrovitelj je bila občina Dolina, bo oddajal Radio Koper že danes ob 15. uri, predvidena pa je tudi ponovitev po Radiu Trst A. (ris)

NA POVABILO SKD TABOR

V torek na Občinah koncert argentinskega kvarteta Sugo

Po zelo uspelem gostovanju folklorne skupine «Triglav» iz Buenos Airesa bodo v torek spet v naši sredi potomci Slovencev, ki živijo v Argentini. Na povabilo openskega društva «Tabor» bo namreč v kraljevnem Prosvetnem domu nastopil glasbeni «Kvartet Sugo» ki ga med drugim sestavljajo tudi trije vnuki Trebenke Marije Možina poročene Čuk, ki se je s svojo hčerko tik pred izbruhom prve svetovne vojne izselila v Argentino. Po materinu smrti se je hčerka Gabrijela omožila z Urugvajcem, znanim kitaristom Miguelom Sugom, njuni trije otroci Miguel, Gabrijela in Selva pa so kasneje skupaj s čelistom Claudiom Sanghezom obdelovali «Kvartet Sugo» ki se je uveljavil v Argentini in tudi v nekaterih evropskih državah. Naj povemo še, da so Miguel, Gabrijela in Selva Sugo nečaki znane prosvetne delavke in odbornice SKD Tabor Lucije Hrovatin. «Kvartet Sugo» prihaja na Občine po izpopolnjevalnem tečaju v Kölnu.

Razstava Doljakove kraške umetne obrti v Ilirski Bistrici

Občina Devin - Nabrežina organizira skupaj s Kulturno skupnostjo občine Ilirska Bistrica «Razstavo kraške umetne obrti» v Ilirski Bistrici, na kateri bo sodelovalo nabrežinsko mizarsko podjetje Bor, ki ga vodi družina Doljak. Poleg slovitih kraških skrinj bodo razstavljeni tudi drugi izdelki umetne obrti tega podjetja in lesene skulpture Bogomile Doljak.

Organizacija razstave sodi v program sodelovanja med obema občinama, ki sta že pred časom navezali prijateljske stike in se nameravata v kratkem pobratiti. Zamisel za pobratenje je toliko bolj upravičena, saj izhaja iz dejstva, da že obstajajo prijateljske vezi med kulturnimi in športnimi organizacijami iz obeh občin.

Otvoritev razstave bo na dan slovenskega kulturnega praznika v torek, 8. februarja, ob 19. uri v domu JLA v Ilirski Bistrici. Razstava bo odprta do 16. februarja.

Dolinska občina je nabavila dva nova tovornjaka fiat 130 za smetarsko službo, da bi na ta način izboljšali storitev in jo posodobili po trebam občanov. Občina je tudi nakupila primerno število vagončkov za odnašanje smeti, da bi postala tako storitev čimbolj funkcionalna.

Včeraj - danes

Danes, NEDELJA, 6. februarja
DORA

Sonce vzide ob 7.27 in zatone ob 17.17 — Dolžina dneva 9.56 — Luna vzide ob 2.16 in zatone ob 11.56.

Jutri, PONEDELJEK, 7. februarja
KSENIJA

Vreme včeraj: najvišja temperatura 5,3 stopinje, najnižja nič stopinj, ob 18. uri 4,9 stopinje, zračni tlak 1016,4 mb pada, veter 12 kilometrov na uro južni, vlaga 45-odstotna, nebo pooblačeno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 8,6 stopinje.

ROJSTVA, SMRTI IN OKLICI

RODILI SO SE: Giorgia Stokel, Stefano Piccioli, Daniele Del Caudio, Stefano Zanon, Marta Dalla Costa, Antonio Bajcic, Laila Siciliano, Paola Cesen.

UMRLI SO: 73-letni Almerigo Fragiacomo, 100-letna Olga de Comelli vd. Seriani, 84-letna Bianca Gante, 56-letni Stelio Gherbaz, 82-letna Pierina Gregni vd. Viti, 86-letna Anna Ciambra vd. Di Piazza, 62-letna Ludmila Viti por. Umek, 79-letna Agostina Zeriali vd. Samec, 59-letni Gualtiero Norio, 37-letna Laura Rossi por. Cavaliere, 75-letni Giovanni Arcudi, 87-letni Giovanni Nenno.

OKLICI: uradnik Mauro Otti in vrtnarica Laura Martinelli, zdravnik Sandro Ciampalini in zdravnica Maria Reis, zdravnik Corrado Negro in zdravnica Mariacristina Vazzaz, mehanik Mauro Srebot in frizerka Patrizia Acquafresca, prodajalec Maurizio Maselli in frizerka Graziella Pertot, trgovec Sergio Gabrieli in trgovec Maria Ciave, trg. prodajalec Roberto Robich in trg. prodajalka Serena Sari, težak Marino Bettoso in frizerka Emanuela Tognon, trg. potovalec Fabio Ursini in trg. prodajalka Ileana Ulcigrai, trg. prodajalec Pompeo Rito Romano in gospodinja Maddalena Di Brango, agent J. V. Luigino Corubolo in trg. prodajalka Gianna Pinzan, delavec Giovanni Palumbo in delavka Marina Barbarich, finančni stražnik Michele Piedipalumbo in gospodinja Maddalena Calandra, strugar Roberto Dudine in uradnica Lorella Giberna, direktor hotela Ernest Monsorno in bolničarka Silvia Pettener, delavec Paolo Villalta in uradnica Irena Pogačnik, trg. prodajalec Giampaolo Scheriani in uradnica Rita Rumen, delavec Francesco Pianigiani in uradnica Barbara Scomersich, računovodja Paolo Tamai in uradnica Gabriella Belletti, težak Roberto Cavalieri in uradnica Cinzia Kidric, bančnik Roberto Prete in uradnica Marina Furlan, poročnik it. vojske Claudio Tommasi in uradnica Laura Cannata.

ste poskusili pri meni?
kinofoto Segulin ul. mazzini 52 733361

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 8.30 do 20.30)

Ul. Mazzini 43, Ul. Tor S. Piero 2, Ul. Felluga 46, Ul. Mascagni 2, Sesljan, Bazovica, Žavlje.

(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)

Ul. Giulia 1 in Ul. S. Giusto 1.

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 20.30 dalje)

Ul. Giulia 1, Ul. S. Giusto 1, Sesljan, Bazovica, Žavlje.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 2 do 8. ure tel. 732-627, predpraznična od 14 do 21. ure in praznična od 8. do 20.

LEKARNE V OKOLICI

Boljunec: tel. 228-124, Bazovica tel. 226-165, Občine: tel. 211-001, Prosek: tel. 225-141, Bazje polje Zgonik: tel. 225-596, Nabrežina tel. 200-121, Sesljan: tel. 209-197.

LOTERIJA

BARI	52	42	64	30	63
CAGLIARI	6	49	84	14	20
FIRENCE	40	90	22	48	49
GENOVA	54	87	43	3	26
MILAN	70	79	66	77	55
NEAPELJ	42	43	36	10	90
PALERMO	58	78	22	12	34
RIM	76	68	12	43	15
TURIN	75	68	76	78	43
BENETKE	2	15	6	72	22

ENALOTTO

X 1 X X 2 X X 2 2 1 X 2

KVOTE:

12 — 24.033.000 lir
11 — 549.200 lir
10 — 50.800 lir

KD PRIMORSKO — MAČKOLJE

priredi danes, 6. februarja, ob 17. uri

DAN SLOVENSKE KULTURE

V DUHU MLADIH IZVAJALCEV

Nastopajo: otroški pevski zbor F. Venturini od Domja; Suzana Žerjal - harmonika; gojenci glasbene šole Breg; kot izredni gost violinist ŽARKO HRVATIČ.

Gledališča

Slovensko stalno gledališče v Trstu. V sredo, 9. februarja, ob 19.30 v Postojni Titus Maccius Plautus «Hvalisavi vojak» — v petek, 11. februarja 1983, ob 15. in ob 20. uri v Avditoriju v Portorožu Matjaž Kmecl «Mutasti bratje».

VERDI

Danes ob 16. uri osma predstava opere «Dinorah» G. Meyerbeera. Red G. Dirigent Baldo Podic, režiser Alberto Fassini.

• • •

Vodstvo gledališča sporoča, da bodo namesto španskega baleta za sedmo predstavo, ki bo 3. marca, povabili v Trst državno baletno skupino Roland Petit iz Marseilla. Predstava obsega koreografski tekst «Les intermittences du coeur» v spomin na Prousta.

ROSSETTI

Danes, 6. t.m., ob 20.30 red I. nedelja, gostuje v gledališču Rossetti Teatro Stabile iz Turina z delom Cristopherja Marlowa «Doktor Faust», v režiji Flavia Ambrosinija. V abonmaju odrezek št. 5. Rezervacije pri glavni blagajni. Jutri, 7. t.m., počitek. V torek, 8. t.m., ob 20.30 isto delo.

AVDITORIJ

Od torka, 8. t.m.: PODREKOVE LUTKE predstavijo «Lunin svet» C. Goldonija. Glasba: Joseph Haydn in Silvio Donati. V abonmaju odrezek št. 10. Rezervacije pri glavni blagajni.

CANKARJEV DOM LJUBLJANA
Sejna dvorana

V torek, 8. t.m., ob 17. uri: dr. Sergej Vrišer — Razvoj pokrajinskega muzeja in njegove najpomembnejše zbirke.

Okrogla dvorana

V torek, 8. t.m., ob 9. in 11. uri: En srečen, vesel inu vseh troštov polu dan voščim. Monodrama po motivih iz pridig J. Svetokriškega.

Ob 17. uri: A. Leskovec — Pokrajinski arhiv Maribor in zgodovinsko raziskovanje v Podravju.

Ob 20. uri: Pogovor s Prešernovimi nagrajenci za leto 1982.

Sredija dvorana

V torek, 8. t.m., ob 8. uri in 10.45: G. Strniša — Samorog, amatersko gledališče T. Čufar.

Ob 20. uri: Koncert Komornega orkestra iz Maribora.

Preddverje

Do 20. februarja: Razstava — Prešeren v grafiki in ilustraciji Tomaža Križnika.

Vstopnice so v prodaji pri blagajni Cankarjevega doma v Emonskem prehodu od ponedeljka do petka od 9. do 11. in od 16. do 20. ure, ob sobotah od 9. do 11. ure in pred pričetkom predstave. Rezervacije po telefonu 222-815.

Kino

Cappella Underground Zaprto
Ariston 16.00 «I banditi del tempo». S. Connery, S. Duwall.
Eden 16.30 «Dio li fa e poi li accoppia». Prepovedan mladini pod 14. letom. Jutri ob 17. uri isti film.
Nazionale 16.00 «Oltre la porta». L. Giorgi, M. Mastroiani. Prepovedan mladini pod 14. letom.
Grattacielo 16.00–22.15 «L'extraterrestre». Film za vsakogar
Fenice 16.00 «Il tempo delle mele II.». Mladinski film. Jutri isti film ob 16.30.
Mignon 15.30 «Victor Victoria». Film za vsakogar.
Filodrammatico 15.00 «Quella viziosa di mia moglie». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Aurora 15.15 «Cenerentola». Jutri isti film ob 16.30.
Capitol 16.00 «Testa o croce». R. Pozzetto, N. Manfredi. Jutri isti film ob 16.30.
Cristallo 16.00 «Bingo bongo». A. Celentano. Jutri isti film ob 16.30.
Moderno 15.30–22.00 «Amici miei II».
Radio 15.30 «Radio taxi girls». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Vittorio Veneto 15.15 «Porca vacca». Renato Pozzetto. Zabavni film. Jutri isti film ob 16.30.
Lumiere 15.00 «Asso». A. Celentano. Zabavni film. Jutri isti film ob 16.30.

Čestitke

Na Občinah pri Trstu praznuje danes naš kraški kolega IGOR svoj 25. rojstni dan. Da bi bil še vedno tako priden, zdrav in vesel, mu iz vsega srca kliče Združenje kravarjev iz Toronta.

Jutri praznuje 27. rojstni dan naša prijateljica PATRIZIA GRUDEN. Da bi bila vedno zdrava in vesela, ji želita Boris in Silvana.

V sredo, 2. februarja, je praznovala naša draga mama in nona MARIJA 59. rojstni dan. Še mnogo zdravih in lepih dni ji želijo hčere in zetje, koš poljubčkov pa ji pošiljajo vnuki Dorjan, Walter in Samantha.

Jutri bo ugasnila drugo svečko naša mala ALENKA ŠTOKA s Kontovela. Da bi bila vedno tako pridna in zdrava, ji želijo mama, tata, noni Zora in Albina, pranona, strica Darjo in Franko ter teti Liljana in Valentina.

Danes se v Križu poročita KATJUŠA in MAURO. Vso srečo v skupnem življenju jima vošči KD Vesna.

Kolektiv Primorskega dnevnika vošči KATJUŠI in soprogu vse lepo v zakonskem življenju.

TABOR
SLOVENSKO KULTURNO DRUŠTVO OPČINE

DAN SLOVENSKE KULTURE

Danes, 6. februarja, ob 17.30

KONCERT

ženskega in moškega pevskega zbora Tabor.

Dirigent Sveto Grgič. Uvodna beseda Olga Lupinc.

V torek, 8. februarja, ob 20.30

KONCERT

kvarteta SUGO iz Argentine.

ZSKD
ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV

DNEVI SLOVENSKE KULTURE

v Kulturnem domu v Trstu

BESEDE LJUBEZNI

Pesniški večer na besedila Iga Grudna ob 90-letnici rojstva

DANES, 6. februarja, ob 17.00 — Predprodaja vstopnic uro pred pričetkom predstave pri blagajni Kulturnega doma.

KD Rdeča zvezda - ŠK Kras

prirejata

TEDEN SLOVENSKE KULTURE

V torek, 8. 2., v telovadnici osnovne šole Lojze Kokoravec - Gorazd v Saležu ob 20.30. Nastopili bodo: moški pevski zbor iz Postojne, recital mladink srednje šole iz Komna ter nastop domačega pevskega zbora KD Rdeča zvezda.

SLOVENSKA PROSVETA

vabi na

PREŠERNOVO PROSLAVO

s podelitvijo priznanj Mladi oder in nagrad XI. literarnega natečaja Mladike jutri, 7. februarja, ob 20.15 v Peterlinovi dvorani, Donizettijeva 3.

SKD BARKOVLJE

priredi v torek, 8. februarja, ob 20.30

PREŠERNOVO PROSLAVO

Sodelujejo Zora Tavčar-Rebula, Irena Žerjal-Pučnik, Aleksij Pregarc, Dina Slama, Miloš Pahor, Erika Slama, Irena Pahor in domačí pevski zbor pod vodstvom Sandre Pertot.

Vabljeni

Razna obvestila

V domu JLA v Ilirski Bistrici bo razstavljalo podjetje Bor iz Nabrežine izdelke svoje kraške umetne obrti. Razstava bo odprta od 8. do 16. februarja 1983

Društvo upokojencev vabi svoje člane in prijatelje na Prešernovo proslavo, ki bo v četrtek, 10. t.m., ob 17. uri v Gregorčičevi dvorani, v Ul. sv. Frančiška 20/II. nadstr. Govor bo imela prof. Valerija Glavič, recitator igralec Stane Raztresen in ženski pevski zbor, ki ga vodi Marta Werk - Volk iz Škednja.

Amaterski oder Jaka Štoka priredi na Kontovelu danes, 6. t.m., ob 17. uri premiero «Čuk v nebesih», katere original naslova igre je «Večna lovišča» Mire Štefanac.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

AUGUST STRINDBERG

SMRTNI PLES

Režija: GEORGIJ PARO

v torek, 8. februarja, ob 16. uri — abonma red I
v četrtek, 10. februarja, ob 20.30 — izven abonmaja
v petek, 11. februarja, ob 16. uri — abonma red H

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO TRST

SPDT priredi v ponedeljek, 14. februarja, v Dijaškem domu v Trstu s pričetkom ob 20. uri, tradicionalni in priljubljeni

PUSTNI PONEDELJEK

Vabljeni so vsi, planinci, neplaninci, člani, nečlani, simpatizerji, mladi in starejši in vsi, ki bi se radi za pustni ponedeljek nekoliko pozabavali v maškari. Na sporedu bo ples, disko in tradicionalni, žrtje in pitje, vse mogoče igrice in še marsikaj drugega.

ŠPORTNA ŠOLA TRST

vabi na

OTROŠKO PUSTNO RAJANJE

v nedeljo, 13. 2. 1983 ob 15. uri na stadionu «1. maj».

Za zabavo bosta skrbela čarodej in ansambel ZVEZDE.

MLADINSKI ODSEK KD KRAŠKI DOM

priredi v četrtek, 10. februarja, od 21. dalje v občinski telovadnici v Repnu

PUSTNI PLES

Igral bo ansambel ARIES.

ŠPORTNO DRUŠTVO POLET

vabi na

PUSTNI PLES

v torek, 15. februarja, od 20.30 dalje v Prosvetnem domu na Opčinah. Vabila lahko dvignete v trgovini pohištva Renar — Narodna ulica in v trgovini čevljev Malalan — Proseška ulica. Nagrajene bodo najlepše maske.

LJUDSKI DOM - KRIŽ

V torek, 15. februarja, od 15. do 18. ure

OTROŠKO PUSTNO RAJANJE

od 21. do 5. ure

PUSTNI PLES

RESTAVRACIJA VOLNIK

priredi 13. februarja

PUSTNI PLES

z ansamblom Lojzeta Furlana. Rezervacije na tel. št. 227-349.

S. E. D. O. C.

Tržaški pokrajinski urad za delo sporoča, da mednarodni biro za delo išče delovne sile z naslednjimi kvalifikacijami:

za pokrajino PISE: 1 gospodinjska pomočnica;
za pokrajino MATERE: 1 strokovnjak za «pizzo»;
za VELIKO BRITANIJO: 1 pihač steklenih znanstvenih naprav.

Za vsa nadaljnja pojasnila se interesenti lahko obrnejo na Ufficio Mobilità Territoriale pri tržaškem pokrajinskem uradu za delo, Trst — Ul. Fabio Severo št. 46/1 — soba št. 9.

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA
CIKLUS PREDAVANJ 1983

SLOVENSKO SLIKARSTVO SKOZI STOLETJA S POSEBNIM OZIROM NA SLOVENSKO SLIKARSTVO NA PRIMORSKEM

1. v sredo, 9. februarja 1983, ob 18.30
DR. JANEZ HÖFLER:
GOTSKO SLIKARSTVO NA SLOVENSKEM
2. v sredo, 16. februarja 1983, ob 18.30
DR. ANICA CEVC:
BAROČNO SLIKARSTVO NA SLOVENSKEM
3. v sredo, 23. februarja 1983, ob 18.30
DR. KSENIJA ROZMAN:
KLASICIZEM IN ROMANTIKA V SLOVENSKEM SLIKARSTVU
4. v sredo, 2. marca 1983, ob 18.30
DR. JELISAVA ČOPIČ:
SLOVENSKO SLIKARSTVO V OBDOBJU REALIZMA
5. v sredo, 9. marca 1983, ob 18.30
DR. TOMAŽ BREJC:
OBDOBJE IMPRESIONIZMA V SLOVENSKEM SLIKARSTVU
6. v sredo, 16. marca 1983, ob 18.30
DR. BOGOMIR KOMELJ:
SLOVENSKO SLIKARSTVO IN GRAFIKA MED VOJNAMA
7. v sredo, 23. marca 1983, ob 18.30
MAG. JURE MIKUŽ:
SLOVENSKO SLIKARSTVO PO LETU 1945

Predavanja bodo v mali dvorani Kulturnega doma.

DANES POPOLDNE V KULTURNEM DOMU V GORICI

Današnja Prešernova proslava izraz solidarnosti z Benečani

ZSKD je v program vključila številne beneške skupine in umetnike

Beneške brate pozdravljamo v naši sredi. Pozdravljamo jih ob slovenskem kulturnem prazniku, Prešernovem dnevu, ki ga že iz let narodnoosvobodilnega boja Slovenci častimo kot praznik vse slovenske kulture, tiste kulture, ki nas je vzpodbujala k narodni osveščenosti v prejšnjem stoletju, v letih fašistične diktature, v letih oboroženega odpora proti nacifašizmu, in ki nas vzpodbuja tudi danes v prizadevanjih za uveljavitev naših pravic.

Leta in leta govorimo o globalni zaščiti, zahtevamo jo. O teh naših pravicah govorijo tudi drugi, tudi na raznih strankarskih kongresih, ki se vršijo v tem času. Ponekod imamo zaslombo, drugod pa gledajo na nas bolj odmaknjeno, če ne kar odklonilno. Za odlaševanje razprave najdejo vedno kak izgovor, krizo vlade, energetsko krizo, mednarodno krizo, pa še kaj so si in si bodo najbrž še izmislili. Poleg tega pa nekateri menijo, da smo različni, da je treba z nami ravnati na različne načine samo zato ker bivamo v krajih z drugačno avtomobilsko oznako. Govorijo o postopnosti, potem ko sami izvajajo postopnost, počasnost, z odlaganjem razprave o osnutku zaščitnega globalnega zakona.

Prav zaradi tega je bilo pravilno, da je Zveza slovenskih kulturnih društev dala tak beneški poudarek letošnji Prešernovi proslavi. S tem bo ZSKD dosegla dvojni namen: počastitev slovenskega kulturnega dne s prikazom beneško-slovenske kulturne ustvarjalnosti in poudarek na solidarnosti goriških Slovencev našim bratom v Slovenski Benečiji in drugod na Videmskem.

To solidarnost bomo Goričani dokazali z našo prisotnostjo na današnji slavnosti. Na njej bomo videli likovna dela beneškoslovenskih umetnikov, ki so dosegli zavidljive uspehe na Videmskem. Na njej si bomo lahko ogledali beneškoslovenske tiske, od knjig in časopisov, pa tudi tiste publikacije, tako slovenske kot italijanske, ki govore o Benečiji. Na njej bomo iz ust predsednika TO SKGZ za videmsko pokrajino prof. Viljema Černa čuli kakšen je kulturni utrip Benčanov. Na njej bomo lahko občudovali beneške plese v izvajanju že priznane beneške folklorne skupine. In ne nazadnje, poslušali bomo v beneškem narečju Cankarjevega Hlapca Jerneja, ki smo ga sicer že poslušali v drugačnih izvedbah. Naj pa bo današnja izvedba, za katero bodo poskrbeli člani Beneškega gledališča, bolj občutena kot kdajkoli prej. Beneško gledališče Goričani že poznamo. Uspešno deluje že več let, največ uspehov žanje na vsakoletnih dnevih emigranta, ko se vsaj za nekaj počitniških dni Benečani vrnejo na svoje domove iz raznih krajev Evrope.

Bodimo torej danes solidarni z Benečani z našo prisotnostjo na Prešernovi proslavi v Kulturnem domu.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV

priredi DANES, 6. februarja, v Kulturnem domu v Gorici osrednjo

PREŠERNOVO PROSLAVO

s predstavitvijo kulturne ustvarjalnosti v Beneški Sloveniji. Spored

- **ob 16.30** odprtje razstave o beneški literaturi in tisku ter odprtje slikarske razstave članov društva beneških likovnikov;
- **ob 17.00** slavnostni govor dr. Viljema Černa;
- kulturni spored z nastopom Beneške folklorne skupine in uprizoritev (v beneškem narečju) Cankarjeve drame Hlapec Jernej. Nastopajo člani beneškega gledališča, režija Adrijan Rustja.

V KANALU

Likovna razstava ob 75-letnici rojstva Rika Debenjaka

Ob slovenskem kulturnem prazniku pripravljajo v Kanalu likovno razstavo v počastitev 75-letnice rojstva Rika Debenjaka. Odprli jo bodo v torek, ob 18. uri.

Prešernove proslave v kulturnih društvih

Slovenska kulturna društva na goriškem podeželju pripravljajo Prešernove proslave, ki bodo meseca februarja, kot je že tradicija. Doslej niso še povsod izdelali točnih programov poteka teh proslav. Pogovarjajo se z raznimi skupinami, ki bi na teh proslavah nastopile, doma pa pripravljajo recitatorske skupine. Medtem ko je bila taka proslava v kulturnem društvu Skala v Gabrjah že sinoči, bodo skoro povsod drugod proslave v drugi polovici meseca. Za sedaj smo dobili napoved o proslavah v Pevmi, v Štandrežu, na Vrhu in v Sovodnjah.

Prešernove proslave bodo tudi v Dijaškem domu in na številnih naših osnovnih šolah.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Provvidenti, Travnik 34, tel. 84-972.

Stanovanjska zadruga «Ivan Cankar» obvešča vse zainteresirane za gradnjo ljudskih hiš v Pevmi in Podgori, da je v teku vpisovanje v zadrugo na sedežu Kmečke zveze v Ulici Malta 2.

V SREDO IN ČETRTEK V DOBERDOBU

Strokovni predavanji o Krasu in ureditvi Doberdobskega jezera

Predavala bosta prof. Peter Habič in prof. Stane Peterlin

Lanskim pobudam za ovrednotenje in ureditev Doberdobskega jezera in njegove neposredne okolice, se pridružuje nova pobuda, tokrat s strani Javnega večnamenskega kulturnega središča iz Ronk ter občinske uprave.

V sredo, 9., in četrtek, 10. t.m., bosta v občinski sejni dvorani strokovni predavanji na temo Kras: Narava in človek. V sredo, 9. t.m., ob 20. uri bo predaval prof. Peter Habič znanstveni svetnik Inštituta za raziskovanje Krasa iz Postojne. Predaval bo o kraških pojavih v Sloveniji ter o pomenu Doberdobskega jezera z naravoslovnega vidika. Predavanje bodo spremljali barvni diapozitivi.

V sredo, 10. t.m., pa bo o Doberdobskem jezeru, predlogih in možnostih njegove ureditve za obisk predaval prof. Stane Peterlin, samostojni svetovalec pri Zavodu za varstvo naravne in kulturne dediščine SRS.

Predavatelj bo na primerih iz Anglije in Slovenije prikazal, kako je mogoče naravne znamenitosti z ustrezno ureditvijo odpreti vzgojnim oziroma rekreacijskim ciljem. Tudi to predavanje bo opremljeno z diapozitivi.

Naj ob koncu omenimo, da je bilo o možnostih za ureditev Doberdobskega jezera precej razpravljanja že ob lanskem mladinskem raziskovalnem taboru v začetku septembra in da je občinska uprava tudi že naredila prve korake za ureditev jezera.

Intelektualci za tržiške delavce

V Tržiču bodo jutri odprli razstavo s pomenljivim naslovom «Artisti all'Italcantieri». Pobudo je dala skupina umetnikov z Goriškega, pridružili pa so se jim številni drugi umetniki in intelektualci, osebno sti na deželni in vsedržavni ravni, ki so na tak način hotele izraziti solidarnost s tržiškim delavskim razredom. Razstavo bodo uradno predstavili jutri, ob 18. uri v dvorani Roma v Tržiču, nato pa bo ostala na ogled do 20. t.m. v občinski galeriji «Antiche mura». Med drugimi sta se pobudi pridružila umetnostni kritik Mario De Micheli, ki ugotavlja, da lahko ima tudi taka majhna gesta velik pomen in pa pesnik Biagio Marin, ki je izjavil, da mora vsak umetnik, vsak pesnik, kot predstavnik tega, kar je najbolj izrazito človeškega, v tem tako težkem trenutku pokazati svojo solidarnost do delavskega razreda.

Nadaljujejo se dela za ureditev partizanskega spomenika na Peči

Po nekajmesečnem premoru so se včeraj spet obnovila dela za ureditev partizanskega spomenika na Peči, ki ga vaščani, člani sekcije VZPI - ANPI in domačega prosvetnega društva gradijo na prostoru nekdanje občinske luže. Včeraj so na gradbišču razložili tri posebej obdelane betonske elemente, ki bodo sestavljali nekakšno ozadje spominskega obeležja. Zaradi neugodnega vremena, predvsem pa mraza, bodo z njihovo vgraditvijo nekaj časa počakali. (Na sliki: raztovarjanje težkih betonskih elementov)

OB PRIHODU NOVEGA GORIŠKEGA NADŠKOFA

V Gorico prihaja danes prvič odkar je bil imenovan na tako visoko in pomembno mesto, pater Antonio Vitale Bommarco. Novi goriški nadškof. Bommarco je petnajsti goriški nadškof, odkar je bila pred več kot dvesto leti ustanovljena goriška nadškofija, ki je takrat imela precej večje ozemeljske razsežnosti od sedanjih. Prebivalci, in s tem tudi verniki, so bili takrat pretežno slovenske narodnosti, in po narodnostni osveščenosti v prejšnjem stoletju, se je ta slovenska premoč v deželi pokazala tudi v goriški cerkvi, ko so na nje čelo prišli, eden za drugim, nadškofi slovenske narodnosti.

To tradicijo je razbil fašizem v začetku tridesetih let našega stoletja, ko je moral takratni nadškof Sedej na pritisk Vatikana odstopiti, na njegovo mesto pa sta prišla najprej Sirotti, potem Margotti, ki nista bila naklonjena slovenskemu prebivalstvu, vernikom in duhovščini. Tudi po zadnji vojni se marsikdaj niso stvari na cerkvenem področju reševale tako kot bi si Slovenci želeli. Do preokreta je prišlo potem ko je prišlo do korenitih sprememb v gledanju katoliške Cerkve na sodobno dogajanje. Že nadškof Pangrazio je dal razumeti, da se morajo stvari pri nas spremeniti. Še bolj pa je stopil na pot spoštovanja slovenskih potreb nadškof Cocolin, katerega prezgodnjo smrt smo občutili vsi Slovenci, tudi tisti, ki ne sledimo cerkvenemu življenju.

Nadškof Cocolin je bil odprt do vseh Slovencev, to je dokazal na svojih obiskih v slovenskih župnijah, ko se je želel srečati in pogovoriti z vsemi komponentami slovenske narodnostne skupnosti, ne samo z verniki. Nadškof Cocolin je tudi bil nekak ambasador Vatikana v obnavljanju in širjenju dobrih stikov s Slovenijo in dosegel tudi precejšnje uspehe na tem področju.

Take misli nas navdajajo v trenutku ko prihaja v Gorico novi nadškof, s katerim se bomo srečevali v bodoče. Ker je doma z otoka Krka, ker je njegova mati Hrvatica, smo prepričani, da bo razumel našo problematiko, da se bo zanjo zavzemal, da bo blizu ne le slovenskim vernikom marveč vsej slovenski narodnostni skupnosti v goriški nadškofiji.

V maju odprtje nove bolnišnice usmiljenih bratov

Novo bolnišnico usmiljenih bratov, ki jo gradijo v istoimenski ulici v Gorici, blizu železniškega mosta čez Sočo, naj bi predvidoma odprli že maja letos. Tako je na včerajšnjem sestanku z upravitelji goriške občine povedal generalni predstojnik reda Pierluigi Marchesi. Vsa glavna zunanja in notranja dela so namreč že dokončana. Zdaj bo treba urediti še okolje nove bolnišnice. Za dokončno ureditev pa bi rabili še približno milijardo lir. V ta strošek je vključena ureditev okolja in parkirišč ter nakup opreme.

Marchesi se je zatem sestal še s predsednikom goriške krajevne zdravstvene ustanove Martino ter z deželnim odbornikom Tripanijem.

Nova bolnišnica bo služila predvsem kot zavetišče - kronikarij za ostarele bolne in osamele občane. Predvidena je namreč selitev iz pretesnih predvsem pa neprimernih prostorov v Ulici Diaz v Gorici.

S preselitvijo v novo zgradbo pa bodo izpraznili tudi del prostorov klinike sv. Justa, kjer naj bi v prihodnjem obdobju opremili nekakšen center za rehabilitacijo.

Mladinski krožek Gorica

vabi na

PUSTOVANJE

ki bo v torek, 15. februarja, v Kulturnem domu. Zabavali vas bodo

TOMAŽ PENGOV in KABARETNA SKUPINA «S R P»

Melioracije na Prevalu: oranica ali ribniki?

Del finančnih sredstev, ki jih zagotavlja zakon 828/82, naj bi namenili tudi za razvoj kmetijstva, zlasti na gričevnatem in hribovitem območju. Poročali smo že o načrtu posegov, ki ga je predložila Briška gorska skupnost, sklicujoč se predvsem na čl. št. 9 omenjenega zakona in ki predvideva znatne posege za hidrološko in geološko ureditev v Brdih, za melioracije Prevalske kotline itd.

Med drugim naj bi s finančnimi sredstvi, ki jih daje na razpolago omenjeni zakon ponovno uredili drenažne in glavne odvodne kanale na območju Prevala, ki že precej let sploh niso vzdrževani in čiščeni in se to območje polagoma, prav zaradi slabega odvodnjavanja, spreminja v močvirje. V načrtu posegov pa se navaja tudi melioracija zamočvirjenih površin, kjer so v prejšnjih letih kopali ilovico.

Gre za nekaj hektarjev obsegajoče območje, kjer je po izkopu v globino okrog štiri do pet metrov nastalo umetno jezero. Pravzaprav sta jezeri dve: eno pod Vipolžami, drugo pa na levi strani ceste proti Krminu.

Pri Briški gorski skupnosti še nimajo docela izdelanega načrta glede ureditve področja, saj sta zanimivi vsaj dve rešitvi. Področje (okrog pet hektarjev) naj bi vrnili v prvotno stanje z nasutjem novega sloja zemlje, druga možnost pa se kaže v ureditvi ribnikov. Taka rešitev bi bila sicer dražja, vendar pa bi se na daljši rok izkazala kot uspešnejša.

Za tako rešitev se ogrevajo tudi pri združenju Confcoltivatori, kar je posebej navedeno v njihovem predlogu o posegih na kmetijskem področju v smislu zakona 828.

Naj ob koncu omenimo, da je družba Valdadige na Prevalu razpolagala skoraj z 80.000 kvadratnimi metri zemljišč, v dveh celotah, od katerih je bila prva povsem izkoriščena (nekaj nad 3 hektarje površine), druga pa deloma. Pri Confcoltivatori menijo tudi, da bi morala z ribniki upravljati zadruga.

Poseči v korist živinorejcev na potresnem območju

Deželna ustanova za razvoj kmetijstva (ERSA) ki ima sedež v Gorici je doslej, v okviru načrta odpravljanja posledic potresa, zgradila 241. hlevov v katerih je prostora za preko sedem tisoč glav govedi. Sedem hlevov s preko 150 stojišči, so prav te dni izročili v last živinorejcem v občinah Spilimbergo, Meduno, Sequals, Arba in Castelnuovo, potem ko so sledniji poravnali po zakonu določeno višino samoprispevka na vrednosti novih objektov. V okviru načrta izgradnje in obnove hlevov, je deželna ustanova ERSA doslej porabila že nad 17 milijard lir.

V petek proces zaradi mamil

Na goriškem okrajnem sodišču so navadno obravnave ob petkih. V veliki večini primerov gre za manj pomembne procese proti temu ali onemu obtožencu, ki ga dolžijo kakega manjšega kaznivega dejanja. Drugače pa bo prihodnji petek, ko bo stopilo pred goriške sodnike kar 35 predvsem mlajših ljudi, ki so obtoženi posesti in organiziranega razpečevanja mamil. Obtoženci so povečini iz naših krajev, predvsem iz Tržiča in okolice, nekaj jih je iz Trsta, nekaj pa jih je tudi iz drugih krajev Italije. Predvsem gre v tem primeru za mladeniče, ki so lani, ko je stekla akcija preiskovalcev, služili vojaški rok na Goriškem ali v Trstu in so navezali vezi s tukajšnjimi mamilaši. Preiskavo o celotni zadevi je najprej vodilo tržaško sodstvo, nato pa so sklenili, da bo proces zaradi teritorialne pristojnosti v Gorici. Tako bo v petek v sodni palači prava gneča, saj bo poleg izjemnega števila obtožencev tudi 34 odvetnikov, po vsej verjetnosti pa bo obravnavi sledilo število občinstva.

● **Slikarska razstava** in razstava beneškega tiska v Kulturnem domu je odprta od 17. do 19. ure, po dogovoru pa tudi od 10. do 13. ure. V Kulturnem domu bo razstava do 9. februarja, zatem pa jo bodo prenesli v prostore v Ulici della Croce 3, kjer bo odprta do 19. t.m.

Urniki specialističnih ambulant goriške KZE

V okviru Krajevne zdravstvene enote delujejo tudi specialistične ambulante, do katerih se lahko uporabniki obrnejo po predhodnem pregledu splošnega zdravnika. Izjemo predstavljajo le ginekologija, odontoiatrija, v nekaterih primerih pediatrija in okulistika (samo za merjenje vida), za katere ni treba prej k splošnemu zdravniku. Za ostale specialistične preglede pa je to izjemoma dovoljeno samo v primeru nujne potrebe.

Posamezne specialistične ambulante delujejo s sledečim urnikom: kardiologija: od ponedeljka do petka od 7.30 do 9. ure ter v ponedeljek in sredo od 14.30 do 18.30 in v četrtek od 14.30 do 19. ure; kirurgija: od ponedeljka do petka od 7.30 do 11. ure, v soboto od 7.30 do 10. ure ter v torek in sredo od 14.30 do 18. ure in petek od 14.30 do 18.30;

Dermatologija: od ponedeljka do sobote vsak dan od 7.30 do 9. ure, poleg tega pa še v torek od 12. do 13. ure in četrtek od 14.30 do 18.30; ginekologija: v ponedeljek, torek in sredo od 7.30 do 12.30, v četrtek od 15. ure do 18.30, v petek od 8. ure do 12.30, v soboto od 8. do 12. ure;

Nevrologija: v ponedeljek in sredo od 15.00 do 18.30, v četrtek od 15.30 do 18.30;

Okulistika: dopoldanski urnik v torek in četrtek od 8. do 11. ure in soboto od 9. do 11. ure, popoldanski v ponedeljek in četrtek od 16.30 do 18.30;

Odontoiatrija (poliambulanta v Ul. della Bona 2): v ponedeljek, sredo in petek od 8. do 13. ure, v torek, četrtek in soboto od 8. do 11. ure;

Odontoiatrija (poliambulanta v Ul. Roma 6): od ponedeljka do sobote vsak dan od 8.15 do 10.45;

Ortopedija: v ponedeljek, sredo, četrtek in petek od 8. do 13. ure, v soboto od 11. do 13. ure, v torek in četrtek tudi popoldne, od 15. do 19. ure;

Otorinolaringoiatrija: v torek, četrtek in soboto od 7.30 do 13.30;

Pediatrija: v ponedeljek od 8.30 do 10.30 in od 15.00 do 18.30, v torek od 8.30 do 11.30, v sredo od 8.30 do 10.30 in od 15.00 do 18.00, v četrtek od 8.30 do 11.00, v petek od 8.30 do 10.30; urologija: samo v ponedeljek od 14.30 do 18.30.

Vse omenjene preglede razen zobozdravniških opravljajo v poliambulantah v Ul. Roma 6 in v Ul. della Bona 10.

Tri interpelacije komunistov v KZE

Komunistični svetovalci v skupščini goriške Krajevne zdravstvene enote so v teh dneh predstavili predsedniku upravnega odbora interpelacijo, v kateri ga sprašujejo, kaj namerava ukreniti upravni odbor KZE v zvezi z zahtevo po ustanovitvi zdravstveno - socio - pedagoske in rehabilitacijske službe za učence slovenskih šol v Gorici. Pismo z ustrezno zahtevo je pred časom poslal upravnemu odboru KZE in drugim pristojnim organom predsednik didaktičnega krožka v Ul. Brolo, vendar doslej ni bilo odgovora.

Komunistični svetovalci so vložili še dve interpelaciji, eno, v kateri sprašujejo za podatke o številu bolnikov v posameznih oddelkih vseh goriških bolnišnic in o številu zunanjih uporabnikov, kar bi omogočilo smotrnejše programiranje bolniških uslug in zmanjšanje upravnih stroškov, v drugi pa se zavzemajo za rešitev težav v zvezi z zdravniškimi pregledi za športnike.

Razna obvestila

KD Briški grič priredi v soboto, 12. t.m., ob 16. uri otroško maskarado na Bukovju, ob 20. uri pa pustni ples z ansamblom Jurček.

Društvo slovenskih upokojencev na Goriškem priredi v nedeljo, 13. t.m., ob 16. uri pustovanje v mali dvorani Kulturnega doma. Vstop samo z vabili, ki so na razpolago od jutri dalje na sedežu društva, od 10. do 12. ure ter v gostilni pri Pavlinu, pri Pepiju na Oslavju in pri Jožefu Češčutu v Sovodnjah.

Mladinski odsek KD Jezero iz Doberdoba priredi drevi ob 20.00 ples, ki bo v prostorih društva. Na sporedu je tudi tekmovanje v valčku.

Slovensko planinsko društvo obvešča, da so vsa mesta za planinski ples, ki bo v soboto, 12. t.m. oddana. Vstop na prireditev bo samo z vabili.

Društvo nadalje obvešča, da je smučarski tečaj odpovedan. Za povrnitev denarja naj se prijavljenci zglasijo, od torka dalje, v trgovini Bavcon v Carduccijevi ulici.

Prispevki

Ob 12. obletnici smrti Jureta Tomšiča, darujeta mama in sestra Daša 20 tisoč lir za ŠD Dom.

Zoran Škerk je za Slovensko planinsko društvo daroval 10 tisoč lir, v isti namen, Danilo Nanut pet tisoč lir.

V počastitev spomina na mamo, daruje Jordan Boškin 50 tisoč lir za nogometno sekcijo ŠD Juventina in 50 tisoč lir za odbojkarsko sekcijo istega društva.

Gledališča

Jutri, 7. t.m., bo v gledališki dvorani Solkan ob 14.30 predstava Marina Držiča «Skopuh» za učence osnovne šole Milojka Štrukelj.

Vedno jutri ob 20. uri bo v veliki dvorani Kulturnega doma v Novi Gorici Prešernova proslava.

Razstave

V kavarni Europa v Krminu je odprta razstava tržiške slikarke Laure Baschieri Boscarol.

Kino

Gorica

VERDI 15.30—22.00 «Il tempo delle mele II». Barvni film.

CORSO 15.15—22.00 «Amici miei II». U. Tognazzi in A. Celi.

VITTORIA 15.30—22.00 «Entity». Prepovedan mladini pod 14. letom.

Tržič

EXCELSIOR 14.00—22.00 «I guerrieri del Bronx».

PRINCIPE 14.00—22.00 «Blade runner».

Nova Gorica in okolica

SOČA 10.00 «Pepelka». Ameriška risanka. 16.00—18.00 «Pasji vojaki». Ameriški film. 20.00 «Resnične zgodbe, 6. del». Nemški film.

SVOBODA 16.00 «Pepelka». Ameriška risanka. 18.00—20.00 «Pustofa». Jugoslovanski film. Jutri 18.00—20.00 «Mister Montenegro», švedsko - angleški film.

Včeraj - danes

Iz goriškega matičnega urada

ROJSTVA: Martino Delise, Nicola Farfoglia, Tiziana Bellani, Lucia Vidoz, Francesco Canciani, Elisa Cidin, Carlotta Nanut.

SMRTI: 42-letni vojaški podčastnik Giuseppe Sparvoli, 76-letni upokojenec Erminio Comelli, 76-letna gospodinja Giuseppina Godnic vd. Bressan, 74-letna upokojenka Anna Gyurancseovits por. Valle, 84-letni trgovec Teodor Velišček, 69-letni upokojenec Giuseppe Rossi, 75-letna gospodinja Agostina Nanut vd. Pagnotta, 73-letni upokojenec Bruno Pertot, 95-letna gospodinja Maria de Tomasi vd. Corazza, 61-letni upokojenec Marcello Besti, 55-letni upokojenec Elvio Marconato.

OKLICI: policijski agent Antonio Nicotrera in pomožna bolničarka Sandra Steffin, inštalater Enrico Beltrami in socialna delavka Anna Maria Cauli, orožnik Giuseppe De Stefano in uslužbenka Luigia Alocca, delavec Graziano Sbogar in pomožna bolničarka Mariagrazia Braidot.

POROKE: delavec Ranieri Cumin in frizerka Tatjana Mikluš.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

S. Antonio, Ul Romagna 147, tel. 40-497.

SEJA RAJONSKEGA SVETA V PODGORI

Živahna razprava o posebnem ugotavljanju dvoriščnih izhodov

Občinski uradniki so ravnali drugače, kakor je bilo domenjeno na sestanku med županom in predsedniki rajonskih svetov Med najbolj potrebnimi javnimi deli je ureditev, oziroma razširitev pokopališča

Zaradi ugotavljanja in merjenja dvoriščnih izhodov na občinske poti, za kar bo treba pač plačati takso, je bilo v zadnjem času precej protestov tudi na območju Podgore. Izgleda namreč, da so občinski uslužbenci, ki so ugotavljali in merili širino dohodov, ravnali precej po svoje, mimo dogovora do katerega je prišlo še lani, na sestanku med goriškim županom in predsedniki rajonskih svetov. Takrat so se med drugim dogovorili, da bodo na podeželju, pa tudi drugod, pri tistih hišah, ki imajo več dohodov, upoštevali za davek samo enega. Prav tako naj bi s posebnim kriterijem obravnavali dohode na tako imenovane zasebne ulice, ki se jih navadno poslužuje več hišnih lastnikov. Izgleda, da so občinski uradniki na vse te stvari pozabili, kar je povzročilo precej protestov, nam je v pogovoru dejal predsednik rajonskega sveta. O tem vprašanju so namreč razpravljali v četrtek zvečer na seji rajonskega sveta, ki se je udeležil tudi občinski odbornik Jakoncic, skupaj s funkcionarjem tehnične službe. Zadevo bodo skušali čimprej urediti. Vsaj tako so se zmenili.

Sicer pa je na četrtkovi seji bil govor tudi o javnih delih na območju Podgore, ki bi morala biti že zdavnaj opravljena. Tako še zmeraj čaka na ureditev mrliška veža na pokopališču. Odbornik Jakoncic je sicer obljubil, da bodo z deli pričeli kmalu. Prav v zvezi z urejanjem pokopališča, ki je tudi v Podgori postalo že pretesno, predvsem pa se zaradi narave zemljišča stalno pojavljajo precejšnje nevšečnosti, je pogovor nanesel tudi na potrebo po razširitvi, oziroma ureditvi novega pokopališča v tem kraju, kar je bilo sicer svoj čas že nekako predvideno. Predsednik rajonskega sveta Maligoj nam je v pogovoru dejal, da bi bilo mogoče vprašanje hitro in na zadovoljiv način rešiti, brez prevelikih stroškov. Poleg sedanjega pokopališča je namreč razpoložljiv prostor, (tu je bilo nekdaj pokopališče avstro-ogrskih vojakov). Treba bi bilo sicer odstraniti težko ilovnato zemljo in od drugod pripeljati peščeno in bolj propustno prst.

Sicer pa je voda v Podgori zmeraj povzročala precejšnje težave, ki pa se v zadnjem času stopnjujejo. Iz obsežnega in strmega pobočja Kalvarije je deževnica ob nalivih odtekala v Sočo po umetno speljanih kanalih in ceveh.

Z različnimi posegi v prejšnjih letih, nazadnje pa pred kratkim, ob napeljavi metana, oziroma polaganju cevi kanalizacije, pa so te odvodne kanale preprosto presekali. Posledice so že vidne ob vsakem deževju, ko na nekaterih krajih nastajajo prava jezerca umazane vode.

Odbornik Jakoncic je, kakor smo izvedeli, obljubil, da bo občina skušala to vprašanje urediti čimprej in na najbolj primeren način.

Na četrtkovi seji je nadalje tekla beseda o posebnih delovnih skupinah, ki bi bile zaposlene na območju posameznih rajonov in bi pač skrbele za manjše posege glede komunalnih storitev. Občina že razpolaga s seznamom oseb, vendar so še težave, kako in v kakšni obliki te ljudi zaposliti.

Ali ste kdaj pomislili, kaj vam lahko nudi vaša banka?

Obrtniki, za utrditev in razvoj vaše dejavnosti:

1. za nakup strojev in za plačilo raznih poslovnih stroškov, kredite ESA z ugodno obrestno mero;
2. za gradnjo ali nakup delovnih prostorov ter za nabavo večjih strojev, kredite ARTIGIANCASSA;
3. za kratkoročne finančne potrebe, kredite z jamstvom konzorcija CON.GA.FI.;
4. za uporabo strojev in druge opreme po izredno ugodnih pogojih, leasing Italease.

Banca Agricola Gorizia Kmečka banka Gorica

Gorica - Korzo Verdi 51, tel 84206/07

vam ne nudi samo denarja

PRIZNANO MEDNARODNO AVTOPREVOZNIŠKO PODJETJE

La Goriziana S. R. L

GORICA - VIA D. D'AOSTA 180 - TEL. 84-845, 85-400

Prevzemamo prevoz vsakovrstnega blago

ZAHVALA

Ob izgubi predragega

JOŽEFA PAVLETIČA

se zahvaljujemo vsem, ki so sočustvovali z nami in ga pospremili na zadnji poti.

SVOJCI

Rubije, 6. februarja 1983

PODATKI O GIBANJU PREBIVALSTVA V LETU 1982

NADALJUJE SE PROCES STARANJA TUDI V TREH SLOVENSKIH OBČINAH

V Doberdobu, Sovodnjah in Števerjanu je bilo ob koncu leta 1982 skupaj 4.023 oseb - Več rojstev kakor smrti so zabeležili le v Števerjanu

Ob koncu lanskega leta je v treh slovenskih občinah na Goriškem živelo 4.023 oseb. Število prebivalstva se je v primerjavi s prejšnjim letom rahlo dvignilo (ob koncu leta 1981 je bilo 4.018 prebivalcev) vendar v glavnem na račun novih priseljev. V doberdobski, sovodenjski in števerjanski občini se je v lanskem letu rodilo 32 otrokov, smrtnih primerov pa je bilo 43. Negativen saldo so zabeležili tako v Doberdobu (11 rojstev in 16 smrti), kakor v Sovodnjah (12 rojstev in 22 smrti). Več rojstev kakor smrti pa so lani zabeležili v Števerjanu (9 rojstev in 5 smrti). Podatki o skupnem številu prebivalstva so sicer začasni, dokler jih v Rimu ne potrdijo!

Nadaljuje se torej proces staranja prebivalstva, proces, ki je splošno prisoten v italijanski družbi, z njim pa se ukvarjajo tudi v drugih bolj razvitih deželah. Če so tako neugodna demografska gibanja po eni strani razumljiva, so pa po drugi strani, za nas kot pripadnike manjšinske skupnosti nadvse zaskrbljujoča. Toliko bolj, ker doživljamo močan osip tudi na drugih področjih. Tako recimo zelo narašča število mešanih zakonov, ki bi v drugačnem okolju ne smelo predstavljati prevelikega problema, ki pa ob upoštevanju dejanskih razmer nujno vodi v asimilacijo.

Poglejmo pobliže podatke za posamezne občine.

Števerjan

Rahlo se je povečalo število prebivalcev v Števerjanu. Ob koncu lanskega leta je bilo v občini 871 oseb s stalnim bivališčen, leto prej pa 864. Rodilo se je devet otrok, smrtnih primerov je bilo pet. Priselilo se je dvajset oseb, odselilo sedemnajst.

Rodili so se: Katja Dorni, Edoardo Hlede, Manuel Cuzzucoli, Gabriele Marconi, Filip Hlede, Lucia Cuel, Andreja Pittoli, Piergiorgio Driussi.

Umrli so: Jožef Komjanc, Sebastjan Cíglic, Antonija Karara, Henrik Marassi, Lojze Gravnar, Celestin Terpin.

Poročili so se: Franco Giacomelli in Patrizia Scarlata, Casimiro Kazimir Cernic in Emanuela Mazgon, Fabio Costi in Lorena Sant, Nevio Tesolin in Sonia Drufovka, Giuliano Marconi in Ivana Medvescek, Salvatore Serafino in Dora Skorjanc, Ottavio Cipolla in Donatella Costi, Marino Trinco in Floriana Gabrovec, Edoardo Sambo in Neva Humar, Jožef Muzic in Eliana Volo.

Poroke izven občine: Mario Manzo in Angelina Caputo, Alojz Terpin in Lucia Di Luca, Vincenzo Morra in Giovanna Castiello.

Sovodnje

Število prebivalcev sovodenjske občine je bilo ob koncu lanskega leta 1740. Enako število prebivalcev so zabeležili tudi ob koncu leta 1981. Rodilo se je 12 otrok, umrlo pa je 22 občanov, priselilo se je 32 oseb, odselilo pa 22.

Rojstva: Roberto Tomsic, Sara Tuniz, Simon Assi, Marco Iodice, Paolo Monti, Alessandro Trampus, Marjetka Devetak, Taddeo Florenin, Patrizia Muscas, Damjan Tomsič, Saša Tomsič, David Perkon, Toomay Tomsič.

Umrli so: Kristina Grilj, Ana Devetak, Joško Cotič, Marija Devetak, Kamilo Bačar, Karlo Battisti, Gaetano De Fraia, Anton Černic, Franc Češčut, Rozalija Gorjan, Karolina Peteani, Katerina Kuzmin.

Poroke: Roberto Devetak in Barbara Zerjal, Edoardo Sambo in Neva Humar, Silvano Kovic in Fatima Orlando, Boris Kuzmin in Nives Succi, Giuseppe Fantin in Danica Zotti, Giorgio Zanette in Gabriella Marusic, Franco Klede in Loredana Ronchi, Alferio Feresin in Luisa Binik, Lucio Zotti in Vincenza Devetak.

Poroke izven občine: Tommaso Rinaldi in Maria Iacoviello, Alessio Assi in Palmira Tomsič, Roberto Berni in Elena Maria Tomasig, Norberto Furlani in Roberta Olivieri, Edvard Tomsič in Jelka Skerk, Giorgio Cernetti in Renata Gergolet, Avgustin Devetak in Gabriella Cottali, Fabio Cevdek in Giuliana Lo Presti.

Doberdob

Rahlo je upadlo število prebivalcev doberdobske občine. Ob koncu lanskega leta je v občini imelo stalno bivališče 1412 oseb, leto prej pa 1414. Umrlo je šestnajst občanov, rojstev pa so zabeležili enajst. Precej izraziti so bili migracijski tokovi. Priselilo se je 49 oseb, odselilo pa 43.

Rodili so se: Maria Elena Agostini, Dario Devetak, Adrijana Ferfolja, Alenka Ferfoglia, Mitja Ferletic, Jana Jarc, Sabrina Jarc, Federica Visintin, Tamara Visintin, Havir Gergolet, Mara Peric.

Umrli so: Onelio Boscarol, Antonia Canalaz Passon, Luigia Cogni vd. Leghissa, Angela Cotic, Marija Devetta Marussi, Jožefa Ferletic vd. Bostjancic, Mitja Ferletic, Melania Iarz, Jožefa Lakovic vd. Jarc, Marija Lavrencic vd. Ferletic, Avguštin Lozej, Emilija Pahor vd. Pahor, Marija Pahor vd. Semolic, Peter Radetti, Katerina Soban vd. Peric, Andrej Zuzic.

Poroke: Giordano Beato in Donatella Levorato (civilna poroka), Giovanni Bruschina in Marta Frandolic, Italo Catez in Irena Pahor (c. p.), Giorgio Cernetti in Renata Gergolet, Ivano Gon in Daria Gergolet, Aldo Jarc in Patrizia Gergolet, Severino Peric in Majda Puric, Silvano Semolič in Lidia Martellani (c. p.), Marco Tion in Irene Lavrencic.

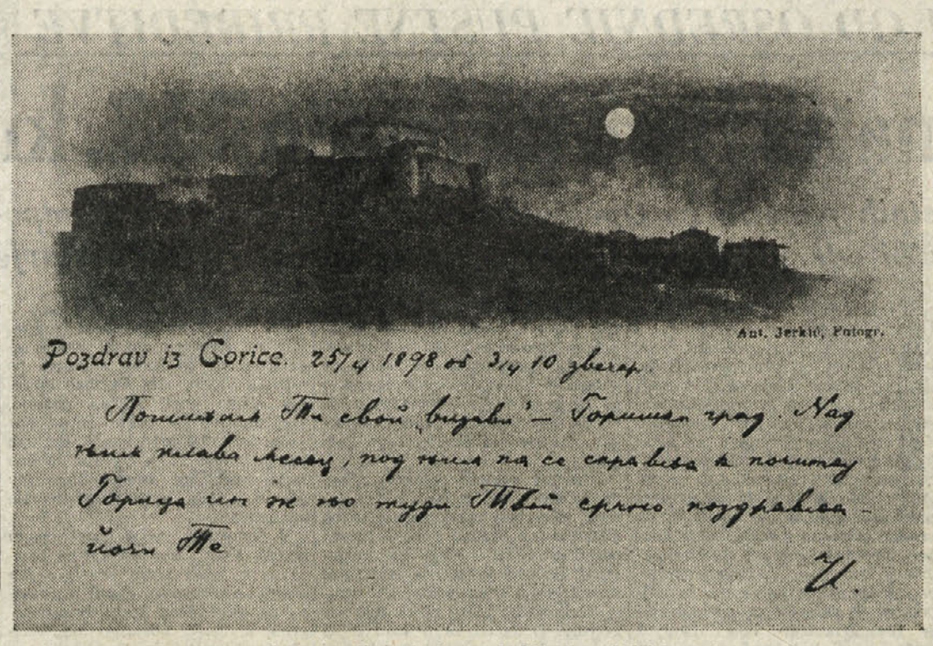

Gorica pred prvo vojno na Jerkičevi razglednici

V Šempetru počiva športnik Edi Devetak

Na šempetrskem pokopališču počiva Edi Devetak, športnik in športni organizator, ki so ga slovenski in italijanski športniki v Gorici dobro poznali iz let pred vojno in tudi po zadnji vojni, v zadnjem obdobju pa športniki v Novi Gorici, kamor se je preselil po razmejitvi v letu 1947.

Edi Devetak se je sicer rodil daleč od goriške zemlje, v Središču ob Dravi, kjer je bila njegova družina med prvo svetovno vojno v begustvu. Še kot otroka so ga starši pripeljali v Gorico in tu se je kmalu vključil v športno aktivnost. Že kot 16-letni mladenič se je uveljavil v njemu najbolj priljubljeni športni zvrsti — boksu. Leta 1937, komaj 18 let star, je postal deželni prvak Julijske krajine v poltežki kategoriji, leto dni kasneje, ko je bilo vsedržavno prvenstvo v Neaplju, pa državni prvak v 3. kategoriji. S to športno panogo se je ukvarjal tudi pozneje. Ob začetku vojne je moral v kraljevo vojsko. Ko se je vrnil v februarju 1943 domov, je prostovoljno odšel k partizanom. Boril se je v slovenski partizanski vojski, bil v Gregorčičevi brigadi in še v drugih edinicah. V oktobru 1944 so ga nacisti ujeli, zaprli v zapore v Ulici Barzellini. Odpeljali so ga v Nemčijo z železniškim transportom 15. novembra 1944. K sreči je ujetnikom iz vagona v katerem je bil tudi on uspelo zbežati nekje na Trbiškem. Vsi ti ujetniki so se rešili, med temi so bili tudi ljudje iz Sovodenj in s Peči. Vsi drugi, ki so bili v tem vlaku, pa so šli v Dachau in tam so skoro vsi pomrli. Vrnil se je najbrž le gostilničar Komel z Ajševice.

Po osvoboditvi leta 1945 se je Edi Devetak vključil v akcijo za obnovitev nekdaj razvejanega športa med Slovenci. V Ljudskem domu je bil referent za šport pri goriškem okrožju, delal je tudi v organizaciji Zveze društev za telesno vzgojo, v kateri je bilo včlanjenih več kot sto slovenskih in italijanskih športnih društev. Z njim je delal tudi znani italijanski trener Giordano Cumar, ki je pozneje odšel v Jugoslavijo. Edija Devetaka so nekaj dni pred razmejitvijo v letu 1947 šovinisti hudo pretepli v zadružni menzi Central. Zato so ga odpeljali v bolnišnico v Vipavo. Tam je bil ob razmejitvi. Ostal je v Novi Gorici. Tam je bil med pobudniki športne aktivnosti, bil v raznih društvih in ustanovah, med tistimi, ki so vodili športno dejavnost v mestu, ki je komaj nastajalo. Delal je na tem področju dokler je le mogel. Zaradi tega je bil tudi nagrajen s številnimi športnimi nagradami v matični domovini. V Gorici so ga tukajšnje športne organizacije nagradile pred leti tudi kot športnega veterana.

POGOVOR Z DOSEDANJIM RAVNATELJEM ZORANOM ŠKERKOM

Bančno poslovanje se je v zadnjem času posodobilo v to smer je uspešno šla tudi Kmečka banka v Gorici

Velika pridobitev za kreditno podjetje z novimi prostori na Korzu Verdi - Zanimive dogodivščine Zorana Škerka med vojno na Korziki, kjer je urejeval slovenski list «Naša zvezda»

Pred mesecem dni, konec lanskega decembra, je zapustil Kmečko banko dosedanji ravnatelj Zoran Škerk, ki je bil v tem kreditnem podjetju uslužben več kot trideset let, zadnjih dvanajst na ravnateljskem mestu. Zamenjal ga je dosedanji podravnatelj Borut Leban, ki je v podjetju že precej časa. Zoran Škerk je v Kmečki banki delal prav v času ko se je banka razvijala od majhnega podjetja posojilniškega tipa, kakršna je bila od ustanovitve v letu 1909, v sodobno bančno podjetje, ko je njeno poslovanje raslo, ko so si upravitelji banke in tudi uslužbenci prizadevali, da bi prišli do bolj dostojnega sedeža. Ko je Škerk prišel v službo je bila namreč Kmečka banka v Carduccijevi ulici v zelo tesnem prostoru. Kasneje se je preselila v Morellijevo ulico, pred dvema letoma pa, po mnogih prizadevanjih, v sedanje poslopje na Verdijevem korzu, kjer je še posodobila in povečala svoje poslovanje.

Primorci njegove generacije imajo veliko povedati o tem kako so jih razne zgodovinske prilike gnale iz enega v drug kraj Evrope. Zaradi tega smo se tudi z Zoranom Škerkom pogovorili in izvedeli marsikaj zanimivega. Njegov oče Miroslav je bil doma iz Saleža na tržaškem Krasu, bil je davčni uradnik. Med prvo vojno je morala družina v begunstvo. V avstrijskem Neumarktu se je Zoran tudi rodil med prvo vojno.

Leta 1930 je naš sogovornik prišel v Gorico, študiral je v našem mestu in na klasični gimnaziji v Tolminu, maturiral pa na liceju v Gorici l. 1938. Zavedno vzgojen se je družil s slovenskimi protifašističnimi mladinci in v času velikega procesa pred posebnim sodiščem v Trstu leta 1941 je bil aretiran skupno s Ksaverijem Lebanom, Nežico Vižintinovo, Tanjo Mermoljevo, Marijco Mermoljevo, Milojko Štrukljevo in še z drugimi. Tri mesece so bili ti mladinci v goriških in tržaških zaporih, potem pa so bili izpuščeni iz zapora. Dobili so opomin, Zoran Škerk, ki je bil takrat vpisan na univerzo in obvezno vpisan v GUF, je bil «sramotilno» izključen iz te študentske organizacije.

Poklican je bil k vojakom, šel je na Sardinijo v posebni delavski bataljon, kjer je bilo veliko primorskih Slovencev. Ko so se Amerikanci izkrcali na Sardiniji so zbrali v posebne edinice vse Slovence in Hrvate bivše italijanske kraljeve vojske. Uporabljali so jih v raznih delih na otoku Korzika in tudi v Južni Franciji. Domov je prišel Zoran Škerk s tisoči tovarišev šele na jesen leta 1945.

O doživljajih na Korziki nam je povedal marsikaj zanimivega. Stvar nima veze z njegovo kasnejšo zaposlitvijo v bančništvu, vendar pa je zanimiva in zato se nam zdi prav, da pride stvar v javnost. Nad 5.000 Primorcev in Istranov je bilo na Korziki. Uživali so poseben status. Oblečeni so bili v ameriške uniforme z značko «S» (označevala je Slovane), svobodno so se gibali na otoku, delali so pri vzdrževanju letališč in drugih vojaških služb. Italijanski vojaki pa so bili v taboriščih za bodečo žico in so imeli na hrbtu vtisnjeni črki «P.W.» (vojni ujetnik).

Bivši italijanski vojaki slovenske in hrvaške narodnosti so se hitro opredelili za Titovo Jugoslavijo in zavrnili nakane tistih pristašev kralja Petra, ki so prihajali iz Kaira. Vsaka slovenska ali hrvaška četa je imela tudi svoj stenčas. Zoran Škerk je bil zaposlen v pisarni neke slovenske kompanije in je na ta stenčas obesil vsak dan list ali dva s poročili z raznih bojišč. Vesti je povzemal po radiu, ki ga je poslušal z razumljivim zanimanjem, uspelo mu je uloviti tudi Radio Svobodna Jugoslavija, iz francoskih časopisov ter ameriškega vojaškega lista «Stars and Stripes». Kasneje si je omislil še časopis ter povabil k sodelovanju še tovariše iz drugih slovenskih ter hrvaških čet na otoku. Treba pa je bilo dobiti dovoljenje od ameriškega vojaškega urada. Ta je točno določil kolikšen mora biti obseg časopisa in tudi kako naj se v njem piše. Naslov mesečniku so dali «Naša zvezda» po znani pesmi Simona Gregorčiča in v prvi številki so objavili tudi to pesem goriškega slavčka. Američani so dali izdajateljem dovoljenje za ta list, nadzorstvo nad njim je imel vojaški kaplan hrvaškega porekla Šeparović, ki pa jim ni delal velikih preglavic, čeprav je bilo jasno, da so v tem listu pisali predvsem v korist nove jugoslovanske države.

Razne čete na Korziki so imele tudi svoje pevske zbore, prihajalo je do večkratnih obiskov. Nekoč v letu 1945, datuma se naš sogovornik točno ne spominja, so imeli slovenski pevci koncert na Radiu Marseille in tam so njihov koncert tudi posneli na trak. Peli so slovenske narodne in partizanske pesmi. Zbor je pel tudi na raznih ameriških vojaških prireditvah, saj je bil priključen posebni enoti za kulturne prireditve. Vodil ga je Pavlin iz Dornberka.

Po vrnitvi v Gorico v novembru 1945 se je zaposlil pri Mestni prosveti v Ljudskem domu ter bil tam leto dni, dokler niso morale slovenske organizacije izprazniti tega doma. Skrbel je za prireditve v mestu, pomagal pa je tudi Mili Oblokarjevi, ki je skrbela za prireditve na podeželju. Delali so takrat v tej pisarni tudi pevovodja Nino Brajdot iz Podgore, ki živi še danes v Novi Gorici, pokojni režiser Zdravko Ocvirk in še drugi. Veliko je bilo takrat pevskih in dramskih prireditev ter raznih akademij in proslav. Že leta 1947 je Zoran Škerk odšel na Reko, kjer je bil za prevajalca iz hrvaščine v italijanščino pri dnevniku «La voce del popolo», ter tudi sam pisal članke. V Gorico se je vrnil leta 1951 in kmalu so ga sprejeli v službo v Kmečko banko, ki je tedaj poslovala v Carduccijevi ulici. Nekaj let pozneje se je poročil s Sonjo Kozmanovo.

V Kmečki banki je bil najprej blagajnik, potem prokurist, od leta 1970, ko je umrl tedanji ravnatelj Vladimir Baša, pa je prevzel funkcijo ravnatelja. Ko je prišel leta 1951 v službo je bilo v Kmečki banki le pet uslužbencev. Ko je pred mesecem dni banko zapustil jih je bilo v njej v službi že 28.

«Otvoritev novih prostorov na Korzu Verdi je bilo zame osebno zelo veliko doživetje, zadoščenje da smo končno dobili toliko zaželeni in potrebni nov sedež,» nam je dejal. Kmečka banka se je v tem času zelo razvila, kot kaže že sam podatek o številu uslužbencev. Opravlja posle z inozemstvom, menjava tujo valuto, povezala se je v deželni konzorcij ljudskih bank in v konzorcij dvajsetih ljudskih bank za avtomatsko obdelavo podatkov s sedežem v Padovi. Uvedla je celo vrsto novih služb, ki jih sedaj še razvija, namreč takih služb, ki nudijo prispevke iz deželnih in državnih skladov vsem produktivnim sektorjem, od obrti do trgovine, od turizma do kmetijstva.

Zoran Škerk bo od časa do časa še prišel na obisk v banko, čeprav meni, da je prav, da se kar se da uveljavijo mladi, saj so ti bolj dovzetni za sodobno poslovanje s pomočjo raznih elektronskih strojev, na katere niso bančni uradniki še pred dvajsetimi leti niti pomišljali.

MARKO WALTRITSCH

RADIJSKI POGOVOR Z BRANKOM MARUŠIČEM

Reka Soča je pogojevala zgodovino Goriške od rimskega obdobja do obeh svetovnih vojn

Gorica je tudi za zgodovinarja del slovenskega etničnega ozemlja

Radio Ljubljana je te dni objavil skoraj eno ur dolg pogovor z ravnateljem Goriškega muzeja v Kromberku Brankom Marušičem. Bil je gost popularnega in razširjenega programa Val 202. V odgovoru na vprašanja radijskega časnikarja Marijana Drobeža je obravnaval številna zanimiva in aktualna vprašanja zgodovinske znanosti, zlasti kar zadeva območje Goriške in sploh krajev na obeh straneh meje med Jugoslavijo in Italijo. Posredujemo nekaj ugotovitev in razmišljanj zgodovinarja Marušiča.

«Vedno sem zagovarjal in še vztrajam pri načelu, da mora sleherni muzej, ki črpa vsebino in moč svojega dela v preteklosti, ozemeljski obseg svojega delovanja oslanjati na določeno teritorialno celovitost, ki je skozi zgodovino ohranjevala svoj obseg. Naš muzej nosi v svojem naslovu opredelitev, da je Goriški, zato deluje in naj bi deloval za tisti del slovenskega etničnega ozemlja, ki se ga je pred stoletji oprijelo ime Goriška. Slednja obsega nekdanjo historično celoto, torej pretežni del Posočja ne glede na državne in občinske meje.»

V odgovoru na nadaljno vprašanje je dejal: «Dasiravno se sleherna obravnava Goriške dotika tudi njenega etnično mejnega značaja, ki je prehajal skozi zgodovino v različnih oblikah sožitja, pa je vendar potrebno za Goriško naglasiti slovensko posebnost. V 19. stoletju, obdobju, ko je nacionalizem prebujal narodno zavest, so prav na Goriškem z izjemo narodnostno mešane Gorice, od vseh slovenskih dežel, živeli Slovenci najbolj strnjeno in je bila etnična meja najbolj izrazita. Torej ni bilo večjih jezikovnih otokov tujerodcev med Slovenci in obratno. Prihajalo je do mešanj obeh narodnosti, do sožitja in stikov med Slovenci, Furlani in Italijani. Nastajala je tudi narodnostna škoda zlasti v Gorici. Naj omenim, da so najbolj agresivni predstavniki goriškega iredentizma in italijanske nacionalne ideje druge polovice 19. stoletja nosili v precejšnji meri poitalijančene slovenske priimke.»

Branko Marušič je v omenjenem pogovoru za Radio Ljubljana tudi opozoril, da zgodovina Goriške še ni v celoti raziskana. «Mislim, da je zlasti prazgodovina še polna ugank. Gradivo za našo zgodovino se sicer hrani na različnih mestih. Zbirke in predmeti so v Gorici, v Sloveniji, Trstu in drugod. Veliko je celo hranilišč na območju od Leningrada do Washingtona.»

Na vprašanje novinarja-komentatorja Marijana Drobeža o zgodovinski funkciji reke Soče, je odgovoril: «Mislim, da je prav ta reka v marsičem odločala v različnih zgodovinskih dobah. Soča je pogojevala razvoj zgodovine Goriške, če hočemo od Rimljanov dalje ter do obeh svetovnih vojn v našem stoletju. Mitologiziranje reke je pač predmet čustvenega odnosa, ki ga seveda pogojuje neka zgodovinska danost. Temu se nismo mogli izogniti vsi, ki ob njej prebivamo. Veliko je literature o Soči. O njej so pisali strokovnjaki, predvsem naravoslovci in zemljepisci. Pisali so o njej književniki, risali so jo umetniki, o njej so peli glasbeniki. Vrh tega ustvarjanja je še vedno Simon Gregorčič, čigar pesmi so prevedene v vse svetovne jezike, pa tudi v klasično grščino in latinščino. Toda o Soči so poleg Slovencev peli in pisali tudi Italijani in Nemci.»

Ravnatelj Branko Marušič je tudi dejal, da je pomoč in sodelovanje z organizacijami Slovencev v Italiji obvezni in sestavni del programa Goriškega muzeja. Goriška zemlja ne more zlasti pri muzejskem delu imeti neko razmejitev, ki so ji podlaga sedanje administrativne meje. «Cilji našega dela med manjšino ne morejo biti različni od ciljev našega delovanja pri matičnem narodu. Sicer so Slovenci v Italiji veliko napravili pri preučevanju njihove zgodovine. Omenjam funkcijo Slovenskega raziskovalnega inštituta s centrom v Trstu in podružnicami v Gorici in Čedadu. Posebno je pomembno tudi delo seminarja za zgodovino na tržaški univerzi, ki ga vodi prof. Jože Pirjevec. Dragocen je nadalje delež, ki ga daje časnikar in publicist Marko Waltritsch iz Gorice, ki se intenzivno ukvarja zlasti s preučevanjem zgodovine slovenskega gospodarstva na Goriškem.»

Na vprašanje o tem, če je italijansko zgodovinopisje končno preseglo razne predsodke pri obravnavanju preteklosti Slovencev na tem mejnem območju, je ravnatelj Goriškega muzeja takole odgovoril: «V odnosih do Italijanov na področju krajevnega zgodovinopisja bi pač morali poglobiti in razjasniti nekaj temeljnih vprašanj. Gre zlasti za poglede na narodnostno mešano Gorico, saj je drugod na Goriškem narodnostna meja bila dovolj jasno začrtana. V zavesti zgodovinarjev ali piscev o zgodovini na italijanski strani je še vedno zasidrane zavest, da smo Slovenci vedno bili in smo še v Gorici, ne pa iz Gorice. Ta razlaga, ki ima korenine in izvor že v daljnem letu 1848 in je postala geslo goriškega iredentizma, je krivična in Slovencem nenaklonjena. Take skrajno nacionalistične interpretacije so preveliko breme za nek dialog, ki bi moral biti pošten in razumevajoč.»

OB PRILIKI DANAŠNJE PREŠERNOVE PROSLAVE

V goriškem Kulturnem domu razstava beneškoslovenskega tiska

Razstavljena bodo slovenska dela, ki govore o tej deželi, in tudi italijanska dela o Benečiji

V okviru kulturnih predstavitev, s katerimi bomo v Gorici proslavili slovenski kulturni praznik — Prešernov dan, bo tudi večja razstava beneškoslovenskega tiska. Ta bo skupaj z likovno ali fotografsko razstavo ter ostalimi prikazi skušala podati vsaj okvirno podobo tega, za razvoj beneškoslovenske narodne zavesti je skozi zadnje stoletje in več pomenila rokopisna ali tiskana beseda zgodovinske, verske, etnografske, zemljepisne ali drugačne vsebine.

Najstarejšo dobo bosta priklicala v spomin dva beneškoslovenska rokopisa, Videmski iz 1458 in Starogorski iz nekaj desetletij mlajšega časa, seveda le v fotografskih posnetkih, poleg nekaterih v kamen vklesanih slovenskih pričujočnosti v deželi. Potem — spet seveda zaradi tehničnih težav — ne bo mogoče pokazati, razen na nekaterih primerkih navezanost Beneških Slovencev na osrednje slovenske dežele. Sledilo bo nekaj verskih tiskov zanje, ki so jih oskrbeli domoljubi.

Sledilo bo skopo sicer prikazano delo prvih beneškoslovenskih buditeljev — Petra Podreke, Ivana Trinka in nekaterih njegovih najbližjih sodelavcev ter boji za slovenščino predvsem v cerkvi s katekizmi in drugače.

Obdobje zadnje vojne je prikazalo osvobodilno časopisje, ki je izhajalo tudi na beneškoslovenskem teritoriju ali bilo zanj izdano. Tu bodo tudi različni tiskani spomini na ta čas.

Najbogatejše bo prikazano obdobje po 1945 z mnogimi periodičnimi publikacijami, od tistih, ki so jih beneškoslovenski delavci izdali po svetu, do tiska, ki je izhajal doma, v Italiji. Tu bodo seveda posebno mesto zavzeli najvidnejši naslovi: Matajur, Novi Matajur, Dom, Emigrant in kot periodična izdaja tudi že bogato število Trinkovih koledarjev. Iz teh bo treba še posebej pokazati na njihovo vsebino, saj so v dolgoletnem izhajanju prinesli več kot katero zanimivo in zgodovinsko pomembno sporočilo.

Druga pomembna skupina tiskov pa bodo samostojne izdaje, se pravi knjige in druge publikacije, ki bodo pokazale velik del znanstvene vneme, s katero so znanstveniki, tako beneškoslovenski domačini, Slovenci iz osrednje Slovenije, italijanski avtorji in drugi strokovni pisci po vsem svetu spremljali prizadevanja beneškoslovenskih domačinov, ko so se ti skozi vsa obdobja trudili, da bi ohranili svojo narodno identiteto, se borili predvsem za slovenski jezik in šolo.

Med deli italijanskih znanstvenikov bodo marsikatera zanimiva dela iz nam nekoliko odmaknjenih desetletij. Da bo do tega prišlo, bodo pomagale pri uresničitvi tudi nekatere italijanske javne knjižnice, ki bodo za razstavo posodile nekatere tiske, ki jih hranijo.

Razstava seveda ne bo znanstvenega ali strokovnega značaja, ker je za tako uresničitev potrebno veliko več časa in sredstev in razumevanja, kakršnega so mogli prireditelji vložiti vanjo. Vendar bo zagotovo spet lepa prilika, da spet osvežimo svoje vedenje o Beneški Sloveniji in da nam bo predstavljala, razstava namreč, spet podnet za novo delo na tem področju, za nadaljevanje proučevanja dežele in ljudi.

Seveda bo razstava opremljena tudi s celo vrsto slikovnega gradiva, ki bo objave dokumentirala in poživila.

V Tržiču je umrl Anton Ternovec nekdanji predsednik Kmečke banke

Šele pred nekaj dnevi smo izvedeli, da je že v decembru, točneje 21. decembra 1982, umrl v Tržiču znani goriški trgovec Anton Ternovec. Živel je v Tržiču, pri sinu dr. Luciu - Danilu, ki ima tam lekarno, od začetka leta 1979, ko je umrla njegova soproga Frančiška Gerbic.

Anton Ternovec je bil med Goričani in okoličani zelo znan. Rojen v Gorici leta 1898 (bil je po materi sorodnik škofa Srebrniča, ki je bil škof na Krku in tam tudi pokopan), se je v času med dvema vojnama uveljavil s svojo trgovino usnja, sedlarskih potrebščin, čevljarskih potrebščin in podobnih artiklov, ki jo je imel v Carduccijevi ulici v Gorici. Trgovino je uspešno vodil od leta 1932 do 1976, ko jo je opustil.

Pokojni Anton Ternovec je imel veliko prijateljev med goriškimi slovenskimi trgovci. Bil je v njih družbi, hodil z nekaterimi na peš izlete v goriško okolico. Bil je zelo navezan na družino. Rojen v neki stavbi v Ascoljevi ulici si je potem ustvaril dom v Ulici Don Bosco, kjer je živel do pred štirimi leti, ko mu je umrla žena. Takrat se je, čeprav nerade volje, saj se ni mogel iztrgati iz priljubljene Gorice, preselil k sinu v Tržič.

Anton Ternovec je bil zavzet gospodarstvenik ne le v lastnem imenu, marveč dolgo vrsto let angažiran zadružnik in bančnik. Leta 1933 je bil izvoljen v upravni odbor Goriške ljudske posojilnice, slovenskega kreditnega podjetja, ki je poslovalo v Carduccijevi ulici. Bil je v tem odboru do leta 1941 ko so jo člani razpustili, ker je bil nanje fašistični pritisk prevelik. Vseskozi pa je bil tudi član Kmečke banke in na občnem zboru 6. aprila 1949 je bil izvoljen tudi v upravni odbor Kmečke banke. Nekaj let kasneje, 13. marca 1952, je bil izvoljen za predsednika upravnega odbora tega slovenskega kreditnega zavoda. Takrat je na tem mestu zamenjal odvetnika dr. Jožka Jakončiča. Na predsedniškem mestu Kmečke banke je bil Anton Ternovec celih petnajst let, do občnega zbora 19. februarja 1967, ko se je odpovedal tej funkciji. Takrat ga je na tem mestu zamenjal Ksaverij Leban.

Odšel je z njim še eden tistih ljudi, ki so dajali pečat slovenskemu gospodarstvu v Gorici in slovenski prisotnosti v našem mestu nasploh.

Slovo od Dorčeta Veliščka

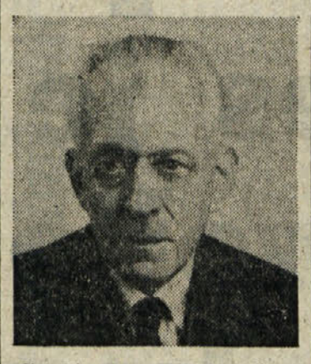

V torek so v Gorici pokopali enega najstarejših aktivnih, če ne najbrž najstarejšega goriškega trgovca, Dorčeta Veliščka, ki je pred nekaj več kot dvema mesecema praznoval svojo 84-letnico. Umrl je v nedeljo, 30. januarja.

Po rodu Tržačan se je še kot otrok preselil z družino v Gorico, kjer so starši odprli najprej tobakarno, kasneje pa trgovino z jestvinami, v lastni hiši na Svetogorski ulici.

V prvi svetovni vojni so Veliščkovi ostali v Gorici. Bili so torej med redkimi prebivalci mesta in okoliških krajev, ki niso šli v begunstvo na Kranjsko, na Štajersko ali še kam dlje. Ko so prišle v avgustu 1916 v Gorico italijanske čete je mesto pričelo bombardirati avstrijsko topništvo. Zaradi tega so takrat izselili v notranjost Italije tudi tiste ljudi, ki so v prvem letu vojne ostali kljub vsemu doma. Tudi Veliščkova družina je morala v izgnanstvo, iz katerega se je vrnila po končani vojni. Hiša je bila podrta, zaradi tega so morali pričeti zrova in z velikimi žrtvami so jo obnovili. Imel je še sestro Marijo ter brata Janeza in Karla. Vsi trije so bili učitelji. Medtem ko sta Marija in Karel umrla, živi brat Janez v Ljubljani. Leta 1929 se je Dorče Velišček poročil s Solkanko Ivanko Pavletičevo. Nad petdeset let sta z ženo vodila trgovino in bila zelo priljubljena med ljudmi.

V mladih letih se je Dorče Velišček udejstvoval pri prosvetnem društvu v Solkanu kot knjižničar in član pevskega zbora. Imel je tesne stike z bratrancem dr. Klementom Jugom. Bil je vseskozi narodno zaveden in to je tudi javno izpričeval, tudi takrat ko je bilo to nevarno. V prvih letih druge svetovne vojne, ko so fašisti zapirali zavedne slovenske ljudi, so prijeli tudi njega in ga poslali nekaj časa v zapor; bil je zaprt tudi v tovarni v Zdravščini, kjer je bilo zaprtih na stotine slovenskih ljudi. Aktivno je pomagal slovenskemu partizanskemu gibanju.

Po vojni je pomagal Dijaški matici, prihajal na slovenske prireditve, bil zvest čitatelj slovenskih knjig in listov, naročnik Primorskega dnevnika. Naj mu bo lahka domača zemlja.

Delovanje ISIG

Goriški inštitut za mednarodno sociologijo ISIG je izdal bilten o delovanju v lanskem letu. Kot je že običaj so v tem biltetnu opisali delo, ki ga na terenu vršijo sodelavci inštituta, stike, ki jih imajo s sorodnimi ustanovami doma in v inozemstvu, obiske, ki so jih napravili zastopniki inštituta in tudi obiske do katerih je prišlo v ISIG. Med slednje omenimo obisk Silva Devetaka, ravnatelja ljubljanskega Inštituta za narodnostna vprašanja, ki je navezal stike, da bi prišlo do sodelovanja zlasti na področju raziskave o manjšinah.

Omenjene so tudi publikacije, pri katerih so sodelavci inštituta, ter knjige za izdajo katerih je poskrbel ISIG. Nam blizu sta raziskavi o odnosih med večinskim narodom in narodnostnimi manjšinami, še zlasti v naši deželi. Poleg tega velja omeniti še raziskavo o briški gorski skupnosti. Lani so izdali tudi v angleščini napisano knjigo o narodnostnih manjšinah v Zahodni Evropi.

Las. ave ocene pordenonske razstave

V galeriji Sagittaria v Pordenonu se izteka v teh dneh razstava treh slovenskih primorskih slikarjev, Pilona, Černigoja in Carga. Razstavo so odprli v začetku lanskega decembra in v Pordenonu so jo zelo pozitivno ocenili. Ogledalo si jo je precej ljudi. Izdan je bil tudi lep katalog s številni ni crnobelimi in barvnimi reprodukcijami slik treh naših umetnikov. Škoda le, da ni slovenskega teksta nihče korigiral, zaradi tega je v katalogu precej tiskovnih napak.

Pred nekaj dnevi je oceno o razstavi napisal v beneškem dnevniku Il Gazzettino Adalberto Leandrin. Ocena razstave je seveda zelo pozitivna. O razstavi je pisal tudi mesečnik Il momento, ki izhaja v Pordenonu.

PRISPEVAJTE ZA DIJAŠKO MATICO

LE ŠE ŠEST DNI NAS LOČI OD OSREDNJE PUSTNE PRIREDITVE NA OPČINAH

Mrzlične priprave naših ljudi na letošnji 17. kraški pust

Obisk pri vaških pustnih odborih na Občinah, pri Banih, v Praprotu, Šempolaju in Trnovci, da bi odkrili, kaj se nam obeta za sobotno pustno slavje

Odbor Kraškega pusta ima v teh dneh polne roke dela z zaključkom priprav na letošnje že 17. pustno slavje, ki bo doživelo višek v soboto s pustnim sprevodom po Občinah in s slovesnim kronanjem letošnjega kralja pusta na Brdini. Openski «veseljaki» si prizadevajo, da bi tudi letos na dostojen način proslavili kralja šaljivcev, seveda pa niso v teh naporih edini: v nekaterih naših drugih kraških vaseh (pri Banih, v Trebčah, Praprotu, Šempolaju Nabrežini, Trnovci) se prav tako že nekaj tednov ubadajo s pustom, pripravljajo in končujejo alegorične vozove, s katerimi bodo privozili v soboto na Občine in se potegovali za najvišje pustne nagrade. Njihovo delo je v mnogočem «tajno», saj nočejo predčasno razkriti svojih adutov, domislic in idej, da jih ne bi tekmeci posnemali. Kljub vsem tem skrivnostim smo jih v preteklih dneh obiskali, da bi videli kako potekajo priprave v nekaterih vaseh in kaj se nam dobrega obeta v soboto.

Predpustno rajžo smo začeli kar pri organizatorjih, na Občinah. Resnici na ljubo nismo imeli v začetku srečne roke: «Bjondo» (pozneje so nam povedali, da se ta vzdevek drži njegove družine že vse od Napoleonovih časov) se nam je nekaj minut pred prihodom izmuznil, tako da nismo mogli izvedeti, kaj zavraga pripravlja v svoji delavnici.

NA OPČINAH PRI BENČINOVIH

Občine se bodo predstavile na letošnjem pustu z dvema vozovoma. Drugi voz je v delu pri Benčinovih, za šolo. Ivan Benčina sodeluje na kraškem pustu že štirinajsto leto. Pri njem se zbirajo in delajo za pusta približno dva tedna sem. «Nekaj smo bili že naredili, a ni bilo ta pravo; prišla nam je nova ideja in začeli smo znova,» pravi Benčina. Ob obisku so imeli v glavnem že vse «rekvizite» na grobo pripravljene. Železno mrežasto ogrodje bodočih pajacov so prekrili s papirjem in lepilom in tudi enkrat prepleskali: sedaj so se Zoran «ued Žilce», Edi «Doča», Guido «Žibrle», «Robi «ued Bazerja» in Benčina menili, kako bodo pobarvali svoje umetnine. Končni recept je bil tak: «Najprej bomo dali eno roko nitro barve — ne «lavabile!» — nato pa še verniž.»

Openski voz bo nakazal žgoč družbeni problem, so nam povedali dokaj rezervirano. Idejo so sicer težka dobili, nato pa je delo hitro steklo. Sedaj, ko je pust takorekoč pred vrati, se srečujejo in delajo pri Benčinovih domala vsak večer, po delu: večina od njih je odraslih ljudi starih 40 do 50 let («Vsi smo navdušeni, nismo umetniki, pa vendar skušamo izdelati pusta čimbolj umetniško,» pravi Rudi), mladine je bolj malo. Vzdušje je ob delu res sproščeno in veselo, še najbolj pa se razgreje ob sobotah, ko se nenadomestljivi dobri kapljici pridruži tudi kaj krepkega za pod zob.

ZAKAJ NE SODELUJEJO TUDI DRUGE VASI?

Od Občin nas je pustni vodič Lado Kokošar (tolminskega porekla, sicer doma z Opčin) vodil proti Banom. Med potjo je bil govor predvsem o sodelovanju vasi na kraškem pustu. «Nekatere naše velike kraške vasi bi lahko kaj pripravile za pust, kot so to storile pred leti. Zgonik, Saležž, Križ, Prosek, Kontovel in še druge bi lahko še kako popestrile prireditev na Opčinah,» je ugotavljal. «V zadnjih letih pa so se iz neznanih razlogov «odtujile» od kraškega pusta, tako da se le-ta ohranja z določilno prisotnostjo nekaterih manjših vasi.»

PRI BANIH SKRBIJO ZA PUSTA PRETEŽNO MLADI

Pri Banih skrbi za pust domači Mladinski krožek. Skupina približno petnajstih mladih se s pomočjo štirih starejših «strokovnjakov» spoprijema v teh dneh prvenstveno s pustnim vozom. Dela potekajo v delavnici «pri Stanislavu», kjer so člani vaškega pustnega odbora sami izdelali pustni voz in sicer iz železnih cevi. Cevi so pritrdili na četverokotno dolgo in težko železno ogrodje, pod katero so namestili os za kolesi in voz je bil že nared. Kaj bo stalo na vozu, niso hoteli povedati. Vsekakor bodo morali pohiteti z deli, a to jih ne skrbi: «Delali bomo domala vsak večer, da bo v soboto vse pripravljeno,» je pristavil Robi Vidali, perspektivni mladi nogometaš proseškega Primorja. «Kako pa bo s treningi, če boš zvečer pripravljal pusta?», ga vprašamo. «Treningi lahko počakajo za nekaj časa,» odvrne. Po svoje ima tudi prav, saj je navsezadnje priprava pusta svojevrsten šport; vprašljivo je le, če bo takega mnenja tudi njegov trener Mikuš...

PRAPROT: «MOŽ» S PIPO V ROKI

Od Banov smo se preselili v Praprot. Po krajšem iskanju smo končno našli «pr Ceni» domače pustne delavce: ubadali so se z «železno mrežasto lutko», višjo od človeka, ki so jo «obesili» na kavelj na stropu, da bi jo lahko bolje obdelali z vseh strani. Železni možakar je držal v roki pipo. Pustni umetniki so se toliko potrudili, da so mu naredili gibljivo roko, tako da lahko vtakne pipo v usta in jo nato spet odstrani, prav tako pa istočasno «miga» z uhljema. Njegovega imena ne bomo razkrili, povemo lahko le, da je «svetovno» znana italijanska osebnost, ki seveda rada kadi pipo.

Eden od pustnih delavcev, Bogdan Kante, nam je povedal, da jih sedaj dela bolj malo, da pa se bo udeležba na pustno soboto gotovo povečala («Vsi hočejo na pustni voz»). Povedal je tudi, da je Praprot osvojil že tri prva mesta. Prebivalci Praprota se poleg pusta zelo angažirajo še poleti za domači praznik v prelepem gozdiču na robu vasi: «Kakšno pa je družbeno življenje v vasi med tema dvema dogodkoma in po njih?», vprašamo. «Zbiramo se prav tu, v «društvu», ob ponedeljkih zvečer, da malo pokramljamo, nekaj popijemo skupaj,» se je glasil odgovor.

V bližnji sobi so Praprovci že pripravili «obleko» za svojega moža s pipo: izrezali so časopise in revije, da jih bodo z lepilom pritrdili na železno mrežo in jih nato primerno pobarvali. V tem pogledu (papirnatem) daje tudi naš dnevnik svoj skromen prispevek za uspeh letošnjega pusta.

«ŽIVALSKO» VZDUŠJE V ŠEMPOLAJU

Po «obveznem» kozarčku vina smo se napotili še v bližnji Šempolaj. Pustno vzdušje je v tej vasi letos precej «živalsko»; vsaj takšen je občutek obiskovalca potem ko zagleda že pripravljene tri lepe in «tolste» pujse iz železja in papirja. Šempolajci so pravi veterani v pripravljanju pustnih voz, vsaj tako sta nam povedala Valentin Ballarini in Boris Rebula, dva od številnih fantov, ki se te večere gnetejo ob pustnem vozu pod lopo v vasi. Doslej so desetkrat sodelovali na Kraškem pustu, kakih sedem let pa so hodili z vozom po bližnjih vaseh. «Na Občinah doslej res nismo imeli sreče,» pravijo, «saj smo bili kar trikrat zaradi ene same točke ob prvo mesto. Pri tem pa ne vemo, ali je bil voz za eno točko slabši od zmagovitih vozov ali pa je bila žirija nam premalo naklonjena.»

V Šempolaju imajo bogat pustni običaj. Vsako leto skušajo na pustni torek rešiti pusta smrti, a jim doslej še ni uspelo. Pustu pripravijo na pepelnično sredo bogat pogreb, ki se ga udeležijo tudi «vidni» predstavniki drugih bližnjih vasi, potolažijo pa se z dejstvom, da se s smrtjo pusta rodi nov, mali pust, ki ga približno dva tedna po pogrebu starega tudi skupno «krstijo» in ob njem še sami sebe pogostijo.

V TRNOVCI DELA PUSTA VSEH PETNAJST DRUŽIN

Med obiskom v Šempolaju so nam povedali, da so se začeli pripravljati na pust tudi v Trnovci. Vest je presenetila celo našega vodiča Lada, ki ni vedel doslej ničesar o letošnjih pustnih namerah Trnovcev. Skok v Trnovco je bil zato obvezen.

In res. V Trnovci so se lotili pusta kar na štirih koncih vasi, nazadnje pa bodo vse svoje umetnine spravili na voz «pr Grudnoveh». Do zadnjega nismo vedeli kaj bo s pustom,» so nam povedali domačini. «Trnovca je majhna vas in doslej je pri vsakem pustu sodelovalo vseh petnajst družin. Lani je dve družini osrečilo rojstvo, zato je postalo sodelovanje le-teh vprašljivo. Kljub temu smo, čeprav z nekolikšno zamudo, premostili težave in začeli z delom.» Vodič Lado je takoj poskrbel, da so izpolnili prijavnico, le točnega imena voza niso še vedeli. «V nedeljo (to je danes — op. ur.) se bomo skupaj zbrali in se domenili za ime našega voza,» je dejal Bruno Škrk, eden od animatorjev trnovškega pusta.

Dotlej bo gotovo tudi v Trnovci že mnogo nared za sobotni sprevod. Z vodičem Ladom smo se po tolikih obiskih, po zadnjem šnopčku, poslovili še od tega vaškega pustnega odbora, Trnovci pa so pridno nadaljevali s svojim zavzetim pustnim opravilom še pozno v noč.

Zmagoviti vozi na Kraških pustih

1967: nagrad še niso uvedli
1968: Kontovel — **«Tunara»**
1969: Kontovel — **«Mejni prehod»**
1970: ex aequo: Kontovel — **«Rusi most 1900»** in Trebče — **«Paket»**
1971: Bani — **«Podgana»**
1972: Prosek — **«Kras '72»**
1973: Prosek — **«Kraški modras»**
1974: Prosek — **«Zgodovina Krasa»**
1975: Kontovel — **«Exodus»**
1976: Ferlugi — **«Zlorabljen Kras»**
1977: Križ — **«Kraški derby»**
1978: Trnovca — **«Kirurška pomota»**
1979: Praprot — **«Ufa, ti ufo!»**
1980: Praprot — **«Črno zlato»**
1981: Trnovca — **«Naša žalost»**
1982: Praprot — **«Mir»**

Letos pustno rajanje tudi pri Sv. Jakobu

Tako kot Občine, Škedenj in Milje bo tudi Sv. Jakob imel letos svoj pust. Pobuda je prišla iz vrst operaterjev krajevnega centra za umsko zdravje z namenom, da bi prebivalcem rajona, pa tudi Pončane in Sv. Magdalene nudili priložnost, da se vsaj enkrat v letu zberejo skupaj in pozabavajo, pa tudi, zakaj ne, da se med sabo spoznajo, kar ni tako obrobna stvar v mestnem predelu, kjer je odtujenost in osamljenost dokaj pogost pojav.

Pobuda je naletela na ugoden odziv, saj so se ji pridružili najprej sam rajonski svet, nato pa številne organizacije te mestne četrti, kot tudi krajevne osnovne šole.

Pustni praznik bo v soboto, 12. t.m. Program sicer še ni bil dokončno izdelan, vsekakor pa predvideva godbo in pustne sprevode po ulicah rajona, animacijo na raznih trgih in po ulicah ter končno pravo pustno rajanje v prostorih rekreatorija Pitteri v Ul. S. Marco. Za sedaj napovedujejo nastop kantavtorja Alfreda Lacosegliaza, skupine Ocho rios, animatorjev, gledališke skupine Il cantiere, baletne šole Maria Gabriella, godbe iz Škednja in harmonikarja.

Središče mrzličnih priprav na pust je sedaj v Ul. Vespucci 2, kjer so pripravili pravcato delavnico za izdelavo mask in vsega, kar spada zraven. Delavnica je odprta ob ponedeljkih, sredah in petkih, od 15. do 17.30, prireditelji pa pozivajo vse prebivalce rajona, naj priskočijo na pomoč. Prav v delavnici v Ul. Vespucci je bila posneta gornja slika.

Barvanje šempolajskega pujsa

V Šempolaju so priprave za sobotni sprevod že dobro stekle: eden od treh pujsov, ki so jih pripravili, je že dobil svojo barvo

OD PUSTNEGA ČETRTKA DO PEPELNIČNE SREDE

Pester pustni teden v Škednju

V Škednju se izteka «cout-down». Še štiri dni manjka, pa se bo v četrtek razpočil težko pričakovani pust, na katerega se Škedenjci že več dni mrzlično pripravljajo. Tudi letos je organizacijo pustnih prireditev prevzelo društvo Pro Loco, ki je izdelalo precej bogat program praznovanj.

Tako bo v četrtek z začetkom ob 16. uri tradicionalni «sprevod služkinj», ki bodo kakor vsako leto peljale na sprehod svoje odrasle «dojenčke». Kot so nam povedali, služkinje že vestno pripravljajo svojim «dojenčkom» hrano, da bi ne bili med sprehodom lačni ali žejni. Seveda pa bodo poskrbele, da ne bodo dojenčki ozebli tako, da bodo pili mleko z visoko alkoholno koncentracijo. V četrtek bodo prišli na svoj račun tudi pravi otroci. Od 16. do 17. ure bodo namreč našemljenim otrokom brezplačno delili sladolede.

Novost letošnjega pusta je hvalevredna pobuda organizatorjev, da bodo skušali nuditi nekoliko razvedrila tudi tistim, ki nimajo veliko možnosti za zabavo. Tako bo v petek zvečer v kinodvorani koncert godbe na pihala namenjen handikapiranim otrokom.

V nedeljo in torek pa bosta na sporedu sprevoda pustnih šem in vozov. Sprevoda se bodo udeležili tudi vozovi Kraškega pusta, ki bodo brez dvoma zelo obogatili običajni sprevod. Letos bo sprevod potekal nekoliko drugače kot ponavadi. Zaradi obnovitvenih del mestne kanalizacije je Ulica Soncini zaprta prometu. Zato bo sprevod potekal samo po Ulici Carpineto in Škedenjski ulici. Zbirališče mask in vozov pa bo v bližini občinskega stadiona «Grezar».

Seveda pa so organizatorji poskrbeli tudi za ples. V četrtek, soboto, nedeljo in v torek zvečer se bodo pari lahko zavrteli v škedenjski kinodvorani. V istih prostorih bo vsako popoldne otroško rajanje.

Mnoga društva in nekateri zasebniki bodo s svojimi kioski poskrbeli, da ne bodo oboževalci kralja pusta trpeli lakote ali žeje. Posebno omembo zasluži kiosk, ki ga v prostorih Doma Jakoba Ukmarja tudi letos prirejata združenje staršev škedenjske osnovne šole «Ivan Grbec» in Dom Jakoba Ukmarja. Ta kiosk je že vrsto let tradicionalno zbirališče domačinov in slovenskih obiskovalcev.

I. PAVLETIČ

Lani je na Občinah zmagal pustni voz iz Praprota. Kdo bo letos prvi?

Prispevajte za
DIJAŠKO MATICO

Bančni račun: nekoč privilegij le bogatih. Danes je tekoči racun CRT na voljo vsem praktičnim in konkretnim ljudem

Nositi s seboj ali imeti doma precejšnje zneske denarja, danes nima smisla. Narobe: lahko povzroča celo skrbi; tveganje, da denar zgubite ali — žal to ni redkost — da vam ga ukradejo, je precejšnje. Najbolj pozorne in informirane osebe (in torej ne le najbolj premožne) se poslužujejo tekočega računa, tudi ker ta nudi vrsto dragocenih prednosti. Imeti odprt tekoči račun pri Tržaški hranilnici ne pomeni le imeti na varnem svoj denar (malo ali dosti, ni važno) in koristiti obresti, pač pa da se korentist CRT lahko poslužuje najnovejših bančnih servisov kot na primer servisa CARISMAT — ki omogoča dvige denarja 24 ur na 24 ur, tudi ob praznikih in ob urah, kadar je hranilnica zaprta ali kadar je pri okencih prevelika gneča — in to pri vseh okencih CARISMAT po celi Italiji. Drugi privilegij korentistov CRT je «servis snopičev» (servizio mazzettisti): Tržaška hranilnica se obveže, da izvrši vsa tista plačila, za katera je treba ponavadi zgubljati precej časa, da ne govorimo o riziku, da se na katero pozabi: stanarine, plačila Sip in Acega, davki in takse in vse druge zapadlosti periodičnega značaja. Za zaključek: odpreti tekoči račun pri Tržaški hranilnici olajša življenje in da nekak «patent» zaupanja. Za Tržaško hranilnico ne boste več tujec: boste njen korentist.

CRT

CASSA DI RISPARMIO DI TRIESTE

Studio Mark 579

NAŠA TELESNA KULTURA

Priloga PRIMORSKEGA DNEVNIKA o telesnokulturnem dogajanju v zamejstvu

TELESNA KULTURA V BENEŠKI SLOVENIJI

S skupnimi močmi

Pred kratkim nas je prijetno presenetila novost: športna stran Primorskega dnevnika je začela namreč prinašati članke o športni dejavnosti v Beneški Sloveniji. Marsikoga je verjetno to presenetilo, verjetno najbolj tiste, ki so mislili, da športne dejavnosti med Slovenci v tem predelu dežele Furlanije - Julijske krajine ni. Seveda pa ne gre ocenjevati te dejavnosti z našimi ustaljenimi merili, kar bi nas prav gotovo zavedlo v napačno oceno. To dejavnost je treba zato uokviriti v tamkajšnjo politično situacijo, ki je v marsičem različna od tukajšnje. In to predvsem zaradi zgodovinskih dogodkov, ki so odločilno vplivali na današnjo realnost. Že samo dejstvo, da v videmski pokrajini ni slovenskih šol, zgovorno kaže na to, da je bitka za obstoj in razvoj tamkajšnjih Slovencev veliko težja. Da ne govorimo o gospodarski zaostalosti tistega območja, o vprašanju izseljeništva itd. Ravno zaradi tega jih skušajo nekatere politične sile ločevati od nas ter jih vsled tega prikrajšati za morebitni globalni zaščitni zakon.

Če je že res, da predstavlja telesna kultura eno izmed oblik, s pomočjo katere naj bi Slovenci izpričali svojo prisotnost, svojo trdoživost in nenazadnje tudi možnost, da se lahko v marsikateri panogi enakovredno kosamo z večinskim narodom, potem je tudi res, da bi se morala ta dejavnost v Benečiji še bolj razširiti. V tem trenutku naj bi nikakor ne šli mimo že obstoječega, vseeno pa je nujno, da s skupnimi močmi stvari izboljšamo.

Upoštevajoč tamkajšnje politične razmere, ki nam niso vedno najbolj naklonjene, je treba poiskati take oblike telesnokulturne dejavnosti, ki bodo lahko brez večjih težav in zaprek (prostori, oddaljenost krajev, strokovnjaki itd.) vključevale čim večje število naših ljudi. Seveda morajo o oblikah in vsebini te dejavnosti odločati Benečani sami, na nas pa je dolžnost, da jim nudimo potrebno pomoč. Ravno tako bi moralo v teh prizadevanjih odigrati pomembno vlogo sodelovanje z matično domovino in to predvsem ob meji (na nekaterih ravneh je to že steklo).

Tako Slovenska kulturno - gospodarska zveza kot Združenje slovenskih športnih društev naj bi bolj zavzeto pristopila k tej problematiki ter tako tudi v tej dejavnosti izpričala enotnost vseh Slovencev, ki živimo v Italiji. Smatram, da nam je enotnost v tem trenutku, ko se iter, za globalno zaščito slovenske narodnostne skupnosti bliža odločilnemu trenutku, nadvse potrebna. Naj bo poročanje Primorskega dnevnika odskočna deska tako za Benečane same, kot tudi za nas, zato da bomo načelne izjave o potrebi, da se telesna kultura razširi na Slovence v videmski pokrajini, konkretno uresničevali. Zato, da se bo iz tega, kar že obstaja, telesna kultura še bolj razrasla v množično gibanje, da bomo lahko ponosno rekli, da je poleg kulture in gospodarstva, pomemben dokaz naše prisotnosti in naših prizadevanj za nadaljnji razvoj. Obenem naj postane telesna kultura tudi pomemben dejavnik v razvijanju narodne zavesti slehernega Slovenca.

TAMARA BLAŽINA

S proslave 100-letnice Sokola v Trstu

Proslave 100-letnice Tržaškega Sokola v Kulturnem domu v Trstu se je udeležilo veliko ljubiteljev športa, družbenopolitičnih delavcev pa tudi nekaj starih sokolov. Na sliki: pogled na dvorano med proslavo

POMANJKANJE TRENERJEV - NAŠA DOLGOLETNA BOLEČA RANA

S. Ušaj: «Čimprej usposobiti domače trenerje»

Da se več naših društev ubada z vprašanjem pomanjkanja trenerjev, to smo lahko jasno zasledili tudi na raznih letošnjih občnih zborih naših društev. Vprašanje je torej še kako odprto in seveda tudi zaskrbljujoče. V naših prejšnjih številkah smo skušali preučiti dva aspekta tega vprašanja, tokrat pa bi se zaustavili pri problemu trenerjev iz matične domovine, ki vadijo pri naših društvih.

Da je pomoč iz matične domovine, tudi glede trenerjev, izredno dobrodošla, o tem ni dvoma. Dvomi pa se porajajo, ko zasledimo, kolikšno število teh trenerjev vadi pri nas. Več kot dvajset!

O tem vprašanju smo se pogovorili s Savom Ušajem, ki je prava gonilna sila odbojkarske dejavnosti v Nabrežini, dolgoletni trener. In tudi Sokol je moral poiskati pomoč v matični domovini.

«Savo, kako to, da pri naših društvih vadi tolikšno število trenerjev iz matične domovine?»

«Najprej bi poudaril, da govorim predvsem na podlagi izkušenj v našem društvu. Naša članska odbojkarska ekipa nastopa v drugi italijanski ligi. Zato je tudi nujno, da tako moštvo vodi sposoben trener. Pred leti smo imeli priprave z Antonom Jurmanom. Med trenerjem in igralkami se je takoj vzpostavil pravilen odnos do dela. Razumevanje je bilo popolno. Tako smo ga zaprosili, če bi vodil našo ekipo v B ligi. Igralkam je dal samozavest, kar je v tej ligi nujno. Ne gre namreč pozabiti, da nastopamo v prvenstvu, v katerem nastopajo ekipe skoraj s profesionalno strukturo. Take strukture pa mi nimamo, zato pa se moramo na prvenstvo še temeljiteje pripraviti.»

«Marsikdo pa pri nas meni, da so naši trenerji zapostavljeni.»

«Glede našega društva to ne velja. Sam sem treniral po več ekip. Bil sem prezaposlen s treningi, prvenstvenimi nastopi, pripravami. Novih trenerskih moči pa ni bilo. Bilo pa je tudi nekaj primerov, ko so bili naši trenerji zapostavljeni.»

«Marsikdo je že pripomnil, da trenerji iz matične domovine izključno pripravljajo in vodijo določene ekipe, sami pri društvu pa ne skrbijo za trenerski kader.»

BRANKO LAKOVIČ

(Nadaljevanje na IV. strani)

SEZNAM TRENERJEV IZ MATIČNE DOMOVINE

ZSŠDI nam je posredovalo seznam trenerjev iz matične domovine, ki so v tej sezoni vadili ali še vadijo pri nas. Na seznamu ni trenerjev in drugih strokovnjakov, ki so v teku sezone opravili pri nas razne tečaje.

Seznam pa je naslednji: Branka Krivokapič (gimnastika pri Boru in Domu); Aldo Parovel (otroška telovadba pri Boru); Tine Krašovec (otroška telovadba pri Boru); Iztok Repar (otroška telovadba pri Boru); Rajko Ožbolt (košarka pri Boru); Zvonko Brozić (odbojka pri Boru); Salih Šoftić (otroška telovadba pri Bregu); Franc Hiršman (tenis pri Gaji); Vinko Hafner (nogomet pri Krasu); Peter Brlec (kotalkanje pri Poletu); Branko Godnič (košarka pri Poletu); Jože Splichal (košarka pri Jadranu); Anton Jurman (odbojka pri Sokolu); Andrej Bergoč (košarka pri Domu); Andrej Lukeš (košarka pri Domu); Miloš Figelj (gimnastika pri Domu); Dušan Furlan (gimnastika pri Domu); Dušan Uranič (nogomet pri Mladosti).

Prepotrebna športna ambulanta...

V sredo je začela delovati na Proseku športno - medicinska ambulanta, ki jo v sklopu deželnega športno - medicinskega centra oskrbuje Slovensko zdravniško društvo. Pobuda je velikega pomena predvsem za naša športna društva, saj bodo lahko odslej opravljali naši športniki v ambulanti vse tiste preglede, ki jih določa nova zakonodaja o zaščiti športnikov.

«Zakonodaja o zaščiti športnikov je bila marca lani na novo uokvirjena na podlagi zdravstvene reforme in določa, da se s to specifično problematiko bavijo posamezne Krajevne zdravstvene enote v povezovanju z deželnimi športno - medicinskimi centri in zvezo italijanskih športnih zdravnikov,» pravi dr. Rafko Dolhar, predsednik Slovenskega zdravniškega društva, ki je bilo nosilec te izredne pridobitve za zamejski šport. «Doslej so opravljali preglede športnikov zdravniki posameznih društev. Ti pregledi so bili povečini zelo splošni, medtem ko predvidevajo novi predpisi točno določene preglede, za katere je potrebna tudi uporaba dokaj dragih aparatur. Take preglede opravljajo v Trstu v deželnem športno - medicinskem centru, ki ima svoj sedež v pokritem bazenu.»

«Slovensko zdravniško društvo je začutilo potrebo, da bi opravljali slovenski športniki te obveznosti v domačem okolju in predvsem organizirano,» nadaljuje dr. Dolhar. «Prav zato je sklenilo naše društvo posredno konvencijo s Krajevno zdravstveno enoto, ki mu je pravnomočno omogočila odprtje športno - medicinske ambulante. S tem je postalo društvo subjekt, protagonist povezave z deželnim športno - medicinskim centrom, ambulanta pa je postala nekakšna podružnica, decentralizirana ambulanta, osrednjega deželnega centra v Trstu.»

Slovensko zdravniško društvo je, s pomočjo lastnih članov, raznih ustanov in posameznikov poskrbelo za opremo ambulante. Predvsem gre tu podčrtati nakup aparatur (spirografa, elektrokardiografa in drugih), brez katerih ne bi moglo opravljati predpisanih pregledov.

Postopek za opravljanje pregledov v športno - medicinski ambulanti je dokaj preprost. Predstavnik športnega društva mora predstaviti seznam tekmovalcev po posameznih disciplinah pristojni športni federaciji, da ga ta z ožigosanjem potrdi. Nato mora dobiti na sedežu Krajevne zdravstvene enote dovoljenje za pregled, nakar se javi s seznamom športnikov v ambulanti, kjer bodo zdravniki točno določili dneve pregledov posameznih športnikov. Prav s tem v zvezi naproša Slovensko zdravniško društvo naša športna društva, da se športniki držijo domenjenih urnikov, da ne bi prišlo zaradi morebitnih zamud do nepotrebnih zapletov in čakanj. Pregledi imajo veljavnost enega leta; ambulanta bo delovala celo leto, zato je priporočljivo, da se športna društva čimprej poslužijo uslug ambulante. «Na ta način,» meni dr. Dolhar, «se bodo izognila nevšečnostim in prenasičenosti ob začetku tekmovalne sezone.»

M. KEMPERLE

MNENJE

Športna dejavnost kor organizirana oblika društvenega življenja odigrava pomembno vlogo pri utemeljevanju in uveljavljanju splošnega kulturnega izraza naše narodnostne skupnosti. Množični pristop in zavidljivi dosežki v težkih pogojih naše stvarnosti odražajo vitalnost in žar mladosti, ki preko starostnih pregrad utrjuje zavest in boj Slovencev v Italiji.

Vprašanje ali naj se športna dejavnost (telesna vzgoja) usmerja pretežno v množičnost ali naj se priviligira tako imenovani vrhunski šport, ne sme izhajati iz radikalnih, nasprotujočih si stališč. Oboje je namreč sestavni del enotnega procesa, ki vodi k uspehu in omogoča nadaljnji razvoj te kulturne vrednote.

Med najpomembnejše postavke športne vitalnosti in mladostnega žara uvrščam agonizem, oziroma tekmovalni duh. V vsakem primeru sem za boj na zmago, neglede na De Coubertinovo pravilo. To velja tako za moštvene panoge kot za individualne športe, v prvenstvih ali na rekreaciji, na balinarskem igrišču ali . . . za zeleno mizo.

Pot do zmage pa ni z rožicami postlana. Talent in prirojena sposobnost ne pomagata dosti če ni tovarištva, strokovnosti, resnosti, če ni požrtvovalnosti in vztrajnosti.

Potem se že najdejo sponsorji.

FILIBERT BENEDETIČ

Neprecenljiva vloga Športne šole Trst v našem mestu

Velika pridobitev za mestno mladino

Športna šola Trst je nastala kot del širšega razvojnega načrta slovenske telesne kulture v mestu Trst, kjer vladajo za vsakovrstno družbeno udejstvovanje prav specifični pogoji. Medtem ko se v okoliških vaških skupnostih slovenski človek vključuje povsem naravno v svoje nacionalno okolje, je to v mestnih okrajih povsem drugače. Pri tem so prizadeti zlasti otroci, ki pogosto rasejo povsem izolirani od svojega narodnostnega okolja, zato z njim mnogo lažje izgubljajo stik in s tem občutek svoje narodnostne pripadnosti.

Prav to dejstvo je mestne športne delavce navedlo k misli, da bi bilo treba za te otroke dodatno poskrbeti in jih dovolj rano vključevati v tisto okolje, kamor naravno sodijo, kjer bi lahko stik s slovenskim okoljem ohranjali v motivirani dejavnosti, kot je igra, šport, telovadba, pa pri tem ne bi bili podvrženi napornim in včasih res skoraj neuresničljivim potovanjem preko vsega mesta do slovenskega športnega centra. Ker je bilo torej otroke težko spraviti do športnega centra, je bilo jasno, da bo treba ubrati obratno pot. Ob spoznanju, da so naši otroci tudi vedno slabše razviti, vedno bolj nespretni, pri tem pa željni družabnosti in igre, je bilo to eno glavnih vodil, ki je pripeljalo do ustanovitve Športne šole Trst.

Odziv na to pobudo je bil skoraj plebiscitaren. K Športni šoli Trst so pristopali učenci ene naše šole za drugo. V kratkem času je bilo pod njenim okriljem zbranih vseh deset šol mesta Trst in Milj, v njenem okviru pa so imeli svoje predstavništvo tudi ŠZ Bor, TPK Sirena in SPDT, ki so imeli v šoli svoje naravno zaledje.

Prav sodelovanje s temi tremi društvi je dalo Športni šoli Trst posebno usmeritev vsebine njenega delovanja. Ne goji namreč zgolj «šolske» vadbe iz tistega področja, ki je pač primerno in predpisano za otroke, ampak prihaja naša mladež prvič v stik s tistimi dejavnostmi, ki bi morale v njenem kasnejšem obdobju postati del vsebine njenega športnega udejstvovanja. Spoznajo se s planinstvom, jadranjem; tekmujejo v atletskih disciplinah, v stik prihajajo s prvimi zakonitostmi športnih iger z žogo itd.

Rast športne šole je sama porodila nov problem: kam z otrokom, ki je obiskoval športno šolo, ki je bila ustanovljena le za osnovnošolce, ko dokonča peti razred? Tako je prišlo do ustanovitve športne šole tudi na nižjih srednjih šolah v mestu, kot logično nadaljevanje mladostniške telesne vzgoje v obdobju med «obvezno» osnovnošolsko vadbo in vključevanjem v tekmovalno aktivnost v okviru raznih športnih panog.

Krog je tako torej sklenjen. To, seveda, ne pomeni, da je v naši telesni kulturi na področju najmlajših že vse dorečeno. Pomeni pa to, da je postavljena osnova, katero je treba razvijati in utrjevati ter iskati za njo najbolj optimalne rešitve. Kot taka pa predstavlja dragoceno pridobitev, katere pomena in vrednosti se morda ne zavedamo dovolj.

BOJAN PAVLETIČ

Ne le zadostitev gibalnih potreb otrok

Ne brez težav in razočaranj, a z zavestjo, da ne vzgajamo le bodočih športnikov, temveč predvsem zdrave otroke in zavedne Slovence. Športna šola Trst se po petih letih neprekinjenega delovanja lahko ponaša z vrsto zavidljivih uspehov, ki so predvsem sad trdega in navdušenega prostovoljnega dela šolnikov, odbornikov in staršev ter požrtvovalnosti vaditeljev.

O tem, kako je organizirana ŠŠT in kako poteka vadba, kakšen je njen smoter in kakšni so njeni učinki smo se pogovorili s tajnico Alenko Race in vaditeljema Loredano Kralj in Frankom Drasičem.

«Osnovni cilj ŠŠT je zadostiti gibalnim potrebam doraščajočega otroka v različnih starostnih dobah in skrbeti za njegovo usmerjeno vraščanje v narodno skupnost, kajti vsi vemo, da je prav mestno okolje tisto, ki je v največji meri podvrženo vplivom asimilacije in je zato dovolj zgodnja vključitev v slovensko okolje nadvse pomembna,» je povedala Racetova. «Da je temu tako,» je ponosno poudarila, «dokazujejo tudi tisti primeri iz mešanih zakonov, ko so starši pošiljali otroke v slovenski vrtec z namenom, da bi jih potem vpisali v italijansko osnovno šolo, a so se prav zaradi Športne šole premislili.»

V letošnjem šolskem letu vadi v okviru ŠŠT skoraj 300 otrok, ki obiskujejo osnovne šole, okrog 130 jih je iz vrtcev, z delovanjem pa so pričeli tudi na nekaterih nižjih srednjih šolah. Vaditeljev je skupno devet. Poleg redne vadbe (ponekod enkrat, drugje pa dvakrat tedenska) organizira SPDT še jesenske in pomladanske izlete za vse otroke osnovnih šol in vrtcev, Pomorski klub Sirena pa še vsakoletni jadralni tečaj za otroke tretjih, četrtih in petih razredov. ŠŠT prireja tudi šahovski turnir za osnovne in nižje srednje šole in pa turnir v igri «med dvema ognjema». Med prireditve sodi tudi likovno - fotografsko - literarni natečaj «Moje šolsko okolje», ki je namenjen vsem šolam. To pa še ni vse. Vsem včlanjenim otrokom nudi Športna šola vsakoletni brezplačni zdravniški pregled, ki ga opravlja pediater Oskar Volpi, sodeluje z mladinsko revijo Galeb, prireja pustno rajanje itd.

Že itak nadvse pestro dejavnost dopolnjuje letos še akcija «Naučimo se plavati», ki je sicer namenjena predvsem otrokom neplavalcev, ki obiskujejo tretje razrede osnovnih šol, poteka pa (pod vodstvom koprskega učitelja Igorja Sepiča) v bazenu pri Alturi.

Zelo pomembno je tudi sodelovanje z matično domovino. Eden izmed jugoslovanskih vrtcev je že gostoval pri slovenskem vrtcu na Greti, preteklo leto pa so otroci istega vrtca obiskali svoje sovrstnike v Ljubljani.

Nenazadnje je treba tudi poudariti neprecenljivo vlogo staršev, ki v dobršni meri prispevajo k rasti Športne šole in preko svojih otrok prihajajo v neposreden stik z njeno stvarnostjo.

Višek organizacijskega napora ŠŠT je osnovnošolska olimpiada. Letos bo že peta po vrsti, udeležijo pa se je vsi otroci v spremstvu svojih učiteljev. Poleg atletskega troboja je na sporedu še kulturni program z nagrajevanjem. Gre za edinstveno priložnost, da se srečajo učenci vseh osnovnih šol, od Barkovelj pa do Milj in s tako množičnim nastopom potrdijo obstoj naše narodnostne skupnosti v samem središču mesta.

Za otroke, ki obiskujejo vrtce pa prireja ŠŠT maja zaključno prireditev «Revija najmlajših», na kateri pokažejo, česa so se med letom naučili.

Športna šola, kot pojav, ki ga pripadniki večinskega naroda v našem mestu niso zmožni organizirati, nudi torej našim otrokom možnost, da se že zelo zgodaj seznanijo z osnovnimi gibalnimi elementi. Tako zgodaj, da na primer pri Sv. Ivanu telovadijo skupaj s starši že dveletni otroci. Kot nam je povedala Loredana Kralj razvijajo predšolski otroci predvsem osnovne gibalne spretnosti in koordinacijo. Vadba ni zahtevna, prilagojena je pač starosti, a je izredno pomembna, saj je na primer moč opaziti, da so otroci, ki Športno šolo obiskujejo že od vsega začetka, spretnejši od tistih, ki so se vanjo vključili kasneje. Zgodnje vključevanje spodbuja tudi socialni čut otroka. Včasih pomeni ŠŠT celo prvi stik z zunanjim okoljem, to še toliko bolj, ker pri nas ni jasli, kjer lahko starši puščajo otroke v družbi njihovih vrstnikov. V petih mestnih vrtcih je udeležba otrok stoodstotna, kjer ni v okviru pouka (Ul. Conti in Barkovlje) pa nekoliko manjša, a še vedno zelo dobra. Le v Miljah ni dovolj otrok, da je predšolska telovadba celo odpadla, kar potrjuje, da je to področje, kar zadeva telesno kulturo — in ne samo to — še vedno senčno. Po štirih letih vadbe so letos naposled izoblikovali skupni strokovni program, ki bo uskladil in poenotil delo vaditeljev.

Z nekoliko različnimi problemi se srečujejo vaditelji v osnovnih šolah. Tu je vloga Športne šole kot nadomestilo za pomanjkljivosti redne šolske telesnokulturne vadbe še bolj izrazita. V bistvu, kot nam je povedal Franko Drasič, zapolnjuje vrzeli, ki izhajajo iz nestrokovnosti učiteljskega kadra na tem področju in pomanjkanja ustreznih šolskih struktur. V prvih dveh razredih poteka vadba v obliki igre, v zadnjih treh razredih pa gre že za bolj specifično delo. Prav v tem obdobju osvajajo otroci največ gibalnih elementov, ki jih je kasneje mnogo težje pridobiti. Skoraj povsod vadijo otroci enkrat na teden, ponekod pa dvakrat. Vsekakor bi bilo primernejše, če bi se z vadbo ukvarjali tudi trikrat na teden, saj se otrok dandanes — še zlasti v mestu — premalo giba.

(Pripravil A. KOREN)

ŽENSKE STOLETJA ZAPOSTAVLJENE

Zgodovina uči, da so dajali pri telesni vzgoji stoletja dolgo prednost moškim. Življenje pa uči, da je obstoj človeškega rodu odvisen predvsem od ženske, saj bi brez nje izumrli.

Prav iz tega razloga ima ženska vso pravico, da utrjuje zdravje in seveda pravico tudi do telesne vzgoje, športa in rekreacije. Prav na tem polju so bile ženske stoletja zapostavljene. Največja ovira za razvoj telesne kulture za ženske so bili nazadnjaški nazori o dostojnosti oblačila, saj so morale biti ženske tudi pri športni dejavnosti popolnoma oblečene. Vadbeno oblačilo so uvedli šele okrog leta 1920. Žensko tekmovanje na modernih olimpijskih igrah so uvedli šele leta 1900 in sicer v tenisu. Atletska tekmovanja pa šele leta 1928 v Amsterdamu.

Danes problem ženskega športa ni več v oblačenju, temveč v ustreznosti glede na specifičnosti ženskega organizma in glede na njene življenjske naloge.

Do 10. leta starosti namreč ni bistvenih razlik v telesnem razvoju dečkov in deklic. Takoj nato pa se razlike pojavljajo v hitrejši rasti in razvoju deklic. Največ teže pridobijo deklice med 13. in 14. letom, zato imajo pogosto začasne težave z obvladovanjem svoje teže in občutek, da so nerodne. Poveča se jim tudi podkožno tkivo. Prav zaradi teh fizioloških sprememb moramo pri telesni vzgoji in športu posvečati posebno pozornost vajam za mišično moč. Ženska je poprečno lažja, manjša in ima neugodno razmerje med težo mišic in težo tolšče. Boki so širši, ramena ožja, noge v primerjavi s trupom krajše. Če upoštevamo še mesečni ciklus ter obdobje nosečnosti in čas po porodu, je razumljivo, da pripisujemo telesni vzgoji pomembno vlogo kot sopotniku zdravega načina življenja.

Tudi današnje življenje z mnogimi dolžnostmi, fizičnim in psihičnim delom, daje ženski veliko breme. Poleg vzgoje otrok in nege stanovanja je ženska obremenjena z delom izven doma, da bi pripomogla k družinskemu proračunu. Seveda je s tem živčni sistem in ves organizem pod stalnim pritiskom. Da bi ženska ohranila elastičnost telesa in s tem tudi zdravje, niso dovolj le občasni sprehodi in površno opravljene telesne vaje. Po drugi strani je tudi pretiravanje škodljivo. Načelo naj bo torej to: ženska naj se s športom ukvarja vsaj toliko, kolikor je za zdravje in dobro počutje neobhodno potrebno. Vadenje naj bo torej metodično, racionalno in strokovno vodeno, ne glede na starost. Odvečna maščoba bo počasi izginjala, mišice se bodo tonificirale in živčni sistem bo zopet dobil svoje ravnovesje.

Na prvem mestu naj omenim hojo in tek v naravi, plavanje, smučanje, planinstvo, ritmiko, ples. Za vitkost telesa in utrjevanje zdravja pa obiskovanje «trim - stez». To velja še prav posebno za tiste, ki opravljajo poklic v glavnem sede. Tudi športne igre (odbojka, košarka, tenis) so zelo primerne za gibanje telesa, saj mora igralka teči, skakati, metati žogo in jo loviti. Ob vsem tem postaja gibanje uglajeno; pospešeno delo mišic pa pospešuje delo dihal in srca. Vsak dan mora ženska delati vaje za krepitev trebušnih in hrbtnih mišic, da ne postane telo v trebušnem delu ohlapno. To koristi seveda tudi za ravno držo v mladosti kakor tudi v zrelosti in starosti.

Pravilno ravna tista ženska, ki posveča gimnastičnim vajam prav toliko pozornosti in časa, kakor ga posveča redni telesni negi.

ERIKA ŠKERL

OTROŠKI KOTIČEK ■ OTROŠKI KOTIČEK

Nadaljujemo z objavo dopisov učencev osnovne šole «Bazoviški junaki» iz Rojana.

Moj najljubši šport

Košarka je moj najljubši šport. To poletje sem hodil na enotedenski tečaj košarke. Tja sem hodil zjutraj. Po dolgem vadenju sem odigral svojo prvo tekmo. Igrali smo 3 proti 3. V ekipi Janez sem igral tudi jaz. Naš nasprotnik je bila ekipa Marko. Igrali smo do 20 točk. Med igro sem skušal napraviti koš. Kapetan naše ekipe je starejši od mene, zato sem večkrat podal žogo njemu. Tako je zadel koš in si zaslužil točko. Košarkarska tekma se je zaključila z naslednjim izidom: Janezova ekipa 20, Markova pa 14 točk.

Bil sem vesel, ker smo zmagali. To je moj šport.

Matija Armani
(5. razred osnovne šole «Bazoviški junaki»)

«Odbojka najlepša . . .»

Nestrpno pričakujem torek in četrtek. Z dvema avtobusoma se odpeljem do stadiona «Prvi maj». Tam so odbojkarski treningi. Odbojka je zame najlepši šport. Ogrevamo se od glave do nog. Je zelo utrudljivo, a zabavno. Igramo v parih, podajamo si žogo in istočasno krčimo noge. Vodi nas trener Igor Mosè in igralka prve ekipe Rada Cergol. Razdeljeni smo v štiri skupine. Trener napne trak od enega koša do drugega in igramo. Lahko si podajamo z prsti, s čekičem, tolčemo in serviramo. Začetnic je petdeset. Razdeljene smo v dve skupini, starejše in mlajše. Me mlajše igramo razne igrice in se zabavamo.

Ure prehitro minejo in že moramo domov.

Rada hodim tudi k ritmični telovadbi in telovadbi Športne šole. Vodita nas zelo stroga profesorja, a se vseeno zabavamo. Najbolj pa mi ugaja odbojka in upam, da bom s tem športom še nadaljevala.

Karin Vitez
(5. razred osnovne šole «Bazoviški junaki»)

«Najboljši je Stenmark»

Med zimskimi športi mi je najbolj všeč smučanje. Poznam alpsko in nordijsko smučanje.

Izredno mi ugaja alpsko smučanje. Še posebno veleslalom. V tej panogi tekmujemo ob koncu smučarskega tečaja na zimovanju. Smučarski učitelji postavijo na progo rdeče in plavo zaznamovana vratca, mimo katerih obvezno vijugamo. Zato nekateri imenujejo slalom tudi vijuganje. Med alpske discipline uvrščamo tudi smuk. To je, ko se z vrha spustimo naravnost v dolino.

Najboljši na svetu je Šved Stenmark, ki tekmuje s slovenskimi smučmi Elan. Jaz navijam za Bojana Križaja in druge slovenske smučarje. Dobro pa poznam Rolanda Thoenija, ki je bil tretji na olimpijskih igrah na Japonskem. Zdaj pa prodaja smuči in smučarsko opremo v Soldi. V Trafoiu pa ima podobno trgovino njegov bratranec Gustav Thoeni, ki stanuje v Pratu.

Upam, da bodo letošnje smučarske tekme lepe, da bo mnogo snega in da bom tudi jaz šla na zimovanje.

Barbara Rudolf
(5. razred osnovne šole «Bazoviški junaki»)

«Smučarsko tekmovanje v Ravascletto»

Lansko zimo sem se udeležila smučarskega tekmovanja v Ravascletto. Potovanje je bilo zelo zabavno. Nas tekmovalce so spremljali naša učiteljica, mama sošolca Alexa in moj očka. Ko smo prišli v Ravascletto, smo se začeli pripravljati na tekmo. Žičnica je bila zelo strma in proga je bila na koncu poledenela. Tudi proga je bila zelo strma in nevarna. Zato smo morali voziti počasi in oprezno. Pred tekmo je močno snežilo. Končno se je tekmovanje pričelo. Jaz sem nosila številko 36.

Majcen, učenec 4. razreda naše šole, je bil prvi med vsemi tekmovalci slovenskih šol na Tržaškem. Jaz pa se nisem dobro uvrstila. Že pri tretjih vratih so se mi vezi pri levi smučki odpele in ustavila sem se sredi proge.

Kljub temu mi je bilo zelo lepo. Naša šola «Bazoviški junaki» je dosegla drugo mesto. Med povratkom domov je bilo naše razpoloženje v avtobusu veselo in razigrano.

Marija Mamolo
(3. razred osnovne šole «Bazoviški junaki»)

Strokovno mnenje ■ Strokovno mnenje

Kaj je kineziologija

Telesna kultura je širši pojem, ki združuje telesno vzgojo, šport in športno rekreacijo. Nedvomno je, da je prišlo v zadnjih letih tudi na področju telesne kulture do velikih napredkov in da so se spremenili mnogi pogledi, ki so bili v športu še do pred kratkim občeveljavni.

Verjetno je vsakdo, ki se ukvarja s športom, že slišal za izraz kineziologija.

Kineziologija je znanost na področju telesne kulture. Beseda kot taka pomeni nauk o gibanju (iz grščine: kinesis - gibanje, logos - nauk, znanost), točneje povedano, pa je kineziologija veda o posebno pogojenem gibanju človeka v funkciji športa. Cilj te znanosti je proučevanje in odkrivanje zakonitosti transformacijskih procesov, ki nastajajo pod vplivom tega gibanja.

Piše: Igor Canciani

Ta veda se je najprej uveljavila v Ameriki, od tu pa se je razširila po vsem svetu.

Kineziologija temelji na kibernetskih modelih, to pomeni, da se pri kinezioloških raziskavah poslužujejo raznih računalnikov in kompjuterjev.

Kineziološko znanost delimo na tri glavna področja:

1. Sistematska kineziologija.
2. Specialna ali posebna kineziologija.
3. Aplikativna ali uporabna kineziologija.

Sistematska kineziologija ugotavlja splošne zakonitosti motoričnega gibanja človeka v neki družbi, in se deli še v diferencialno in genetično kineziologijo. Diferencialna kineziologija proučuje razlike v kinezioloških procesih, ki so nastale zaradi naključnih razlik v spolu, družbeno - gospodarskem položaju, ipd., genetična kineziologija pa se ukvarja predvsem z zakonitostmi razvoja človeka.

Specialna kineziologija je skupek posebnih disciplin, ki oblikujejo kineziološko znanost kot celoto. Običajno so te vede posebnosti tudi na svojem matičnem področju (npr.: sociologija športa je veja kineziologije, obenem pa tudi del obče sociologije).

Sem sodijo kineziološka biologija, biomehanika, fiziologija, sociologija športa in še druge pomožne vede.

Aplikativna kineziologija ugotavlja maksimalne motorične učinkovitosti v posameznih športnih panogah. Z vidika uporabne kineziologije, delimo vse športne panoge v štiri skupine:

a) monostrukturne ciklične in aciklične športne panoge;
b) polistrukturne ciklične športne panoge;
c) polistrukturne kompleksne športne panoge;
d) polistrukturne konvencionalne športne panoge.

Poročilo prof. Alda Rupla na kongresu v Monopoliju

Pred nedavnim je bil v Monopoliju (Puglia) 27. kongres Italijanskega društva za korektivno telovadbo («Società italiana ginnastica medica»). Na kongres sem bil povabljen, da bi poročal o ureditvi in uresničevanju načrta preventivno - korektivne telovadbe v jugoslovanskem šolskem sistemu s poudarkom na Sloveniji. Poleg prepotrebnega opisa jugoslovanskega družbenega sistema in šolskih ustanov sem posredoval delegatom opis izkušenj iz področja, ki so ga na kongresu predstavljali. Opisal sem organiziranje in porajanje korektivne telovadbe v Škofji Loki in Novi Gorici. Priloga o telesni kulturi daje možnost, da posredujem prevedeni izvleček prebranega posega. Potrebno dokumentacijo in informacije sta mi posredovala Stanislav Sluga, pedagoški svetovalec za telesno vzgojo in dr. Ščuka iz ambulante za pediatrijo; oba sta iz Nove Gorice.

Telesna vzgoja vsakdanja navada

Telesna vzgoja na osemletki in dejavnost šolskih športnih društev morata postopoma sovpadati in postati vsakdanja navada vseh učencev. Že v prvih letih osnovne šole je potrebno opozoriti na učence, ki so iz zdravstvenih razlogov potrebni posebnih oblik telesne vzgoje in posebnih pregledov. Šole bi morale imeti možnost, da postopoma prirejajo posebne dejavnosti pod vodstvom zdravnikov in profesorjev telesne vzgoje. Zdravstvena vzgoja ne sme predstavljati osamljene dejavnosti temveč mora postati važen sestavni del splošne vzgoje državljanov in sestavni del socialnega načrta, ki si mora postaviti za cilj napredek krajevnih skupnosti, občine, mesta, industrijskih središč itd.

Visoka šola za telesno kulturo v Ljubljani, Zavod za šolstvo SRS in Zavod za zdravstvo SRS so s svojimi specialisti in zunanjimi sodelavci sledili mnogo let tem odprtim vprašanjem. Položaj je zahteval sistemsko rešitev.

Načrtovanje

Pri načrtovanju posebne telesne vzgoje je potrebno upoštevati poleg zdravstvenih vidikov tudi razvoj osebnosti, da bi jo lahko pravilno usmerili. Učenec mora poznati svoje zdravstveno stanje, kakšne možnosti ima, da bo normalno živel; ne sme se čutiti prepuščenega samemu sebi, da ne bi lastnih pomanjkljivosti skušal presegati s pretiravanjem, kadar ga ne opazujejo in da si ne bi postavljal prezahtevnih ciljev ali celo škodljivih za zdravje.

Predvidene so naslednje skupine učencev, ki jih je treba obravnavati posamezno ali po skupinah:

učenci s srčno napako, epileptiki, motorično prizadeti, učenci s slabimi držami in učenci, katerim je treba svetovati manjši napor.

Napotki: Tako učenci kot šolniki morajo biti obveščeni o potrebi aktivnega odmora v času šolskega urnika zaradi utrujenosti, ki jo povzroča sedenje. (Sledi seznam prepovedi tehničnega značaja).

Usmerjeno izobraževanje

Navodila za izdelavo osnovnega načrta telesne vzgoje v usmerjenem izobraževanju.

Telesna vzgoja se je v novem učnem načrtu usmerjenega izobraževanja razčlenila in se obogatila tako po vsebini kot po obliki. Jasno je tudi postalo, da bo mogoče uresničiti številna, različna in zapletena vprašanja, samo če bo vzgojno in izobraževalno delo sistematično in načrtovano. Šola priredi za vse dijake, ki imajo motorične ali zdravstvene težave, preventivno in korektivno gibalno dejavnost. V to dejavnost so vključeni dijaki izbrani med zdravniškimi pregledi, med meritvami, ki jih predvideva osebni telesnovzgojni karton, po lastni izbiri ali po dogovoru z zdravnikom ali s profesorjem telesne vzgoje. Dejavnost mora potekati v dogovoru z odgovarjajočo zdravstveno službo.

Profesor telesne vzgoje izvaja preventivno in korektivno dejavnost z majhnimi skupinami dijakov (od 5 do 10). Dejavnost mora biti prilagojena posameznikom upoštevajoč zdravstveno stanje ali napačno držo.

Izkušnje v Novi Gorici

Izkušnje in zastavitev obravnavanega vprašanja v občini Nova Gorica. Sodobna zdravstvena služba ne more omejiti svoje dejavnosti samo na osnovne oblike, t.j. na «vračanje zdravja», temveč mora zaobjeti razčlenitev, obstoj, pregled in razvoj zdravja. To pomeni, da so zdravstveni delavci dolžni organizirati svojo dejavnost v takih oblikah in v takem obsegu, da zagotovijo otrokom in mladini v času rasti in razvoja najboljše psihomotorično in psihosocialno dozorevanje.

Zakon o zdravstvenem zavarovanju, samoupravni sporazum o osnovah delitve dela na zdravstvenem področju v SRS in samoupravni sporazum, ki obravnava enotno načrtovanje občinskih zdravstvenih enot SRS za obdobje 1981 - 1985 dajejo zagotovilo možnostim sistematične in načrtne rešitve zastavljenih nalog.

Ustanovitev ambulante z novo vsebino ne predstavlja popolno novost, temveč le razširitev in izboljšano uresničitev dejavnosti, ki so jih nudile že obstoječe ambulante. Nova ambulanta se bo razvila postopoma v odvisnosti od potreb in od ekonomskih možnosti ter od razpoložljivosti osebja.

Pregledi se uresničujejo na vseh stopnjah, ki jih predvideva otroška in šolska preventiva: začne se s poukom v okviru družine, v aružinskih posvetovalnicah za nosečnice, v pediatrični ambulanti (sistematični pregled vseh otrok pri treh letih starosti), v šolski ambulanti (pregled pred vstopom v šolo in občasni pregledi za časa šolanja)

Slabe drže

Lahko razčlenimo naslednji seznam slabih drž:

A) Statične napačne drže:
lordoza, raven hrbet, kifoza, skolioza, ploska stopala.

B) Dinamične motnje.
omejena motorika, motorična nemirnost, motorična nesposobnost, spastičnost, atetoza, zakrčenost, atasičnost, tremor, mišična atonija.

Napačne drže in paramorfizmi so še vedno podvrženi živahnim razpravam predvsem glede na različne razlage o vzrokih, ki jih opredeljujejo. Precej jasna in enostavna je opredelitev, ki izhaja iz predpostavke, da je položaj telesa rezultanta odnosov med medenico in hrbtenico in natančneje: je odvisen od stopnje naklona medenice in od hrbtne kifoze. Obe sta lahko točno izmerjeni in torej dajeta točne podatke operaterjem.

Dijaki z napačno držo so vabljeni na tečaje korektivne telovadbe, ki so na šoli trikrat na teden v okviru dejavnosti izven rednega pouka. Vodi jih poklicni fizioterapevt iz bližnje bolnišnice. Uspehi so še skromni, ker se je delo šele začelo. V lanskem letu je bilo pet tečajev na treh šolah.

Teže je opredeliti težje gibalne težave. Telesna motoričnost je namreč zapleten mehanizem, ki je odvisen od otrokovega vedenja, od volje, od vzgoje, značaja, zgradbe telesa in od drugih parametrov. Ne moremo torej uporabljati antropometričnih metod kot pri merjenju statičnih napak. Obstajajo vsekakor nekatera pravila pri preverjanju, če upoštevamo dejstvo, da je človekovo vedenje odvisno od gibalne dejavnosti. To dejavnost pogojujejo tri skupine gibalnih shem: tistih, ki pogojujejo gibanje celega telesa ali enega dela; tistih, ki vplivajo na gibanje celega telesa ali enega dela; tistih, ki vplivajo na gibanje roke in tistih, ki vpliva-

(Nadaljevanje na IV. strani)

■ Športna literatura ■

Z današnjim dnem bomo začeli, v sodelovanju s Tržaško knjigarno ter Narodno in študijsko knjižnico, iz novo rubriko o športni literaturi, ki izhaja v Jugoslaviji in Italiji.

Kot prvo smo izbrali literaturo o sokolstvu, saj je pravkar poteklo 100 let od ustanovitve Sokola v Trstu. Ob priliki svečane proslave te obletnice, ki je bila 21. januarja 1983 v Kulturnem domu v Trstu, je Odsek za zgodovino pri NŠK pripravil izredno bogato razstavo. Kdor pa želi svoje znanje na tem področju poglobiti, lahko dobi pri Narodni in študijski knjižnici naslednjo literaturo:

1. 9242 — VESTNIK TRŽAŠKE SOKOLSKE ŽUPE. Uredil Miroslav Ambrožič; 1. 1912/1913; 2. 1913/1914.
2. 6999 — S poti! Klerikalci in Sokolstvo... Prelovil S. Fornazarič. V Gorici 1913.
3. 11212 — SOKO. List prednjaštva Sokola kraljevine Jugoslavije Ljubljana, Savez Sokola Kraljevine Jugoslavije; 1. 1931; 2. 1932; 3. 1933; 4. 1934; 5. 1935; 6. 1936; 7. 1937; 8. 1939; 9.
4. A 1272 — SOKOL Československy. Le Sokol Tchècoslovaque Praha, Československa Obec sokolska T Greg. & Fils 47.
5. 7431 — POLIČ Zoran: Vloga sokolske organizacije v zgodovini slovenskega naroda. Ljubljana, 1952.
6. Z — Zaletel Vinko: Zgodovina telesne kulture in sokolstva 1933.
7. 4491 — PRAGA. V. Vsesokolski zlet. V zlatni Prag. Upute za V. svesokolski zlet. Zagreb 1907.
8. 12571 — TYRŠ Miroslav: Ùvaht a rèči o věči Sokolske (s povelenim Sokola pražskeno) V Praze, Nakladem slavnistniho vyborn I. sletu slovanskèho Sokolstva. 1912.
9. 11628 — STEPIŠNIK Drago: Oris zgodovine telesne kulture na Slovenskem. Ljubljana, 1968.
10. 14908 — Vas, ljudje in čas: zgodovina Opčin. Izdalo ZTT leta 1975.

NOGOMET VČERAJ IN DANES

Podvig Brežanov

Pred desetimi leti je naraščajniška ekipa Brega poskrbela za lep podvig. V finalu (7. 1. 1973) je po dveh podaljških premagala s tesnim 2:1 ekipo Giarizzole in si s tem zagotovila pokal «Pacco», ki je bil takrat nedvomno najbolj prestižni naslov med naraščajniškimi ekipami v tržaški pokrajini. V 14 tekmah so Brežani izbojevali kar 12 zmag ter en sam remi (proti Giarizzolam). Edini poraz so doživeli proti Ederi. Dosegli so kar 55 golov, prejeli pa samo pet.

(B. R.)

Prilogo uredila
DANILO BIZJAK
in
BRANKO LAKOVIČ

ob sodelovanju Združenja slovenskih športnih društev v Italiji in Odbora za telesno kulturo pri SKGZ.

IZ NAŠIH ARHIVOV ■ IZ NAŠIH ARHIVOV

Nogometna enajsterica SD Zarja iz leta 1953

J. Pertot, barkovljanski rojak, zgled današnjim rodovom

Pred kratkim smo v Sežani obiskali barkovljanskega rojaka Janka Pertota. Prav je, da se tudi njega spomnimo v naši prilogi, saj je eden tistih, ki so prispevali k ugledu naše zamejske telesne kulture.

Janko Pertot, ki je pred kratkim dopolnil 87 let (rodil se je 14. 12. 1896), ni dolgo živel v Barkovljah, saj je moral že kot mladenič iz svojega rojstnega kraja, kamor se je vrnil šele po osvoboditvi, kaj kmalu pa se je moral zateči v Jugoslavijo, kjer še danes živi. Še vedno ga lahko srečamo po Sežani, ko mladeniško koraka proti telovadnici TVD Partizan, kjer kljub svojim 87 letom še vedno telovadi in se razgibava. Vendar prepustimo besedo Janku Pertotu:

«Po končani osnovni šoli v Barljah, me je oče vpisal v italijansko vzporednico, nato so učitelji želeli, da bi šolo nadaljeval v italijanščini, vendar je slovenski učitelj Nande Starc sklenil, da naredi iz mene slovenskega učitelja. Organiziral je nabiralno akcijo in takorekoč vzel v roke mojo usodo.

Moje šolanje je potekalo v Tolminu, in prav tu sem postal tudi športnik, lahko rečem prav slučajno. Šolski zdravnik mi ni hotel dati zdravniškega spričevala, pravil je, da sem preslaboten za učiteljsko službo. Pregovoril ga je moj najboljši učitelj Anton Kutin in tako sem se vpisal na učiteljišče v Gorici, istočasno pa sem se priključil tamkajšnjemu Sokolu. Takratni starosta je bil dr. Drago Marušič. Med šolskimi počitnicami pa sem telovadil v Barkovljah. V Gorici sem bil zbran v telovadno vrsto za sokolski zlet 1913 v Ljubljani, ki pa so ga avstrijske oblasti prepovedale. Že takrat sem slišal za dr. Viktorja Murnika, ki je pozneje postal moj vzornik. Najljubše branje v mojih mladih letih je bil sokolski vestnik.

Po končani prvi svetovni vojni sem šel v Ptuj in tudi tam nadaljeval s telovadbo v sokolskem društvu. Leta 1920 sem se udeležil župnega tečaja v Mariboru. Moje prvo pravo tekmovanje pa je bilo leta 1922 v Ljubljani. V Ptuju sem začel vaditi tudi otroke in začel poučevati telovadbo na šoli. Leta 1925 pa sem postal, po opravljenem izpitu, predmetni učitelj iz matematike in risanja.

Leta 1926 sem se prvič udeležil vsesokolskega zleta v Pragi, kjer smo nastopali s prostimi vajami. Tam sem se prvič pobliže seznanil s češkim načinom dela. Ko sem pa zvedel, da so v spomin na Toneta Maleja vsako leto prosta mesta za jugoslovanske vaditelje v šesttedenski šoli ČOS, sem se prijavil in bil leta 1935 sprejet. Tako sem preživel kar dva meseca v Pragi, kjer sem prav dobro spoznal češko sokolstvo. V Prago sem se še vrnil leta 1938 in s svojimi tržaškimi rojaki leta 1948. Takrat sva bila skupaj z Danilom Turkom - Joco na sprejemu pri predsedniku češke republike.»

«Na kratko ste nam orisali zgodovino vašega sokolstva in seveda vašega plodnega življenja. Kdaj pa ste se vrnil v Trst?»

«Po kapitulaciji Italije sem se vrnil v Barkovlje, kjer sem se povezal z OF. V krajevnem NOO sem bil prosvetar in poučeval sem v ilegalnih krožkih. Po osvoboditvi sem bil med organizatorji telesne vzgoje v Trstu. Pri ZDTV (UCEF) sem bil tajnik odseka za splošno telesno vzgojo. Načelnik je bil Miloš Strgar, glavni organizator pa dr. Ivo Pustišek. Prirejali smo nastope za proslavo 1. maja in organizirali telesno vzgojo v takratni coni A. Seveda smo bili kar dobro organizirani, saj smo imeli tudi vaditeljske tečaje, skupne vadbe, nastope, tekmovanja, itd.

V letih 1945, 1946 in 1947 sem urejal tudi prilogo Vestnika Prosvetne zveze za tržaško ozemlje. Istočasno sem poučeval na slovenski gimnaziji v Trstu, kasneje pa v Sežani. Iz Sežane sem se 15. 9. 1947 vrnil v Trst, vendar me zavezniška šolska uprava ni hotela zaposliti na slovenskih šolah zato sem prešel k Slovensko-hrvatski prosvetni zvezi, bil sem tajnik, vaditelj pri ZDTV in inštruktor v Dijaškem domu. V letu 1949 mi tržaška občina ni hotela priznati stalnega bivanja v Trstu, zato sem se preselil v Sežano, kjer sem prevzel mesto ravnatelja takratne nižje gimnazije. Tudi v Sežani sem se takoj vključil v športno življenje TVD Partizan in povem vam, da še danes aktivno sodelujem pri tej organizaciji.»

Tako nam je pripovedoval Janko Pertot, ki je moral kot mnogo drugih tržaških rojakov zapustiti domači kraj zaradi Slovencem nenaklonjene politike. Čeprav mu ni bilo usojeno, da bi dalj časa živel v Trstu, je vendarle tu pri nas zapustil bogato dediščino. Tudi on je del mozaika, ki so ga od leta 1882 sestavljali naši predniki in katerega del smo danes mi. Prav zato smo ponosni na tega sina barkovljanske zemlje, ponosni smo, da imamo med nami take ljudi.

M. ŠUŠTERŠIČ

Delovanje ZSŠDI ■ Delovanje ZSŠDI

100-letnica Sokola

Prav gotovo je mesec januar potekal v znamenju osrednje svečanosti ob praznovanju 100-letnice ustanovitve Sokola na Tržaškem. Športniki, ljubitelji telesne vzgoje ter mnogi gostje v zastopstvu osrednjih tukajšnjih športnih političnih oblasti ter iz matične Slovenije so se zbrali v tržaškem Kulturnem domu ter pozorno sledili programu. Program sam je bil dokaj pester. Poleg osrednjega svečanega govora, ki ga je prebral predsednik ZSŠDI dr. Odo Kalan, so na manifestaciji nastopili še mlajši mladinski pevski zbor Vesela pomlad z Opčin pod vodstvom Franca Pohajača, gimnastični skupini ŠZ Bor ter ŠD Dom iz Gorice. Ob tej priložnosti pa je glavni urednik Primorskega dnevnika Jože Koren podelil priznanja najboljšim zamejskim športnikom za leto 1982. Proslava, ki so jo organizirali ZSŠDI, odbor za telesno kuulturo pri SKGZ in ŠZ Bor, je nedvomno uspela in dosegla zadani cilj: naši javnosti posredovati delček naše zgodovine, naši mladini pa osvetliti trenutke prvih začetkov naše telesne kulture na tukajšnjih tleh.

Športnomedicinski center

V januarju smo se zamejski športniki prebili do poglavitnega uspeha. Prišlo je namreč do predstavitve novega športnomedicinskega centra, ki je že pričel operirati na našem Krasu — točneje na Proseku. Zamisel, da bi se množica naših športnikov prebila do takega prepotrebnega zdravstvenega servisa se je kalila vrsto let. Končno je prišlo tudi do realizacije tega projekta in vsa zahvala gre nedvomno v prvi vrsti Društvu slovenskih zdravnikov v Trstu, ki ni ostalo gluho na potrebe športnikov, ampak se je z velikim zanosom vpreglo v delo in strokovno izpeljalo pobude do realizacije. Seveda je bilo tudi naše združenje samo po sebi aktivno pri stvari in danes lahko s ponosom ugotavljamo, da so naša društva tudi na tem področju, ki je bilo preveč let zanemarjeno, prišla do svojega.

Občni zbori

Mesec januar je bil tudi mesec občnih zborov skorajda vseh naših športnih društev. Člani, simpatizerji, odborniki preverjajo opravljene korake ter načrtujejo bodoče delovanje. Občni zbor je vsekakor trenutek, ko se mora članstvo zamisliti ter nedvomno nagraditi delovni odbor s pohvalo, saj dobro vemo koliko dela, žrtev in ne nazadnje stroškov zahteva vodenje športne organizacije od vsakega člana odbora. ZSŠDI izreka vsem občnim zborom plodna razpravljanja in želi, da bi prav iz teh forumov uspelo veliko novih zamisli in načrtov, vsem novim odbornikom pa želi veliko plodnega dela.

Tajništvo

• Poročilo prof. Alda Rupla

(Nadaljevanje s III. strani)

jo na možnost govora.

Gibalno prizadeti otroci morajo izboljšati svoje osnovne psihomotorične reakcije prav zato, ker bodo s pomočjo gibanja izpolnjevali obstoječe praznine na področju čustev in socializacije in bodo izboljšali delovne sposobnosti. To je bilo dokazano tudi z rehabilitacijo, oziroma s telesno dejavnostjo manj nadarjenih učencev šole s prilagojenim učnim načrtom (osnovna šola Kozara), kjer dosegajo šolniki boljše učinke pri usposabljanju za proizvodno delo po vključitvi v učni načrt gibalne dejavnosti.

Med to dejavnostjo upoštevamo že znano načelo, po katerem so gibalne težave le delček splošnega boleženskega ali zdravstvenega stanja, za izboljšanje katerega predstavlja napor fizioterapevta le del celovitejšega vplivanja, pri katerem morajo sodelovati še pediater, nevrolog, psihiater, logoterapevt, psiholog, ortoped in drugi ter predvsem starši.

• Čimprej usposobiti

(Nadaljevanje s I. strani)

«To bo tudi držalo, gotovo pa je tudi, da mladi trenerji lahko marsikaj odnesejo, že če prisostvujejo treningom teh strokovnjakov. Na treningih se lahko marsikaj naučijo. Jaž sem se na primer od Jurmana ogromno naučil.»

«Tolikšno število trenerjev pomeni seveda tudi veliko ekonomsko breme.»

«Pri nas smo doslej izključno posvečali pozornost igralcem in igralkam, zelo malo pa smo naredili za trenerski kader. Davek, ki ga zato plačujemo, ni majhen. Ekonomsko breme je seveda veliko, pa tudi drugih problemov v zvezi s tem ni malo. Nujno bo torej, da usposobimo domače trenerje tudi za moštva, ki nastopajo v višjih ligah. Na dlani pa je, da brez moških ekip tudi novih trenerjev ne bo.»

USPEŠNOST ODBOJKE NA GORIŠKEM NE SME BITI LE PREHODNEGA ZNAČAJA

Vzpon spremljati z ustreznimi načrti za prihodnost

Prav gotovo lahko danes trdimo, da je odbojka na Goriškem v polnem razmahu in da na tem območju sodi med vodilne panoge v okviru slovenske športne dejavnosti. V okviru naše narodnostne skupnosti sega odbojkarska dejavnost v same povojne korake telesnokulturne dejavnosti in se je očitno globoko ukoreninila v našo tradicijo. Dovolj je, da se ozremo naokrog pa ugotovimo, da vsaka naša vas lahko sestavi svoje moštvo, pa čeprav le rekreacijsko. Današnja slika nam torej na Goriškem jasno kaže razvejanost te športne panoge s precejšnjim številom privržencev. Še pred nekaj leti je bila odbojka na Goriškem v slepi ulici. Stalno smo ugotavljali, da je zastarela, tako po igri, kot tudi po strukturi igralskega kadra; ni bilo pravih spodbud, zato se tudi mladina ni rada odločala za igro ob mreži. Danes pa so se stvari precej spremenile. Mirne duše lahko trdimo, da odbojka na Goriškem «vre» ter nenehno privablja bodisi mlajše privržence, kot tudi gledalce. Skratka, ustvarja se pravo vzdušje.

Juventina, Olympia, Jamlje, Naš prapor, Dom, Soča: to je seznam naših društev, ki letos nastopajo ali bodo nastopala s približno 15 ekipami v raznih prvenstvih: od članskih pa do najmlajših — tako v moških, kot ženskih kategorijah. Vse to nam kaže določen razvoj ter življenjskost, kar pa moramo v tem trenutku vsi skupaj na pravilen način analizirati in ovrednotiti. Ne smemo namreč dovoliti, da bi bil ta val navdušenja le prehodnega značaja, t.j. nekaka muha enodnevnica. Če smo v prejšnjih, kriznih obdobjih stalno opozarjali na slabo stanje in spodbujali k utrjevanju, menim, da je potrebno tudi v tej pozitivni fazi zakoličiti določene razvojne smernice, ki naj bi bile osnovna načela našega dela na tem področju. Mislim, da smo si izkušenj v vseh teh letih nabrali kar precej. Pri vsem tem so nedvomno odigrali nadvse pomembno vlogo razni poletni turnirji. V glavnem je sicer šlo za rekreacijske turnirje, vendar menim, da se je prav tu izoblikovala nova decentralizirana podoba odbojkarske dejavnosti. Vzporedno pa se je dvigovala tudi kakovost. Skupine oz. društva so se pričela resneje ukvarjati s to panogo in rezultat vsega tega je bil nastanek pravih ekip, ki želijo svoje moči meriti tudi na uradnih tekmovanjih. Seveda so vse to podkrepili tudi pozitivni rezultati naših dveh trenutno vodilnih moštev: Juventine iz Štandreža (po združitvi z Domom) ter Olympie iz Gorice (obe nastopata v C-2 ligi).

Čeprav je današnje stanje dokaj razveseljivo, pa vseeno z njim ne moremo biti povsem zadovoljni. Še vedno je precej vrzeli, katere bomo morali zamašiti. Naš pogled mora biti zategadelj usmerjen v prihodnost, kajti ustvariti moramo vse potrebne pogoje za še boljši razcvet odbojke na Goriškem. Nekaj točk bi lahko že sedaj nanizali ter tako prispevali k načrtnemu usmerjanju te dejavnosti.

— **Skrb za naraščaj.** Brez tega prav gotovo ne bo šlo. Vsako društvo naj del svojih sil (tudi najboljše) vlaga prav v to. Naraščaj pomeni istočasno širiti krog igralcev in dvigniti kvaliteto. Nikakor pa se ne smemo zaustaviti le pri članskih moštvih.

— **Kadri.** Vzporedno z zgoraj navedenim se pojavlja vprašanje kadrov (strokovni, organizacijski, društveni, itd.). Pomembno vlogo pri tem lahko opravljajo starejši, oziroma bivši igralci. V tem lahko vidimo nov potencial za naše domače kadre. Ne smemo pa pozabiti na narodnostni moment. Zato moramo vedno stremeti za tem, da so kadri ob športni problematiki, osveščeni tudi z manjšinskimi problemi.

— **Sodelovanje med društvi.** Trenutna situacija zahteva večjo povezavo med našimi društvi, ki gojijo to športno panogo. Samo če bodo posamezna društva med seboj trdno sodelovala, bo odbojka doživela vsestransko rast, kvalitetno in kvantitetno. Skupno naj društva nastopajo pri odbojkarski federaciji (na pokrajinski in deželni ravni). Na podlagi števila naših društev bi lahko imeli večjo težo in vpliv kot doslej. Nenazadnje pa naj sodelovanje pomeni tudi skupno organizacijsko utrjevanje obstoječih struktur in skupno načrtovanje bodočega delovanja. Zato bi sedanje obdobje ne smelo biti obdobje rivalitete, konkurenčnosti, žolčnih polemik in zavisti med našimi društvi, ampak poglavje enotne povezave, ki naj nam daje moč, da še globlje in predvsem skupno nadaljujemo načeto delo.

— **Ženska dejavnost.** Temu poglavju bo treba v prihodnje nujno posvetiti še večjo pozornost. Če je moška dejavnost sorazmerno dobro razvejana, ne moremo tega trditi za žensko. Tu se sicer ne smemo omejiti zgolj na odbojko, saj je pomanjkanje ženske telesne kulture na Goriškem precej splošen pojav. Sleherno naše društvo bi moralo namreč pokazati večjo skrb za udejstvovanje žensk v športu. Odbojko pa omenjamo zato, ker bi lahko prav ta športna panoga bila tista, ki bi vsaj delno zapolnila to vrzel. Posebno pažnjo pa bo v tem smislu potrebno posvetiti doberdobski planoti, kjer je bila ženska odbojka še pred nedavnim precej razgibana.

— **Sodelovanje na obmejnem področju.** Odbojka se zadnja leta nenehno razvija tudi na Novogoriškem (Merkur za ženske ter Salonit iz Kanala in Bovec pri moških). Medsebojni odnosi sicer že obstajajo, toda v prihodnje bo potrebno to sodelovanje še popestriti (skupni strokovni tečaji, skupne priprave ekip in podobno). Isto naj bi seveda veljalo tudi za stike in sodelovanje z odbojkarskimi društvi iz drugih krajev matične domovine ter s slovenskimi društvi s Tržaškega.

Odbojka na Goriškem torej raste, se razvija in širi ter je prav gotovo v tem trenutku naša «špica». Vsega tega se moramo športniki — in ne samo športniki — dobro zavedati in kar se da pomagati k nadaljnjemu razvoju. Vse to seveda v povezavi s smernicami in načrti odbojkarske komisije pri teritorialnem odboru ZSŠDI za Goriško. Nova telovadnica Kulturnega doma v Gorici, ki je pravzaprav prvi pokrit objekt, s katerim kot skupnost prosto razpolagamo, je in bo nedvomno pripomogla k še večjemu razvoju odbojke. Današnji trenutek torej od nas terja še nadaljnje razmišljanje, nadaljnje dolgoročne načrte in smernice, nadaljnje požrtvovalno in vsakodnevno delo. Nikakor pa se ne smemo zadovoljiti s tem kar imamo, z dosedanjimi lovorikami.

IGOR KOMEL

RAZGOVOR S PRIMORSKIM KIPARJEM JANEZOM LENASSIJEM

Narava nam da je možnosti za oživljanje ideje ki tli v kamnu, vendar jo je treba odkriti

Vprašanje slikarskih simpozijev - Odnos mladih do kiparstva in stiki z zamejskimi likovniki

Janez Lenassi se je rodil leta 1927 v Opatiji. Diplomiral je na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani leta 1951, pet let pozneje pa je tam končal tudi kiparsko specialko. Zdaj je tudi docent in znanstveni sodelavec na akademiji.

V svojem plodnem umetniškem ustvarjanju je pripravil kar 12 samostojnih razstav ter sodeloval na več kot stotih skupinskih razstavah v domovini in tujini. Njegova dela se nahajajo v mnogih državnih in zasebnih zbirkah. Oblikoval je več monumentalnih spomenikov in drugih objektov v Jugoslaviji, Avstriji in ZSSR. Ukvarja se tudi s scenografijo. Prejel je številna najuglednejša priznanja, med njimi nagrado Prešernovega sklada, Jakopičevo nagrado, Sterijino nagrado za scenografijo in dve prvi nagradi Ars Histriae v Pulju.

Zdaj živi v svoji hišici v Piranu, ki jo je napol spremenil v atelje. Ko sem ga obiskal, je ravno urejal literaturo in tudi svoje vtise s simpozija v Atenah. In tako sva začela pogovor z Grčijo.

Vesel sem bil, ko so me povabili v Atene, saj sem si že dolgo želel videti deželo, ki je zibelka umetnosti v kamnu. Kljub idealnim delovnim razmeram pa vendarle nisem bil zadovoljen. Ne samo jaz, ampak tudi drugi udeleženci so si zamislili ta simpozij kot izmenjavo mnenj o umetnosti v kamnu, o umetniških tokovih, organizatorjem pa je šlo predvsem za kvaliteto izdelkov. Tako so pravzaprav obšli pomemben del poslanstva simpozijev v naravi, to je, da se ob delu ustvarja ozračje izmenjave izkušenj in teoretičnih pogledov na kiparstvo.

S svojo skulpturo «Civilizacija in narava» si pri organizatorjih v Grčiji naletel na ugoden odmev.

Uspelo mi je ujeti v kos kamna vse bistvene elemente in jih enakovredno porazdeliti. Sicer pa sem hotel s tem delom opozoriti na aktualen problem odnosa civilizacije do narave. Tu pride do velikih zlorab in umetniki ne bi smeli stati ob strani.

V štiriindvajsetih letih se je zvrstilo domala na vseh celinah na desetine simpozijev. Kako gledaš na samo zamisel in na funkcijo teh prireditev?

Imel sem srečo, da sem se lahko udeležil prvega simpozija na svetu sploh. To je bilo leta 1959 na Gradiščanskem v Avstriji. Simpoziji so se porajali kot kritika tedanjega stanja v likovni umetnosti, ko je dinamika življenja silila kiparje k hitrim, pavšalnim rešitvam. Tako so nastajali v ateljejih nepomembni formati v funkciji zadovoljevanja osebnih potreb ustvarjalcev. Na simpozijih smo nakazali novo dimenzijo in funkcijo plastike, ki naj zadosti potrebam velike množice. Z drugimi besedami — izhod iz zagate smo videli v vračanju vrednosti kamnu.

Na podlagi teh načel se je oblikoval tudi tvoj umetniški profil in tvoj odnos do umetnosti, ko so nastajale male plastike, simpozijske skulpture, arhitektonske plastične aplikacije, fontane, spomeniki. Kritiki pravijo, da je izhodišče tvojega razmišljanja in oblikovanja narava in tudi naravne in umetnostne značilnosti celotnega kulturnega področja, v katerem živiš in delaš.

Od vsega začetka sem bil med tistimi, ki so dajali prednost kamnu kot idealnemu materialu, hkrati pa tudi zelo zahtevnemu zaradi svoje občutljivosti. Narava nam daje neštete možnosti, da oživiš idejo, ki tli v kamnu. Seveda jo je treba odkriti. Odkrivanje pa je proces, ki nastaja med oblikovanjem, ko prodiraš v globino ali pa iščeš po površini. Pri tem se seveda opredeljuješ tudi za prostor, za okolje, v katerem živiš in delaš.

Bil si med prvimi pobudniki kiparskih simpozijev v Sloveniji. Kako ste orali ledino in kje smo danes?

Zamisel o simpozijih v naravi je naletela na ugoden odmev tudi v Sloveniji, vendar je bilo potrebno premostiti številne ovire, ko smo se odločili najprej za Formo vivo in Kostanjevico, pozneje pa za Ravne in Maribor. Umetnikom je bilo treba dati streho nad glavo in tehnične pripomočke, to pa je bilo povezano s sredstvi, ki jih nikoli ni bilo dovolj. Tako so se porajala nasprotovanja celo v kulturnih krogih. Danes lahko rečem, da smo uspeli, saj se je v dvajsetih letih na štirih delovnih mestih zvrstilo 36 simpozijev, ki se jih je udeležilo nad 200 kiparjev iz 29 dežel. Med njimi so bila imena svetovnega slovesa.

Nekateri problemi pa so še zmeraj odprti, konkretno v Seči?

Moram reči, da se kljub pomanjkanju sredstev obetajo boljši časi. Tu gre za zavzetost turističnih delavcev, da bi spremenili Formo vivo v Seči v nacionalni park s kulturno in rekreativno funkcijo. Ureditveni načrt predvideva zavarovanje okrog 80 skulptur, sprehajalne poti, ureditev razglednih točk, kiosk in še nekatere druge stvari. Letos bo izšla tudi monografija Forme vive, v kateri bodo predvsem umetnostni kritiki obravnavali v besedi in sliki dvajsetletno delovanje simpozija, ovrednotili ustvarjena dela in podali pregled mednarodnih srečanj.

Kakšni so tvoji stiki z zamejstvom?

Sem pa tja se udeležujem predavanj in razstav, vendar moram takoj reči, da bi morali biti stiki boljši. Širša bi morala biti medsebojna izmenjava informacij, organizirati bi morali več razstav, okroglih miz in podobno. Če bo šlo vse po sreči, pa bomo letos vendarle napravili korak naprej. Na pobudo Villyja Bossija iz Milj naj bi jeseni organizirali v Nabrežini simpozij ob dvatisočletnici kraških kamnolomov. To naj bi bila priložnost za širše srečanje umetnikov z obeh strani meje. Zvedel sem, da pripravljajo tudi razstavo fotografskih posnetkov skulptur iz Forme vive.

Ne bi hotel postavljati standardnega vprašanja, vendar o relaciji mladina - kiparstvo zelo malo slišimo?

Na osnovi lastnih izkušenj lahko trdim, da se mladi zanimajo za umetnost bolj, kot pa to menijo na splošno. Seveda pa je tu potrebna strokovna pomoč glede izobraževanja in tudi gmotna, zlasti kadar gre za talente. Osebno sem zaskrbljen glede Pirana, kajti vse nekam prepočasi napreduje ohranjevanje starega mestnega jedra in številnih spomenikov. Razumem, da manjkajo sredstva, vendar če smo sprejeli načelo solidarnostnega prelivanja sredstev v slovenskem prostoru za razna področja, bi moralo to veljati tudi za ohranjevanje zgodovinskih pomembnosti v obmorskih mestih. Zaupam mladim, da bodo pri reševanju tega vprašanja bolj prodorni.

Morda za konec še nekaj o tvojih prihodnjih načrtih?

Zaradi pomanjkanja sredstev je zdaj bržkone vsa umetnost nekoliko utesnjena. Predvsem je malo možnosti za razna javna dela. Sicer pa bom letos sodeloval na treh razstavah in vsaj na enem simpoziju doma ali na tujem. Tu je seveda še poletna mednarodna kiparska šola v Marušičih, razna predavanja, publicistika in podobno.

LJUBAN OMLADIČ

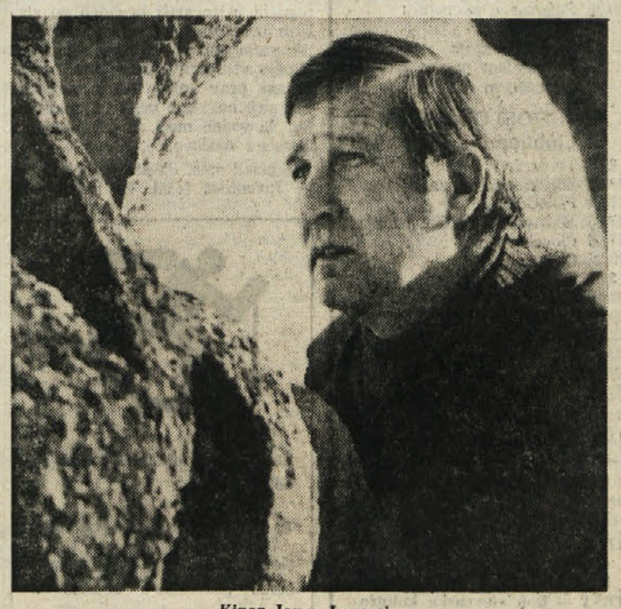

Kipar Janez Lenassi

LJUBLJANSKI KULTURNI UTRIP

Ves februar v znamenju Prešerna

Čeprav se jedro pogovorov o kulturnih temah kajpada še vedno nanaša na Radulovićevo Golobnjačo, ki je na treh ljubljanskih predstavah privabila okrog 2000 gledalcev, bi jih pa gotovo še nekajkrat več, ko bi bile vstopnice na razpolago, pa za to gledališko delo vendarle ne moremo reči, da je vzbudilo kakršnekoli odklone ali tiste vrste ugovore, ki so predstavo iz Novega Sada in nato Beograda pred tedni na mah povzdignili med najbolj «aktualne» teme.

Ljubljansko gledališko občinstvo je tolerantno in poznavalsko, ne da se preslepiti in noče videti tistega, česar v delu ni, zato je beograjske izvajalce nagradilo z zasluženimi aplavzi. O predstavi je Primorski dnevnik že pisal. Morda bi veljalo ob tem dodati le repliko, da je novogoriška nagrada «bronasta vrtnica» vzbudila pomisleke. Tako je Josip Vrhovec dejal, da je dilema, ali je to politični tekst ali ne, lažna, ker je to izkrivljanje karakterja revolucije na Hrvaškem in da je treba s tega stališča, ne pa estetskega, gledati na nagrado (po Vjesniku). Spričo prevelikih pričakovanj, tako «nacionalističnih» kot čisto gledaliških, bi vendarle lahko rekli, da Golobnjača ni navdušila, čeprav je s svojim verizmom nakazala nekatere elemente tragičnih človeških usod, ki se iz v revoluciji preizkušenega rodu prenašajo na mlade; s podedovano socialno dediščino, elementarnostjo, spoznavno ozkostjo, majhnimi perspektivami, a vendarle s poizkusi preseganja starega.

Kar je predstavi dajalo pretresljiv veristični utrip ni beg od resnice ali potvorba resnice, marveč poizkus njenemu približevanju in identiteti. Od tod dialekt (včasih nerazumljiv spričo slabe akustike in dikcije) s sočnimi kletvicami, arzenal opravil, ritual z ovnom . . . Junaki Golobnjače so predvsem otroci: s svojo naravno, neobremenjeno igro, pubertetniškimi nakanami in igro udejanjajo predvsem svoj svet. V medgeneracijskih nasprotjih se kaže evolucija družbenih odnosov kot počasna in šibka. Mišljenje in zgled staršev se prenašata na otroke, posledice tega pa so emocionalna in spontana reagiranja, ne pa globlje refleksije, spoznavna osveščenost. Čas se v Golobnjači prehitro ustavi . . .

V Cankarjevem domu so se že začele proslave in prireditve v počastitev slovenskega kulturnega praznika. Zvrstile se bodo tja do konca meseca, o čemer bomo še poročali. Uvod je pomenila razstava «Prešeren v grafiki in ilustraciji Tomaža Kržišnika». V svojem jedru razstava ne ponuja česa bistveno novega, kajti Kržišnikova ilustrativno - tipografska interpretacija Prešernovih Sonetov nesreče je stara že nekaj let; spomnimo se njegove grafične mape barvnih sitotiskov, knjige v bibliofilski izdaji (300 numeriranih izvodov) ter njene prevedbe v zloženko. Nova je le še miniaturka, pomanjšana varianta z upoštevanjem grafične mape oziroma istega ilustrativnega gradiva in priredbo oblikovnih izhodišč. Miniaturka prinaša prevode Sonetov nesreče v devet jezikov. Na otvoritvi razstave je sedem dramskih igralcev prebralo soneta O Vrba in Memento mori v izvirniku ter v srbohrvaškem, ruskem, italijanskem, francoskem, nemškem ter angleškem prevodu.

Med osebnimi likovnimi razstavami sta najzanimivejši predstavitvi del Vide Fakin v Mali galeriji ter Jakova Brdarja v Labirintu. Vida Fakin sodi v prvo generacijo diplomantov ljubljanske ALU (pri Mariju Preglju). Po opravljenem profesorskem izpitu je bila od leta 1949 do 1976 likovna pedagoginja. V vsem tem času je imela le štiri samostojne razstave: leta 1954 v Mali galeriji (kot sedaj), nato pa še v letih 1961 in 1965 v Ljubljani in 1966 v Celju. Slike Vide Fakin opozarjajo na slikarski nadrealizem; njene plavajoče krajine, lebdeče v vesolju se oddaljujejo od mimetične funkcije - odslikavanja predmetov in realnega prostora. Stilizirana forma kozolca je hkrati vez z značilnim slikarskim simbolom preteklosti in hkrati zanikanje ponavljajočih se interpretacij tega motiva.

Jakov Brdar je znan le majhnemu krogu likovnih ljubiteljev, a med temi velja za izrazit kiparski talent. Leta 1975 je končal ALU in 1979 specialko pri Dragu Tršarju. Doslej je imel le eno samostojno razstavo, leta 1980 v Kopru. V Labirintu je razstavil akvarele in risbe ter en kip v mavcu. Kot je na otvoritvi ugotovil umetnostni zgodovinar dr. Ivan Sedej, kipar Brdar ni risb in akvarelov nikoli pojmoval kot osnutkov za bodoče kipe, kljub temu pa je bistvene probleme svoje plastike nakazal tudi v barvi in risbi. Za akvarele so značilne diskretne barve in prehodi ter spretno izkoriščeni učinki zmehčanih potez s peresom, pretehtano razporejanje oblike in pretanjeno senčenje.

Med filmskimi dogodki velja omeniti ponovno predvajanje Hladnikove Maškarade — na sporedu je bila več kot mesec dni. To samo po sebi ne bi bilo nič posebnega, če ne bi šlo tokrat za celotno, necenzurirano verzijo filma, ki je pred dobrimi desetimi leti razburil slovensko javnost (bolje rečeno: nekatere njene dele), češ da gre za nekakšno filmsko pornografijo . . . Drugi dogodek je premiera novega slovenskega filma Rdeči boogie režiserja Karpa Godine (po scenariju Branka Šömna). Film, ki nosi tudi «variantni naslov» Kaj ti je deklica (po istoimenski znani pesmi) govori o obdobju prvih povojnih let pri nas. Radijska postaja pošlje na teren skupino mladih glasbenikov z nalogo, da na svoj način — z glasbo pomagajo pri velikih naporih obnove domovine, pri dvigovanju delovne morale v prvi petletki med kmeti, brigadirji, na vaseh. Akcijo vodi politično preizkušen in nepopustljiv aktivist, radijski dirigent spremlja mlade glasbenike kot kinooperater (potujočega kina), instrumentalisti se vozijo na kamionu . . . Njihov ideal je tedaj prepovedani jazz, ki pa ga vendarle igrajo in z njim izzovejo konflikte z ideološko ozkim in premočrtnim vodjo agitacijske akcije. Radikalnejši konflikti med novo, mlado oblastjo in kmeti se kažejo pri obvezni oddaji živine (film prikazuje dva načina neposrednega kaznovanja neposlušnih kmetov) in pri bojkotu kulturnih prireditev na vasi. Posledica nerazumevanja za probleme in želje mlade generacije je pobeg saksofonista iz ansambla (po konfliktu z vodjo akcije) in njegova smrt pod streli graničarjev na jugoslovansko - italijanski meji. V film je Godina spretno vkomponiral nekatere dokumentarne posnetke — iz ljubljanskih povojnih parad in prvega potovanja zaslužnih delavcev, udarnikov na jadransko morje na Obalo. Film je sedaj na rednem programu in vzbuja živahne odmeve.

MARIJAN ZLOBEC

DILEME SODOBNEGA TRSTA

Manipulacija in izkoreninjenost v kulturi

Na tiskovni konferenci članov krožka «Istria», ki so predstavili program predavanj in prireditev za letošnje leto, se mi je nabralo nekaj misli in ugotovitev, ki niso najbolj sladke. Krožek je nastal lani, njegov letošnji program je bogat in odprt, saj namerava seznanjati tržaške kulturne kroge, šole in seveda same Istrane, ki tu živijo, o današnjem kulturnem delovanju Italijanov v Istri, hkrati išče zgodovinske in človeške korenine istrobeneške kulture in njene prisotnosti na Tržaškem in seveda v Istri.

Pozitivnost pobude pa me je neusmiljeno gnala k razmišljanju o tem, zakaj je na Tržaškem toliko stvari, toliko kulturnih in življenjskih aspektov ostalo in ostaja prikritih. Odgovor (verjetno delen, ne domišljam si pač, da lahko en sam odgovor zajame celoto stvari), ki mi ga je prišepnil član krožka, se zgosti v eno besedo: manipulacija.

Trst je v tem stoletju, pod fašizmom in po vojni, poznal izjemno močno manipulacijo z zavestjo ljudi, ki je poglabljala razlike, čeprav je različnosti hkrati brisala. Vladajoča buržoazija je pri tem uporabljala močno strupeno mešanico: izkoreninila je ljudi in jim vbrizgnila v zavest strah in sovraštvo. Zgodilo se je tako, da so številni posamezniki in pa skupine izgubili svojo kulturno identiteto, zgodovinski spomin, podtalne vezi s stvarnostjo, iz katere so zrastli, izgubili so oplajajočo «drugačnost». Hkrati pa so se pustili zavesti v drugačnost, ki pomeni sovraštvo, superiornost, nacionalizem: takšni so postali voljni predmet manipulacije.

Veliko izseljevanje Italijanov iz Istre je bilo brez dvoma tragično, na tragediji pa so se kmalu spletle jasne politične računice. Novi prišleci so se morali spremeniti v nekakšne «brambovce» proti slovenskim plazovom. Pri tem so dobili določene beneficije, izgubili pa so kulturno razsežnost. Postali so posoda volilnih glasov in glasniki določenega vzdušja. K sreči, je bilo med njimi nekaj ljudi in jih je vedno več, ki začenjajo misliti drugače. Jasen dokaz za to je prav krožek «Istria». Dokaz tega sta pisatelja Tomizza in Miglia in še mnogo drugih. Kdor se zazre v preteklost s kulturnim orodjem, kdor gleda današnjost brez demagogije in kdor razmišlja, lahko pride iz bolečega geta in se izogne manipulaciji. Skratka, lahko postane proizvajalec določene kulture, drugačne, a zato bogate.

Samim tržaškim Italijanom se je dogajalo in se dogaja podobno. Marsikateri prosvetljem intelektualec se je moral po vojni izseliti, ker doma ni bilo pravega kruha. Razne nostalgije, nacionalizmi, kampanilizmi pa so postali «votla zavest» in ponovna močvara za ribarjenje v kalnem. Trst je izgubljal svojo identiteto, kar vedno pomeni nezadovoljstvo. Konec koncev je tudi Lista za Trst črpala prav v tem nezadovoljstvu, ki je dojemljivo za sovraštva, za proteste, za meglene sanje, ne more pa biti vzmet za jasne in trezne načrte, ker lebdi na določeni praznini; marsikateri Tržačan je v svojem bistvu kulturno in ne samo kulturno razseljena oseba in tu imate Magris in Ara gotovo prav.

Zavračanje Slovencev in strah pred balkanizacijo se utrjujeta tudi v breztalnosti (ali vsaj delno), človek, ki ima svoj profil, ki se zaveda svojih korenik, ki bogati svoj razum s kulturnimi spoznanji bi ob koncu dvajsetega stoletja ne smel demonično zavračati soseda. Vendar je razseljenost tista vrsta lakote, ki nas lahko spremeni v lutke. Spretno demagogija to zmore; in zopet smo pri manipulaciji.

V Trstu je torej danes veliko zmede in prav zmeda pomeni za marsikoga idealno lovišče in ker je lovcev veliko, je vsaka luč, ki želi odpreti poti k znanju, k neki zavesti in k razmišljanju, koristna; za Trst pa že prepotrebna.

A. M.

SLOVENSKA KNJIGA V LETU 83

Cankarjeva založba: Mojstri proze, miniaturke in razno (5)

Z zbirko pripovednih del Mojstri proze XX. stoletja skuša Cankarjeva založba ujeti ponovno minulo, ki naj bi zaživelo v današnji slovenski bralni kulturi in hkrati nadomestiti zamujeno s prevodi avtorjev, ki jim ne gre odrekati mojstrstva, a njihovih del ne poznamo. Spričo razmer, kakršne so na slovenskem knjižnem trgu in v žepih kupcev, ne moremo trditi, ali se bo zbirka ustalila in postala stalnica. Hkrati pa je ta zbirka nekakšno nadomestilo za pakete knjig enega avtorja (Hesse, Sartre), saj je takih tako in drugače privlačnih in dobrih piscev za izdajo nekakšnih njihovih izbranih del malo. Ta zadrega in občutek dolžnosti do prenovitvenih piscev romana, do utemeljitev sodobne romaneskne književnosti, ki jih ni na trgu in tudi ne dovolj v naši zavesti, je narekovala poskus, za katerega založba upa, da ne bo, kot nekaj podobnih akcij za uveljavitev modernega romana med Slovenci propadel.

Prvi sveženj knjig se morda preveč ustavlja pri ponatisih, a vendar: te knjige še daleč niso več dostopne in še daleč ne prebrane; morda je čas skoraj dveh desetletij od prvih slovenskih natisov teh del dozorel našo zavest o nujni prisotnosti teh avtorjev in njihovih del v našem duhovnem in spoznanjskem krogu. Končno gre — v tem prvem krogu avtorjev in knjig Mojstri XX. stoletja — za pisce, ki so razodeli svetu svoja nova spoznanja, dali novo umetniško podobo življenja in odkrili novo obliko romana. Res: opraviti imamo zvečine z modernim romanom z začetka tega našega stoletja, ki ne priznava več togih fabulativnih kalupov, ki se jih hoče odkrižati, jih razbiti in se hkrati osvoboditi dotlej veljavnih estetskih dogem. Namesto tega se nudijo kot zanesljivi in tenkočutni vodniki po naši notranjosti, postavljajo nova ogledala, v katerih videvamo sebe in družbo ne več ploskovito, enostavno gladko, marveč povečano, parabolično, razmikajo pregrade med živim in mrtvim, snovnim in duhovnim, zunanjim in notranjim, zaznavno prehaja v nezaznavno, vidno v nevidno, davno minulo v pričujoče, svet se gosti in združuje in predstavlja v novi, osmišljeni, izgubljeni in absurdni in spet vsemu kljubujoči polnosti. Romani, ki jih nekatere ponovno predstavljamo, so bili ob nastanku drzne novosti modernega psihološkega romana, romana podzavesti, romana usodne izgubljenosti ali romana absurda, zdaj so mejniki v razvoju pripovedne umetnosti našega stoletja, mejniki, mimo katerih nihče danes več ne more. Avtorji prvega kroga zbirke Mojstri XX. stoletja so: James Joyce s svojim temeljnim romanom «Ulikses» v prevodu in s komentarjem Janeza Gradišnika, Marcel Proust s prvim delom svojega Iskanja izgubljenega časa «V Swannovem svetu» v prevodu Radojke Vrančič in spremno besedo Antona Ocvirka, Albert Camus z romanom «Kuga» v prevodu Jožeta Javorška in s spremno besedo Janka Kosa, Franz Kafka z enim izmed svojih romanov trilogije samote in sicer z vedrejšo «Ameriko» v prevodu Janeza Gradišnika in s spremno besedo Katarine Bogataj, Mihail Bulgakov s svojim najboljšim delom, romanom «Mojster in Margareta» v prevodu Janeza Gradišnika in s spremno besedo Vere Brančič ter Jorge Borges, veliki mojster argentinske in sploh južnoameriške književnosti z «Izmišljijami» v prevodu in s spremno besedo Jožeta Udoviča.

V zbirki Miniaturke bodo izšla tri dela. Prvo nosi naslov «Ta pametne». To je miniaturka jugoslovanskega aforizma, ki skuša prvič v priročni obliki in s strogo selekcijo predstaviti uveljavljena in že tudi slavna ostra peresa jugoslovanske satirične misli. Bogato bero te zvrsti v jugoslovanskih književnostih zadnjih desetletij je zbral Žarko Petan

Velikim pesnikom, tujim in domačim, ki jih z lepo tradicijo predvojnih miniaturk izdaja danes Cankarjeva založba, se pridružuje veliki pesnik začetka 19. stoletja, prvi poet in lord angleške romantike George Gordon Noel Byron. Prevajalec Janez Menart je izbral iz njegovega obsežnega opusa pesmi in pesnitev najznačilnejše stvaritve, tudi take, ki jih doslej v slovenščini nismo poznali

Zanimanje nekaterih delovnih organizacij za knjižna darila svojim delavcem ob raznih priložnostih je založbo pripeljalo na misel, da bi pripravila posebno miniaturko za takšne priložnosti in tudi druge namene in tako bo tretja miniaturka, delo skupine avtorjev, nosila naslov «Jaz, samoupravljalec». Knjižica bo zelo poljuden prikaz pravic in dolžnosti samoupravljalca.

Tu je tudi zbirka žepna knjiga, v kateri bodo letos izšle štiri knjige. Andrej Novak je napisal knjigo pod naslovom «Papež Wojtyla».

Drugo delo je knjiga Vlada Ribariča «Potresi». Knjiga znanega slovenskega strokovnjaka izčrpno, temeljito in strokovno opisuje vse, kar je v zvezi s potresi zanimivo ali potrebno vedeti. Ukvarja se z vzroki in nastankom potresov, opisuje načine, kako jih je mogoče predvideti in s tem zmanjšati škodo in žrtve, nadalje, kako in zakaj pride do tolikšnih škod in žrtev, v čemer je zaobsežen tudi del odgovora na vprašanje, kako se jim vsaj delno izogniti, opisuje ukrepe in pravila, ki veljajo za gradnjo na potresnih področjih

Tretje delo je knjiga Roya Medvedjeva «Nikita Hruščov». Roy Medvedjev je dolgi vrsti svojih knjig, študij in prikazov iz novejše sovjetske zgodovine pred kratkim dodal še temeljito biografijo Nikite Sergejevića Hruščova, ki je bil od leta 1953 do 1964 glavna politična osebnost v Sovjetski zvezi. Avtor je predvsem znan kot preučevalec obdobja stalinizma v sovjetski partiji, s tem pa je seveda kar najtesneje povezano tudi poststalinsko obdobje Hruščova, ko je tako preučevanje prvič postalo sploh mogoče.

Četrto delo te zbirke pa je knjiga Vuka Draškoviča «Sodnik». Sodnik je književna uspešnica sodobne srbohrvaške literature. Drašković enostavno, vseskozi odkrito in z neko trmasto vztrajnostjo odkrivanja človeških in družbenih napak naše sodobne družbe in našega današnjega človeka pripoveduje zgodbo o moči in nemoči poštenega, etosu sodniškega poklica in socialistični morali zapisanega sodnika. Zgodba bi se lahko dogajala kjerkoli v naši domovini, bržkone pa bi se podobno tudi povsod končala: sodnikova zvestoba etičnim načelom sprva sicer zmaga, vendar so birokratsko vkoreninjene navade in povezave močnejše in seveda višje sodišče, kot beremo v pripisu romana, sodnikovo sodbo razveljavi.

In končno je tu še šest del, ki jih je v svojem programu Cankarjeva založba uvrstila pod skupen naslov Razno. Tu je na prvem mestu knjiga Metoda Mikuša «Svet po drugi svetovni vojni II.». V drugi knjigi pregleda mednarodnih dogodkov in dogajanj po drugi svetovni vojni obravnava avtor čas od 1956. do 1933. leta. Knjiga je napisana po istem načelu in z isto metodologijo kot prvi del, se pravi, da v glavnem kronološko niza dogodke in jih v krajših časovnih obdobjih geografsko in problemsko združuje.

Naslednje delo je knjiga «Albanci» izpod peresa skupine avtorjev. Knjiga govori o albanskem narodu, njegovi preteklosti ter nacionalnem, kulturnem, političnem in ekonomskem razvoju. Opisuje zgodovino, etnografijo in kulturo celotnega naroda, živečega v LR Albaniji, v Jugoslaviji in v nekaterih enklavah po svetu. Cilj in namen knjige je dati osnovno, vendar hkrati strokovno podobo razvoja, življenja in posebnosti albanskega naroda ter s tem zapolniti izjemno veliko in nesprejemljivo belo liso v vednosti o narodu, katerega velik del živi in se razvija tudi v Jugoslaviji.

Tretje delo je knjiga Rada Radešča «Slovenske legende». Slovenske legende so knjiga ustnega pripovednega izročila. Avtor je kot kmetijski novinar v vsakodnevnem stiku s kmečkimi ljudmi slišal in zapisal več deset zgodb, od katerih jih je v tej knjigi zbranih 60. Nekatere motive v različicah že poznamo iz ljudskih pesmi in dosedanjih objav ustnega izročila. Vendar pa je publiciranje te ljudske ustvarjalnosti, tudi kolikor ga sploh je, v glavnem omejeno na strokovno literaturo, ali pa je v drobcih raztreseno in dostikrat tako rekoč pozabljeno v različnih lokalnih kronikah. V tej knjigi je zapisanega mnogo, kar ni bilo še nikoli zapisano in se bržkone tudi ne bi ohranilo — predstavlja pa lahko spodbudo za razmišljanje o naši samobitnosti, o naši zakoreninjenosti v preteklost in o ustvarjalni moči in vitalnosti preprostega človeka.

Tu je dalje knjiga Barryja Cunliffa «Kelti». Knjiga sodi v serijo edicij o zgodovinski, umetnostni in kulturni dediščini, v kateri sta v zadnjem času izšli na primer deli «Razkrita preteklost» in «Rimljani». Avtor v svoji knjigi obravnava izročilo Keltov časovno celovito.

Končno so tu še «Prispevki k življenjepisu J. B. Tita III» Vladimira Dedijerja. Avtor namreč pripravlja tretjo knjigo «Prispevkov» za hrvaško založbo Liburnija, ki pa je v dogovoru z več drugimi jugoslovanskimi založbami, med njimi tudi s Cankarjevo založbo, za hkraten izid knjige. Dogovorjeno je, da bo Liburnija poskrbela za družbeno verifikacijo rokopisa in ga nato dala ostalim založbam. Prav tako je dogovorjeno, da bodo priprave potekale tako, da bo omogočen hkratni izid srbohrvatske in slovenske izdaje tretje knjige «Prispevkov». Sporazum o tem je bil dosežen tudi z avtorjem.

In zadnje delo iz programa «razno» so «Hitlerjevi pogovori pri mizi». Vsi avtorji, ki pisejo o zgodovini nacizma in o Hitlerju se pogosto sklicujejo na njegove tako imenovane «pogovore pri mizi». Priče pripovedujejo, da so bili to v bistvu monologi, v katerih je Hitler glasno razmišljal o vsem mogočem, od politike do kulture. Del teh pogovorov so njegovi tajniki zapisovali in iz teh zapiskov, urejenih in komentiranih, je nastala knjiga, katere okostje so Hitlerjevi samogovori. Knjiga nudi izjemen vpogled v duhovni in miselni svet glavne nacistične figure in je pretresljivo pričevanje o intelektualni in moralni izrojenosti tvorca nacistične ideologije in politike.

D. Ž.

OB DNEVU SLOVENSKE KULTURE

Osmi februar je za Slovence praznik, ki ga na najrazličnejše načine proslavljamo. To je kulturni praznik slovenskega naroda, spomin na Prešerna, simbola naše ustvarjalnosti in identitete.

Prešernov zgled in vzor sta se v tem poldrugem stoletju krepila in zadobila neverjetne razsežnosti na področju slovenske literature, ki je temeljna nadaljevalka Prešernovega izročila.

Ob kulturnem prazniku slovenskega naroda se je tudi TRŽAŠKA KNJIGARNA vključila v široko akcijo, ki bo na dan praznika, 8. februarja, tekla po vsej Sloveniji:

Vsa slovenska književnost z 10% popustom

Od najnovejših knjig slovenskih književnikov pa do vseh ostalih, ki so v času nastajale izpod peresa naših umetnikov. To je izredna priložnost za vse, ki ljubijo slovensko literaturo, za vse, ki jim je pri srcu lepa slovenska beseda tako v prozi kot v poeziji.

Ob tej priložnosti še zlasti opozarjamo na dela naših književnikov:

Roman Firmani: ZADNJA DOLINA
Milan Lipovec: LJUDJE OB CESTI
Alojz Rebula: ZELENO IZGNANSTVO
Bruna Pertot: DOKLER MARELICE ZORIJO
Miroslav Košuta: TRI IGRE ZA GLAS
Irena Žerjal: GLADEŽ
Marij Čuk: SUHO CVETJE
Ace Mermolja: Z ZVEZDAMI V ŽEPU
Aleksij Pregarc: MOJA POT DO TEBE
Zora Tavčar: VETER V LASEH

Osmega februarja torej v TRŽAŠKI KNJIGARNI, Ul. sv. Frančiška 20, 10% popusta na celotni slovenski književnosti.

RADIO TELEVIZIJA

NEDELJA, 6. februarja 1983

ITALIJANSKA TV

Prvi kanal

10.00 Antarktika: Zgodovina prve italijanske odprave, 4. del
10.30 Želja po glasbi
11.00 Maša
11.55 Nabožna oddaja
13.00 Dnevnik ob 13. uri
13.30 Dnevnik - Vesti
14.00 - 19.50 V teku nedelje . . .
14.20 Športne napovedi
15.05 Discoring, glasbena oddaja
15.45 Športne vesti - rezultati prvih polčasov
15.50 Sanremo - obračun in ocena
16.50 Športne vesti - zaključni rezultati
17.00 Adorabili creature, TV film
17.40 Sanremo - obračun in ocena
18.30 90. minuta
20.00 DNEVNIK
20.30 Tri leta: Trst, jesen 1912
21.40 Športna nedelja
22.25 DNEVNIK
22.35 Športna nedelja, 2. del
Ob koncu Dnevnik 1 - Zadnje vesti - Vremenska slika

Drugi kanal

10.00 Zdravi in lepi
10.20 Rahmaninovi koncerti
11.10 Evropski dnevi
11.40 Marco Polo, TV film
12.10 Opoldanski program
13.30 Dnevnik 2 - ob 13. uri
13.30 Dinastija oblasti, 9. del
15.20 - 19.45 Blitz
15.45 Rezultati prvih polčasov nogometnih tekem
15.55 Blitz
16.15 Blitz - šport
16.45 Končni rezultati nogometnih tekem
17.00 Blitz
17.30 Ameriška glasbena lestvica
17.45 Blitz
18.50 Dnevnik 2 - Flash
19.00 Italijansko nogometno prvenstvo: polčas nogometne tekme A lige
19.50 Dnevnik 2 - Vesti
20.00 Dnevnik 2 - Nedelja sprint
20.30 Ci pensiamo lunedì
21.35 Kvartet Basileus, 3., zadnji del
22.35 Dnevnik 2 - Večerne vesti
22.45 Isa Miranda, 2. del
23.20 Šola in vzgoja
23.50 Dnevnik 2 - Zadnje vesti

Tretji kanal

12.30 - 13.35 Glasbena nedelja
14.30 Šport
17.15 Kim and Cadilac - special, glasbena oddaja
17.45 Rockline, 4. del
18.35 Nove dogodivščine Olivera Twista
19.00 DNEVNIK 3
19.15 Deželni šport
19.35 Koncert
20.30 Šport tri
21.30 Aktualni problemi
22.00 DNEVNIK 3
22.30 Nogometno prvenstvo A lige

JUGOSLOVANSKA TV

Ljubljana

8.00 POROČILA
8.05 Živa žav
9.00 Človek in pol - TV nadalj.
9.55 in 12.25 St. Anton: Slalom za moške
11.15 Veleslalom za ženske
14.05 Napoved programa za prihodnje dni
14.25 POROČILA
14.30 Visok pritisk
15.20 Cincinnati Kid - film
17.00 Naš kraj: Velka
17.15 Športna poročila
17.30 Kdo so Deboltovi
18.20 Alpe - Jadran
18.55 Ne prezrite
19.10 Risanka
19.25 Zrno do zrna
19.30 TV dnevnik
20.00 Kiklop - TV nadalj.
Lani je bila na filmskem festivalu v Pulju predstavljena tudi filmska upodobitev romana Ranka Marinkovića *Kiklop*. Film z istim naslovom je posnel režiser Antun Vrdoljak, ki je zanj napisal tudi scenarij.
Marinkovićev izvrstni roman Kiklop je doživel zasluženo slavo; prejel je nagrado NIN, Vladimir Nazor in Radio Zagreb. Odlično je bila ocenjena tudi gledališka predstava, ki jo je po tem delu za Hrvatsko narodno kazalište pred leti priredil in režiral Kosta Spaić. Predstavo je kot nadaljevanko v štirih delih posnela zagrebška televizija v režiji Petra Šarčevića, predvajala jo je tudi Televizija Ljubljana.
Antun Vrdoljak je pri snemanju filma mislil tudi na nadaljevanko. Pripravili so jo na zagrebški televiziji in istočasno s celotno JRT jo gledalcem posreduje tudi Televizija Ljubljana.
21.05 Športni pregled
21.35 Živeti z naravo - TV nadalj.
22.20 POROČILA

Koper

17.00 Z nami pred kamero
17.05 Smučanje
19.30 Stičišče
20.15 Arizona - film
22.00 Sedem dni
22.15 Bob 4

Zagreb

15.15 Jugoslovanske freske
15.45 Otroci s številke 67, film
21.35 Morje, ljudje, obale

PONEDELJEK, 7. februarja 1983

ITALIJANSKA TV

Prvi kanal

12.30 Šola in vzgoja
13.00 Tednik o knjižnih novostih
13.25 Vremenska napoved
13.30 DNEVNIK
14.00 Tri leta: Trst jeseni 1912, 2. del
15.10 Stanllio in Olio
Dva admirala, TV film
15.30 Šola in vzgoja
16.00 Ponedeljkov šport
16.30 Posebna oddaja iz parlamenta
17.00 Dnevnik 1 - Flash
17.05 Popoldanski program
17.10 Risanka
17.30 Vsi za enega
18.00 Prijatelj Gipsy:
Angel varuh, TV film
18.20 Osmi dan - pogovor o današnji kulturi
18.50 Srečanje variete, ki ga vodita Ornella Vanoni in Walter Chiari
19.45 Almanah
20.00 DNEVNIK
20.30 Figlia di vento - Hči vetra film
22.10 DNEVNIK
22.20 Srečanje s kinematografijo
22.25 Posebna oddaja dnevnika 1
23.20 Dnevnik 1 - Zadnje vesti - Danes v Parlamentu in Vremenska slika

Drugi kanal

12.30 Dnevnik 2 - Trentatre (tedenska oddaja o zdravstvu)
13.00 Dnevnik 2 - Ob 13. uri
13.30 Šola in vzgoja
14.00 - 16.00 Tandem
14.20 Paroliamo, 1. del
14.30 Risanka
14.40 Paroliamo, 2. del
14.55 Skrivnosten vrt, TV film
15.20 Kviz
15.40 Risanka
15.55 Jutri
16.00 Šola in vzgoja
16.30 Planet
Programi z vsega sveta
17.30 Dnevnik 2 - Flash
17.35 Iz parlamenta
17.40 Stereo, informacijski tednik o glasbi
18.25 Programi pristopanja
18.40 Dnevnik 2 - Šport
18.50 Preteklost se vrača, TV film
Na koncu vremenska slika
19.45 Dnevnik 2 - Vesti
20.30 Vrnitev v Brideshead, 4. del
21.25 Dogodki in odmevi našega časa
22.35 DNEVNIK 2
22.45 Protestantizem
23.10 Šola in vzgoja
23.40 Dnevnik 2 - Zadnje vesti

Tretji kanal

16.45 Nogometno prvenstvo A lige
19.00 DNEVNIK 3
19.30 Ponedeljkov deželni šport
20.05 Šola in vzgoja
20.30 Pogovor o ekonomiji
21.20 DNEVNIK 3
21.55 Šola in vzgoja
22.25 Ponedeljkov proces športnim dogajanjem

JUGOSLOVANSKA TV

Ljubljana

8.55 TV v šoli
10.35 Zimski spored za dijake
17.20 POROČILA
17.25 Mali oder: otroška oddaja
17.55 Človekovo telo
18.25 Obzornik
18.45 Zdravo mladi
19.15 Risanka
19.30 TV dnevnik
19.55 Vreme
20.00 Prešernov dan
20.20 Studio 2
23.10 POROČILA

Koper

13.30 in 16.30 Odprta meja

Danes bodo v okviru oddaje «Odprta meja» med drugim na sporedu tudi naslednje vesti:
TRST — Predlogi SKGZ za razvoj obmejnega gospodarskega sodelovanja
TRST — Dan slovenske kulture
GORIC — Osrednja Prešernova proslava
GORICA — Prihod novega škofa
TRŽIČ — Razvoj blagovnega pristanišča
ob koncu pa še pregled zamejske športne dejavnosti

17.00 Z nami pred kamero
17.05 Novice
17.10 Šola
17.45 Film
20.15 Serijski film
20.45 Italija z neba
21.15 Turistični vodič
20.50 The collaborators, film
22.50 Lepotna kirurgija, dok.

Zagreb

17.45 Zem in Puk
18.00 Igraćkanja
18.25 Kronika občine Varaždin
19.30 DNEVNIK
20.00 Hasanaginica, drama
21.45 Izbrani trenutek
21.50 Svet danes, zunanjepolitična oddaja
22.20 En avtor, en film

TRST A

8.00, 13.00, 14.00, 19.00 Poročila; 8.30 Kmetijska oddaja; 9.00 Maša; 9.45 Veliki orkestri; 10.00 Poslušali boste; 10.30 Mladinski oder: «Starši na prodaj». Radijska igra; 11.15 Nabožna glasba; 11.45 Vera in naš čas; 12.00 Narodnostni trenutek Slovencev v Italiji; 12.30 in 13.20 Glasba po željah; 14.10 Nediški zvon; 14.40 Šport in glasba ter prenosi z naših kulturnih prireditev; 17.00 Neposreden prenos osrednje Prešernove proslave in Kulturnega doma v Trstu

KOPER

(Slovenski program)

8.00, 14.00 Poročila; 7.00 Skupni program - Jutranja kronika; 7.15 Veselo v nedeljsko dopoldne; 7.30 Za zdravje; 8.07 Kinospored; 8.10 Stoji, stoji lipica; 8.30 Poje, kdo bo tebe ljubil; 9.00 Zaključek; 13.00 Sosednji kraji in ljudje; 13.45 Glasba po željah; 15.00 Radio Koper na obisku; 15.15 Orkester Les Humphries; 15.30 Domača rock scena; 16.00 Primorski dnevnik; 16.15 Objave in zabavna glasba; 16.30 Nepozabne narodne v izvedbi vokalnih skupin; 17.00 Za vsakogar nekaj.

KOPER

(Italijanski program)

7.30, 12.30, 18.30 Radijske vesti; 10.30, 13.30 Poročila; 6.00 - 9.30 Dobro jutro v glasbi; 7.15 Horoskop; 8.30 Popevka tedna; 8.32 Country music; 9.30 Pisma Lucianu; 10.00 Besede in glasba; 10.32 Glasbeni program; 10.40 Mozaik; 11.00 Dogodki in odmevi; 11.20 Glasbeni intermezzo; 11.30 Kim; 12.00 7+7; 12.10 Glasba po željah; 12.40 Pikice in «i»; 14.30 Glasbeni sejem; 15.15 Stisk roke; 15.30 Crash; 16.00 Popevka tedna; 16.30 Vrtiljak jug. motivov; 17.00 LP; 17.45 Glasbena oddaja; 18.45 Nasvidenje jutri.

RADIO 1

8.00, 10.12, 13.00, 17.02, 19.00 Poročila; 6.00 Jutranji program za praznični dan; 7.58 in 10.10 Zeleni val; 12.30 Beli papir; 13.10 Cantitalia; 14.00 Radiouno za vse; 15.50 Nogomet od minute do minute; 18.30 Šport; 18.58 Zeleni val; 19.25 Glas v predalu; 20.00 Fra Diavolo; 22.58 Zeleni val; 23.10 Telefonski pogovori

RADIO 2

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 11.30, 12.30, 13.30, 19.30 Poročila; 6.00 - 8.15 Jutranji program; 8.15 Danes je nedelja; 8.45 Pipistrelli, re barbuti e granduchesse; 11.00 Cosa ci racconti del West?; 12.15 Tisoč popevk; 12.48 Hit parade 2; 13.41 Sound-Track; 14.30 V nedeljo z nami; 15.00 Športna nedelja; 19.50 Glasbeni trenutki; 21.00 Sound Track; 21.45 Življenje papeža Janeza; 22.10 Draga glasba; 22.50 Lahko noč, Evropa.

LJUBLJANA

5.00, 6.00, 8.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00 Poročila; 6.15 Danes je nedelja; 7.00 Jutranja kronika; 7.20 Zdravo, tovariši vojaki; 8.07 Radijska igra za otroke; 9.05 Še pomnite, tovariši; 10.05 Nedeljska matineja; 11.00 Naši poslušalci čestitajo; 12.00 Na današnji dan; 13.10 Zabavna glasba; 13.20 Za naše kmetovalce; 14.05 Pihalne godbe; 14.20 Humoreska tedna H. Lokošek: «Avtor» išče šest oseb; 14.25 Z malimi ansambli; 15.10 Pri nas doma; 15.30 Nedeljska reportaža; 15.55 Amaterski zbori; 16.20 G. Gershwin in L. Bernstein; 17.05 Priljubljene operne melodije; 17.50 Zabavna radijska igra; 19.00 Radijski dnevnik; 19.30 Obvestila in zabavna glasba; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Glasbene razglednice; 20.00 V nedeljo zvečer; 22.20 Skupni program JRT: Glasbena tribuna mladih; 23.05 Literarni nokturno - H. Hesse: Igra steklenih biserov; 23.15 Disco, disco; 0.05 Nočni program.

TRST A

7.00, 8.00, 13.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.10 Almanah: Človek v sodobni družbi; 8.45 Glasbena matineja; 10.00 Pregled tiska; 10.10 D. Švara: Prešeren (Slovo do mladosti); 11.15 Poldnevniški razgledi: Beležka; 12.00 Gledališki glasovi po stezah spominov; 13.20 Gospodarska problematika; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Roman v nadaljevanjih: L. Suhodolčan: «Trenutki in leta»; 14.30 Glasbene skice; 14.55 Naš jezik; 15.00 Veselo športno popoldne; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba: «Cecilijanka 1982» v Katoliškem domu v Gorici; 18.00 Od Milj do Devina; 18.30 Priljubljeni motivi.

KOPER

(Slovenski program)

6.00, 6.30, 14.00, 16.00 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 7.00 Jutranja kronika; 7.15 Val 202; 13.00 Na valu Radia Koper, 14.10 Objave in glasbene želje poslušalcev; 14.30 Zapojmo pesem; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Glasba po željah; 16.15 Glasba, objave; 16.30 Pregled športnih dogodkov.

KOPER

(Italijanski program)

6.30, 7.30, 12.30, 16.30, 18.30 Radijske vesti; 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 15.30, 17.30 Poročila; 6.00 - 9.30 Glasba za dobro jutro; 7.15 Horoskop; 8.32 Popevka tedna; 9.00 Štirje koraki; 9.15 Kdo si?; 9.32 Pisma Lucianu; 10.00 Besede in glasba; 10.10 Program za otroke; 10.32 Glasbeni prostor; 10.40 Mozaik; 11.00 Kim; 11.35 Hiti popevk; 12.00 S prve strani; 12.05 Glasba po željah; 14.33 Poslušajte z mano; 15.20 Glasbeni intermezzo; 15.32 Crash; 16.00 Country music; 16.15 Edig Galletti; 16.55 Pismo iz...; 17.00 Operetna glasba; 17.32 Juke box; 18.00 Klasična glasba; 18.45 Nasvidenje jutri.

RADIO 1

6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00 in 19.00 Poročila; 6.03 - 9.58 Zeleni val; 7.40 Glasbena kombinacija; 9.02 in 10.03 Radio anch'io; 10.30 Popevke skozi čas; 11.00 Odprti prostor; 11.10 Top and roll; 11.34 Martin Luther King; 13.25 Poštna kočija; 13.35 Master; 14.27 Dvojica; 15.03 Ticket; 16.00 Popoldanski program; 17.30 Master under 18; 18.05 Mali koncert; 19.25 Radiouno jazz; 20.45 Glasbeni interval; 21.30 Folk glasba; 21.54 Objektiv Evropa; 23.10 Telefonski pogovori.

RADIO 2

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 11.30, 12.30, 13.30, 15.30, 17.30, 19.30 Poročila; 6.00 do 8.30 Dnevnik; 8.19 Radiodue predstavlja; 8.45 Cor eone; 10.13 Govoreča plošča; 10.30 in 11.32 Radiodue 3131; 12.48 Glasbeni efekt; 13.41 Sound-Track; 16.32 Festival; 18.32 Potovanje okrog Sonca; 20.40 Šola in vzgoja; 21.00 Koncert; 21.30 Potovanje proti noči; 22.50 Radiodue 3131.

LJUBLJANA

6.00, 8.00, 9.00, 14.00, 19.00, 21.00 Poročila; 6.10, 6.45 in 7.35 Prometne informacije; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.00 Jutranja kronika; 7.45 Iz naših sporedov; 8.05 Aktualni problemi marksizma; 8.25 Ringaraja; 8.40 Pesmica za mlade risarje; 9.05 Glasbena matineja; 10.05 Rezervirano za...; 11.05 Ali poznate?...; 12.00 Na današnji dan; 12.10 Veliki zabavni orkestri; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Pihalne godbe; 13.00 Danes do 13. ure; 13.30 Od melodije do melodije; 14.05 Pri zborih jug. radijskih postaj; 14.25 Naši poslušalci čestitajo; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.50 Radio danes, radio jutri; 16.00 Vrtiljak; 17.00 Studio ob 17. uri; 18.00 ZDA skozi ljudsko pesem; 18.25 Zvočni signali; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Ansambel B. Kovačiča; 20.00 Kulturni globus; 20.10 Prisluhnite, izberite; 21.05 Glasba velikanov; 22.00 Našim rojakom po svetu; 22.15 Informativna oddaja; 22.25 Iz naših sporedov; 22.30 Iz našega arhiva; 23.05 F. Prešeren: Sonetje; 23.15 Ob domačem ognjišču; 0.05 Nočni program - glasba

TEDENSKI SPORED JUGOSLOVANSKE TELEVIZIJE

TOREK, 8. februarja
LJUBLJANA
10.25, 12.55, 16.35 Slalom za moške; 16.25 Poročila; 17.35 Zverinice iz Rezije; 17.55 Od vsakega jutra raste dan; 18.25 Severnoprimorski obzornik; 18.40 Memento siciliae, slov. film; 18.55 Knjiga; 19.26 Zrno do zrna; 19.30 TV dnevnik; 20.00 Pasja pot - TV nadalj.; 21.00 Skupno.
KOPER
13.30 in 16.00 Odprta meja; 16.30 Z nami pred kamero; 16.35 TV D novice; 16.40 Košarka; 18.15 Mladi policaji - TV film.
SREDA, 9. februarja
LJUBLJANA
9.50, 12.50 in 17.25 Slalom za ženske; 16.30 Poročila; 16.35 Ciciban, dober dan; 16.50 Kernjakove pesmi; 18.25 Celjski obzornik; 18.40 Mozaik kratkega filma; 19.26 Zrno do zrna; 19.30 TV dnevnik; 20.00 Film tedna: Deževni ljudje; 21.40 V znamenju; 22.05 Namizni tenis.
KOPER
13.30 in 16.30 Odprta meja; 17.00 Z nami pred kamero; 17.05 TV D novice; 17.10 TV šola; 18.00 Smučanje.
ČETRTEK, 10. februarja
LJUBLJANA
9.05 TV v šoli; 10.35 Zimski spored za dijake; 16.35 Poročila; 16.40 Smučarski tek; 17.25 Vesolje; 18.25 Ljubljanski obzornik; 18.40 Na sedmi stezi; 19.26 Zrno do zrna; 20.00 Tednik; 21.00 Zvoki godal: Violončelo; 21.35 V znamenju.
KOPER
13.30 in 16.30 Odprta meja; 17.00 Z nami pred kamero; 17.05 TV D novice; 17.10 TV šola; 18.00 The Collaborators - TV film; 18.45 Italija z neba; 19.30 TV D stičišče; 19.45 Lepotna kirurgija: Doktor, rad bi bil lepši; 20.15 Visoki pritisk; 21.15 Turistični vodič; 21.25 TV D danes.
PETEK, 11. februarja
LJUBLJANA
8.55 TV v šoli; 10.35 Zimski spored za dijake; 16.20 Poročila; 16.25 Smučarski skoki; 17.25 Domači ansambli; 17.55 Arabela; 18.25 Obzornik; 18.45 Družbena samozaščita: Radiološko - biološka kemična zaščita; 19.00 Spekter: Delfini, pomočniki raziskovalcev; 19.26 Zrno do zrna; 19.30 TV dnevnik; 20.00 Naši olimpijci - smučarski skakalci; 20.40 Zrcalo tedna; 21.00 Poletne želje - zimske sanje, film; 22.25 Poročila.
KOPER
13.30 in 16.30 Odprta meja; 17.00 Z nami pred kamero; 17.05 TV D novice; 17.10 TV šola; 18.00 Visoki pritisk; 19.00 Aktualna tema; 19.30 TV D stičišče; 20.15 Srečanje s slovenskim filmom: «Na svoji zemlji»; 22.00 TV D danes; 22.15 Glasba iz mednarodnega Centra Da' Del Liscio v Ravenni.
SOBOTA, 12. februarja
8.15 Poročila; 8.20 Zverinice iz Rezije; 8.40 Ciciban, dober dan; 8.50 Mali odred; 9.20 Arabela; 9.55 in 11.55 Slalom za moške; 11.25 Muzeji Makedonije; 13.00 Vesolje; 14.40 Smučarski teki za ženske; 15.25 Velika parada komedij; 16.55 Prvenstvo Jugoslavije v košarki; 18.30 Japonska pravljica; 18.45 Muppet show; 19.26 Zrno do zrna; 19.30 TV dnevnik; 20.00 Sobotna TV križanka; 21.30 Nočni kino: Iz življenja marionet; 23.10 Poročila.
KOPER
16.45 Z nami v studiu; 16.50 TV vesti; 16.55 Košarka; 18.30 Smučanje; 19.30 TV D stičišče; 20.15 Dvom - TV film; 21.15 TV D danes; 21.30 «Il seme di diavolo» - «Vražje seme» - 2. nadaljevanje.

NOGOMET

IZMED VODILNIH EKIP A LIGE

NA DOMAČEM IGRIŠČU LE VERONA

Roma in Juventus gostujeta v Ascoliju oziroma Neaplju - Derbi kola med Fiorentino in Interjem

Razen Verone bodo v devetnajstem kolu prvoligaškega prvenstva vse vodilne ekipe gostovale. Če bosta Roma v Ascoliju in Juventus v Neaplju pred dokaj težko nalogo, pa se v Firencah, kjer gostuje Inter, obeta res dramatičen boj. Antognoni in tovariši bi želeli po slabem prvenstvenem startu nadoknaditi zamujeno in dokazati, da si zaslužijo visoko uvrstitev Inter pa si poraza prav gotovo ne more dovoliti, saj, navkljub velikemu zaostanku, še vedno meri na osvojitev državnega naslova.

Zapisali smo, da sta nalogi Rome in Juventusa težki. Že bežen pregled lestvice potrjuje to ugotovitev. Tako Ascoli kot Napoli sta v zelo nevarnih vodah. Če bi bilo prvenstva konec prejšnjo nedeljo, bi bila oba izpadla iz lige. Povsem logično je torej, da se bosta močnejšim nasprotnikom upirala z vsemi silami in vsem je dobro znano, kako težko je igrati proti nasprotniku, ki mu voda teče v grlo. To velja še posebej za Juventus, ki se še ni otresel hude krize, v katero je zabredel.

Videmski napadalci se bodo v Torinu znašli pred najsolidnejšo obrambo prvenstva. Trener Ferrari bo tudi tokrat poslal na igrišče najboljšo postavo. Če bo Udinese tudi na tem gostovanju igral tako kot na prejšnjih, ni izključeno, da utegne presenetiti, čeprav mu najbrž ustreza tudi delitev točk.

DANAŠNJI SPORED

Ascoli - Roma; Cagliari - Avellino; Cesena - Catanzaro; Fiorentina - Inter; Napoli - Juventus; Sampdoria - Pisa; Torino - Udinese; Verona - Genoa.

Zaradi pomanjkanja snega so odložili

8. TRNOVSKI MARATON

Novi datum tega tekmovanja bomo pravočasno objavili v našem dnevniku.

AVTOMOBILIZEM

Po nesreči v Long Beachu

Bo Regazzoni spet hodil?

PARIZ — Vse kaže, da bo Clay Regazzoni, ki se je pred tremi leti ponesrečil na dirki formule 1 v Long Beachu, spet lahko hodil. Švicarski pilot se je znova podvrgel intenzivnemu rehabilitacijskemu zdravljenju, francoski kirurg Savillant pa meni, da bo čez nekaj mesecev lahko samostojno hodil s pomočjo bergle in posebnega aparata, ki mu ga bodo nadeli na levi gleženj.

Povratek Niltona Santosa

RIO DE JANEIRO — Bivši as brazilske reprezentance Nilton Santos je novi koordinator Botofoga ekipe.

ZA VSAKOGAR NEKAJ POSEBNEGA
optika Viki
foto-kino
kontaktne leče
Ul. Buonarroti 6 (pr. Ul. Rossetti)
TRST Telefon 77-29-96

NOGOMET

PRVENSTVO C-1 LIGE

Nevarno gostovanje Triestine v Trevisu

Vse kaže, da bo Triestina tudi v Trevisu nastopila brez svojega napadalca Struklja. Mladenič ni namreč še povsem okreval, saj ga gleženj še zmeraj boli. Rahlo poškodovana sta tudi Mascheroni in De Falco, a bosta kljub temu zanesljivo igrala.

Ne glede na postavo, ki jo bo trener Buffoni poslal na igrišče, pa je derbi s Trevisom dokaj težek. Tržaškim ljubiteljem nogometa dobro znani trener Trevisa Tagliavini je pravi mojster in pristaš obrambne igre, ki Tržačanom prav gotovo ne ustreza. Vrhu tega se morajo gostitelji oddolžiti za pekoč poraz, ki so ga utrpeli v Trstu, kjer so izgubili kar s 5:1. Ker je vsaka tekma pravzaprav poglavje zase, ni rečeno, da bo Tržačanom enako lahko tudi danes, še posebej, ker že več kol ne igrajo tako kot v prvem delu prvenstva.

DANAŠNJI SPORED (15.00)

Fano - Modena; Forli - Padova; Vicenza - Brescia; Parma - Trento; Piacenza - Sanremese; Pro Patria - Spal; Rimini - Carrarese; Rondinelle - Mestre; Treviso - Triestina.

Danes v nogometnih amaterskih ligah

Ker vlada za amaterski nogomet veliko zanimanje, smo se odločili, da bomo z današnjim dnem začeli novo rubriko. Odločili smo se, da bomo vsako nedeljo objavili verjetne postave naših amaterskih ekip na Tržaškem. Brez sodelovanja trenerjev pa bi bilo to skoraj nemogoče. Priznati moramo, da so bili vsi trenerji pripravljeni na sodelovanje. Izjemo predstavlja le trener proseškega Primorja Milan Mikuš, ki za rubriko ni pokazal zanimanja, in je sodelovanje odrekel, s tem pa še največ prikrajšal navijače Primorja. Kljub temu zadržanju pa bomo posredovali ostale podatke, ki jih bomo imeli o Primorju. Omenili bi še imena trenerjev, ki so pripravljeni sodelovati: Aldo Vidonis (Vesna), Aldo Kralj (Gaja), Vinko Hafner (Kras), Vojko Krizmančič (Zarja), Antonio Ghersinich (Breg), Claudio Fonda (Primorec).

DANAŠNJI SPORED

1. AMATERSKA LIGA

Vesna (12 točk) - Sangiorgina (18)

Verjetna postava: Savarin, Basiaco, Peresutti, Candotti, Pribaz, Jerman, Bruno, Pipan, Ludvig, Sodemacco, Starc, Acquavita, Zucca, Sedmak, Somma.

V prvem delu: Sangiorgina - Vesna 0:0

2. AMATERSKA LIGA

Zarja (15) - Libertas (18)

Verjetna postava: Puzzer, Grgič, Tognetti, Macor, Bencich, Križmančič, Gatta, D. Fonda, Udovicich, Sossi, Ražem, E. Fonda, Lupidi, Racman. Poškodovan: Novel.

V prvem delu: Libertas - Zarja 0:0

Kras (21) - Opicina Supercaffè (20)

Verjetna postava: Coronica, Sugan, Milič, Puntar, Škabar (Gnesda), Villalta, Samec, Klun, Ferfolja, Blažina, Košuta (Spataro), Izključen S. Olivo.

V prvem delu: Op. Supercaffè - Kras 2:1. (Strelci: Giovannini, Dagri, S. Olivo iz 11-metrovke.)

Opicina (20) - Primorje (21)

Poškodovani: G. Husu, V. Pertot. V prvem delu: Primorje - Opicina 2:1. (Strelci: Castriotta, Caharija, Antoni).

Gaja (5) - CGS (26)

Verjetna postava: Kante, M. Grgič, M. Rismondo, Gabrielli, Krizmančič, Vrše, Milič, Zippo, Mahnich, Pečar, B. Grgič, B. Rismondo, Gojča.

V prvem delu: CGS - Gaja 3:0. (Strelci: Abrami, Skabar, Krizsan).

3. AMATERSKA LIGA

Aurisina (26) - Primorec (23)

Verjetna postava: Leone, Marko Kralj, Mauro Kralj, Krizmančič, Lugnan, W. Milkovic, E. Kralj, Finessi, Ritossa, Dettori, I. Milkovič, P. Kralj, Maglica. Poškodovan: Mannia.

V prvem delu: Primorec - Aurisina 0:2. (Strelca: Barichievich, Lanza).

Breg (18) - Union (10)

Verjetna postava: Paniconi (Zettin), Rodella, Tul, Pinzin, Pavletič, Dazzara, Kraljič, Mondo, Albertini, Azzolin, Strnad, Zubin, Grisonich, Zonta. Izključena: Perosa, Jež.

V prvem delu: Union - Breg 1:2. (Strelci: Albertini, Ruta, Kraljič). B. Rupel

POPUSTI OD 10 DO 30%
na usnjeni galanteriji, konfekciji in obutvi

TRST
Ul. San Lazzaro 18
Tel. 68-124
Obv občini 4.11.82

Domači šport

DANES

NEDELJA, 6. FEBRUARJA

ODBOJKA

Ženska D liga

11.00 v Trstu, Borgo S. Sergio: Killjoy - Sokol

1. moška divizija

9.30 v Trstu, telovadnica Morpurgo: APAV - Kras

1. ženska divizija

11.00 v Trstu, telovadnica Morpurgo: Gold Fassl - Breg B

«Under 15»

11.00 v Trstu, licej Petrarca: Inter 1904 - Breg B; 10.00 pri Banih: Sloga A - Sokol; 9.30 na Proseku: Kontovel Electronic Shop - Breg A.

NOGOMET

1. amaterska liga

15.00 v Križu: Vesna - Sangiorgina

2. amaterska liga

15.00 v Bazovici: Zarja - Libertas; 15.00 na Opčinah: Opicina - Kras; 15.00 v Trebčah: Gaja - CGS; 15.00 v Repnu: Kras - Opicina Supercaffè

3. amaterska liga

15.00 v Dolini: Breg - Union; 10.30 v Nabrežini: Aurisina - Primorec; 15.00 v Sovodnjah: Sovodnje - Mladost; 15.00 v Štandrežu: Juventina - Azzurra

Deželni naraščajniki

10.30 v Tržiču: Monfalcone - Breg

Najmlajši

10.30 v Trebčah: Primorec - Supercaffè; 9.15 v Ul. Flavia: Olimpia - Vesna; 10.30 v Bazovici: Zarja - Campanelle

ZAČETNIKI

9.00 v Dolini: Breg - Ponziana; 12.00 v Ul. Carsia: CGS - Kras

KOŠARKA

Promocijsko prvenstvo

13.00 v Ul. della Valle: Libertas - Polet

Mladinci

11.30 na stadionu «1. maj»: Bor - Ferroviario

Kadeti

9.00 Ul. della Valle: Barcolana - Sokol; 11.00 na Kontovelu: Kontovel - Bor A

Dečki

9.00 na Kontovelu: Kontovel A - Ricreatori

Propaganda

9.30 na stadionu «1. maj»: Bor - Ferroviario

PO DESETLETJU SPLOŠNEGA NEZANIMANJA IN NEKATERIH PROPADLIH POSKUSIH

PRI POLETU PONOVNO OŽIVILI ŽENSKO KOŠARKO

Za pobudo se je zavzel Sergij Tavčar, ki je prvič poskusil že leta 1969 - Zadovoljiv odziv - Cilj je sestava zamejske ekipe - Za nastop v kakem prvenstvu je še prerano

Vzporedno z vzponom Jadrana se je v zamejstvu povečalo tudi zanimanje za košarko, tako da na tem področju skorajda ne najdeš več laika, ker so itak vsi o vsem poučeni. Kljub zanimanju za Jadran, za jugoslovansko in italijansko prvoligaško prvenstvo, za domačo košarko in ne nazadnje za ameriško profesionalno prvenstvo, pa smo v zamejstvu dolga leta zanemarili žensko košarko, ki pa ima v našem mestu dokaj bogato tradicijo.

V preteklosti je bilo sicer nekaj poskusov (Polet, deloma pri Boru), vse skupaj pa je kmalu propadlo, tako da je treba žensko košarko pri nas na novo ustvariti.

V tem smislu pa je po dolgem času neaktivnosti prišlo do pozitivnih premikov. Poletov trener Sergij Tavčar je pred dobrim letom zbral skupino deklet in začel s treningi. Čeprav se še niso udeležila uradnih prvenstvev, pa vendar dekleta vestno in marljivo trenirajo pod Tavčarjevim vodstvom, kateremu gre vsa zasluga in priznanje za tako zamisel.

V petek zvečer smo si ogledali trening Poletove košarkarske ekipe in se pogovorili s Sergijem o tem «novem» pojavu na področju slovenske košarke v zamejstvu.

«Ne pozabi», je takoj pripomnil Tavčar, «da je bilo prvo košarkarsko moštvo pri Poletu prav žensko moštvo in da smo v sezoni 1971-72 nastopali na treh zveznih prvenstvih. Šele zatem smo začeli gojiti moško košarko.»

«Kako to, da ste se pri Poletu odločili za sestavo ženskega moštva?»

«Lahko bi rekel, da je to moja zamisel, eksperiment, s katerim nočem dokazati, da ženska košarka lahko uspeva tudi v zamejstvu, čeprav smo doslej imeli negativne izkušnje na tem področju.»

«Kdaj ste pa začeli s treningi?»

«S treningi smo začeli predlanskim. Najprej sem imel skupino deklet letnika 1967 in mlajših, ki so s pripravami začela že v poletnih mesecih. Kasneje so se tej skupini priključila tudi nekoliko starejša dekleta (1965). Sprva sem mislil, da se bodo s košarko ukvarjale le rekreativno, izkazalo pa se je, da zelo rade prihajajo na treninge in da dokaj hitro dojemajo košarkarske prvine.»

«Se nameravate v prihodnji sezoni udeležiti kakega prvenstva?»

«Po mojem mnenju je še prezgodaj. Dekleta bi morala igrati brez večjih ambicij, zgolj za nabiranje izkušenj, saj je ženska košarka v Trstu na zelo visokem nivoju.»

«Misliš, da bi se v bližnji bodočnosti lahko začelo z minibasketom?»

«Zaenkrat je to še težko uresničljivo, predvsem zato, ker se velika večina slovenskih deklet ukvarja prvenstveno z odbojko, ki ima pri nas dolgoletno in bogato tradicijo. Zame bi bil uspeh že v tem da bi k nam prihajale tretješolke (letnika 1969 in 1970). Pri tem bi izkoristil priložnost in povabil vsa dekleta, ki se ne ukvarjajo z odbojko, naj poskusijo s košarko.»

«Udeležba na treningih je torej zadovoljiva. Od kod pa prihajajo ta dekleta, ali so vse domačinke?»

«Ne. Rad bi izrecno poudaril, da nočemo ustvariti nekega openskega ženskega košarkarskega moštva. Rad bi videl, da bi to postala zamejska ženska košarkarska ekipa in da bi bila dekleta iz raznih krajev, ne da bi se pri tem zamerili drugim društvom.»

«Zakaj smo v zamejstvu vedno zanemarjali žensko košarko?»

«Najprej, ker je bila konkurenca odbojke vedno premočna. Velika večina slovenskih deklet se danes pri izbiri panoge opredeli za odbojko. Ta športna zvrst ima pri nas pač bogato tradicijo, ki sega še v začetek petdesetih let, poleg tega pa je treba priznati, da se doslej res nihče ni zanimal za žensko košarko in za njen razvoj v zamejstvu.»

«Misliš, da se je zanimanje za košarko v "ženskih krogih" začelo vzporedno z uspehi Jadrana?»

«Prav gotovo predstavlja Jadran veliko propagandno sredstvo v tem smislu. Po mojem mnenju pa je bilo zanimanje vedno prisotno, vendar ženski košarki nismo nikoli nudili ugodnih možnosti razvoja. Ko sem leta 1969 začel s treningi, sem imel po enem letu 24 igralk, med katerimi je bilo več takih, ki bi lahko igrale na visokem nivoju. Nekatere so še nadaljevale s košarko, toda v italijanskih društvih, druge pa so jo opustile. Zdaj je že skrajni čas, da nekaj storimo za slovensko žensko košarko.»

Po razgovoru je Sergij nadaljeval s treningom. Kljub neugodnim razmeram (v balonu je bilo še kar mrzlo), so bila dekleta prisotna v lepem številu in so vestno trenirala. Upati je, da se bo tokrat ženska košarka dokončno uveljavila tudi pri nas.

IGOR CANCIANI

Poletove košarkarice: stoje z leve proti desni Milkovič, Korsić, J. Martelanc, Klabjan, Ulgheri, Škabar, Radetti, Calzi. Sede z leve proti desni: Rupel, Kuk, Sivic, Samsa trener, Tavčar, Danieli, Bukavec in in V. Martelanc

SMUČANJE

ŽENSKI SMUK ZA SP NA JAHORINI

Walliserjeva (Švica) najboljša

Avstrijka Kirchlerjeva druga - De Agostinijeva tokrat razočarala

JAHORINA — Švicarka Marija Walliser, ki je bila najhitrejša tudi na obeh petkovih poskusnih spustih, je osvojila smuk za svetovni pokal na olimpijski progi na Jahorini. Druga je bila Avstrijka Elisabeth Kirchler, ki je na cilj prispela skoraj s sekundo zaostanka, tretje mesto pa pripada Švicarki Ehratovi. Uspeh Švicark dopolnjuje še deseto mesto De Agostinijeve, ki pa je pravzaprav razočarala. Jugoslovanke so bile na zadnjih mestih.

Vrstni red

1. Walliser (Švi.) 1'19''88; 2. Kirchler (Av.) 1'20''67; 3. Ehrat (Švi.) 1'21''10; 4. Šarvatova (ČSSR) 1' min. 21''17; 5. Chaud (Fr.) 1'21''26; 6. Graham (Kan.) 1'21''30; 7. Nelson (ZDA) 1'21''31; 8. Emonet (Fr.) 1 min. 21''38; 9. Gatnerova (ČSSR) 1'21''40; 10. De Agostini (Švi.) 1 min. 21''41; 56. Leskovšek (Jug.) 1 min. 25''94; 57. Tome (Jug.) 1'26''06; 58. Peharc (Jug.) 1'26''24; 60. Zavadlal (Jug.) 1'29''09.

Lestvica smuka za SP

De Agostini (Švi.) 105; Walliser (Švi.) 85; Kirchler (Av.) 76.

Skupna lestvica za SP

McKinney (ZDA) 162; Wenzel (Liech.) 161; Kirchler (Av.) 139; Hess (Švi.) 135.

Smuk za svetovno prvenstvo

Prava katastrofa smukačev v St. Antonu

ST. ANTON — Moški smuk za svetovni pokal v St. Antonu se je prelevil v pravcato katastrofo za smukače. Ne le da je zmagal izraziti kombinacijski smučar, kakršen je Švicar Peter Lüscher, ampak zanimivo je predvsem to, da so se med prvo deseterico uvrstili takšni smučarji, za katere je bila dobra uvrstitev v smuku še do pred nedavnim prava utopija.

Sicer pa proga «Kandahar» že po tradiciji nagrajuje tehnične smučarje, saj je zaradi številnih ostrih ovinkov zelo zahtevna.

VRSTNI RED

1. Lüscher (Švi.) 2'04''22; 2. Meli (Švi.) 2'04''82; 3. Weirather (Av.) 2'05''00; 4. Podborski (Kan.) 2'05''08; 5. Ph. Mahre (ZDA) 2'05''19; 6. Johnson (ZDA) 2'05''50; 7. Stock (Av.) 2'05''53; 8. Klammer (Av.) 2'05''67; 9. Wenzel (Liecht.) 2'05''78; 10. Bürgler (Švi.) 2'06''18.

Lestvica smuka za SP

Klammer (Av.) 86 točk; Cathomen (Švi.) 84; Luscher (Švi.), Raeber (Švi.) in Weirather (Av.) 72.

Skupna lestvica za SP

Luescher (Švi.) 124; Mueller (Švi.) 123; Zurbriggen (Švi.) 118; P. Mahre (ZDA) 106; Stenmark (Še.) 102.

Mladinsko svetovno prvenstvo

Steveninijevi zlato Petroviču in Čižmanu bronasta kolajna

SESTRIERE — Mladinsko svetovno smučarsko prvenstvo se je za jugoslovanske barve končalo dokaj uspešno.

Rok Petrovič, ki je v slalomu osvojil zlato kolajno, je bil včeraj v veleslalomu tretji, Tomaž Čižman pa je v kombinaciji osvojil bron.

Med mladinkami pa je bila prva Italijanka Fulvia Stevenin.

Veleslalom (mladinci)

1. Wallner (Še.) 2'15''25; 2. Berg (Še.) 2'15''98; 3. Petrovič (Jug.) 2'16''12; 4. Kostroma (SZ) 2'17''32; 5. Čižman (Jug.) 2'17''46; 6. Knific (Jug.) 2'17''98; ...10. Jakopin (Jug.) 2'19''12; 12. Robič (Jug.) 2'19''40; 14. Blanc (It.) 2'20''05.

Slalom (mladinke)

1. Stevenin (It.) 1'38''46; 2. Marasova (ČSSR) 1'38''66; 3. Ladstätter (Av.) 1'39''11; 4. Mavec (Jug.) 1'39''88; 5. Bonfini (It.) 1'40''62; 6. Merighetti (It.) 1'40''68; ...24. Česnik (Jug.) 1'46''31.

Kombinacija

MLADINCI: 1. Meljnikov (SZ); 2. Alphand (Fr.); 3. Čižman (Jug.). MLADINKE: 1. Gerg (ZRN); 2. Gutensohn (Av.); 3. Figini (Švi.).

NICA — Italijanski boksar Donato Romano je izgubil v šestem krogu dvoboj proti Francozu Herlieru Custosu v kategoriji superwelter.

NAMIZNI TENIS

V ITALIJANSKI ŽENSKI A LIGI

Kras zmagal, a ne zadovoljil

Krasova dekleta so proti skromnemu Canottieriju igrale vse preveč nezbrano in premalo motivirano - Gostje dopotovale z enourno zamudo

KRAS — CANOTTIERI LECCO 5:1

Milič - M. Ronzoni 2:0 (10, 12); Sedmak - R. Ronzoni 2:0 (16, 20); Doljak - Stucchi 0:2 (—15, —19); Sedmak - M. Ronzoni 2:1 (13, —19, 22); Milič - Stucchi 2:1 (—16, 9, 12); Doljak - Ronzoni 2:0 (15, 16).

Igralke iz Lecca so sinoči dopotovale v Repen z več kot enourno zamudo. To dolgo čakanje očitno ni koristilo Krasovim dekletom, ki so bila že prepričana, da so zmagala brez borbe in so se odpravljala domov. Za zeleno mizo so bile krasovke tako premalo motivirane in zbrane, kar se je poznalo na kakovosti in učinkovitosti njihove igre. V takih okoliščinah so igralke že obsojenega Canottierija spravile domačinke v dokajšnje težave, tehnična premoč naših predstavnic pa je bila tolikšna, da končna zmaga ni bila nikoli v dvomu.

V vrstah gostujočega moštva je izstopala Stucchijeva, ki se je še enkrat proslavila kot odlična obrambna igralka, občasno pa je tudi učinkovito prehajala v napad. Tako je iztrgala set tudi Sonji Milič, Sonjo Doljak pa je popolnoma spravila ob živce s svojim loparjem s posebno travnato oblogo. V prvem setu je Doljakova povedla s 7:3, nato pa je hotela vse prehitro zaključevati akcije in žogica ni hotela na nasprotno stran mize. Stucchi si je z delnim izidom kar 14:3 zagotovila odločilno prednost. V drugem setu se je ponovila ista slika: krasovka je vodila že 10:2, ko je začela «divje» napadati in je popolnoma izgubila koncentracijo.

Damjana Sedmak je pokazala odlične zaključne udarce, le da je v njeni igri preveč pavz, povrhu pa je bila še živčna in je v dveh tekmah zgrešila kar 9 servisov. Proti R. Ronzoni je v odločilnem setu izgubljala s 13:19, pri stanju 16:19 je zgrešila servis, vendar pa se ji je nato le posrečilo zmagati.

Dragocena zmaga torej za Krasove barve, vendar pa brez prevelike časti. (B.S.)

V SKOKU S PALICO

Olson znova popravil rekord

TORONTO — Američan Bill Olson je z znamko 5,80 m za štiri centimetre popravil svoj dvoranski svetovni rekord v skoku s palico. Prejšnjo znamko je postavil januarja letos v Los Angelesu. Uradna svetovna znamka pa pripada Sovjetu Vladimiru Volkovu, ki je junija 1981 skočil 5,81 m.

Na tekmovanju v Bukarešti pa je Romunka Anisoara Cusmir postavila novo dvoransko znamko v skoku v skoku v daljino: dosegla je namreč 6,92 m in tako za 4 cm popravila rekord vzhodne Nemke Heike Daute.

Tudi Triglav iz Kranja na srečanju v Trstu

Na včerajšnjem mednarodnem mladinskem prijateljskem plavalnem srečanju v Trstu je Triestina nuoto zanesljivo zmagala pred Edera nuoto in kranjskim Triglavom, vendar so gostje iz Slovenije nastopili praktično brez ženske vrste. Končni izid:

ŽENSKE: 1. Triestina 96 točk, 2. Edera 57; 3. Kranj 15.

MOŠKI: 1. Triestina 81, 2. Triglav 73, 3. Edera 42.

KONČNA LESTVICA: 1. Triestina 177, 2. Edera 99, 3. Kranj 88.

Poleg tega so odigrali še prijateljski tekmi v vaterpolu. V prvi so tržaški naraščajniki z 12:9 premagali Triglav, med člani pa je Triglav s 15:11 premagal Triestino.

ATLETIKA

Nov rekord Ashfordove

LOS ANGELES — Ameriška tekačica Evelyn Ashford je popravila svetovni dvoranski rekord v teku na 60 metrov s časom 6''55.

ODBOJKA

SINOČI V ŽENSKI C-2 LIGI

ZELO DOBER OBRAČUN

Brežanke in Kontovelke so zanesljivo zmagale, borovke pa so kljub porazu povsem zadovoljile

Celinia — Breg 2:3 (15:5, 15:13, 11:15, 10:15, 6:15)

BREG: Olenik, Žerjal, Canziani, S. in K. Slavec, Kocjančič, Sancin, Stepančič.

V prvem in drugem setu se Brežanke niso znašle, saj so igrale precej zmedeno. S tako igro so nadaljevale tudi v začetku tretjega seta, vendar so se sredi tega niza le zbrale in končno pokazale, kaj znajo in zmorejo. Zanesljivo so nadaljevale ter v svojo korist zaključile vse tri zadnje sete in obenem tudi srečanje. (Sab)

Kontovel Electronic shop — Libertas Martignacco 3:1 (15:3, 15:13, 7:15, 17:15)

KONTOVEL ELECTRONIC SHOP: Ban, Černjava, Rupel, Regent, Gerbini, Prašelj, Maver, E. Prašelj.

Kontovelke so v povratnem srečanjem z Martignaccom prišle do tretjega para točk. Domačinke so, razen v drugem setu, igrale zelo zanesljivo, tako v napadu kot v obrambi, dobro so gradile igro in povsem strle odpor gostinj, ki so se izkazale kot žilava in homogena ekipa.

Colloredo — Bor 3:2 (15:8, 7:15, 13:15, 16:14, 15:9)

BOR: Furlanič, Vodopivec, Jazbec, Kufersin, Godina, Čač, Ukmar.

Le za las borovkam ni uspelo pripraviti izrednega presenečenja. Proti prvouvrščenemu Colloredu so izgubile šele po petih setih igre, potem ko bi tekmo lahko zaključile v svojo korist že po četrtem. V primerjavi s prejšnjimi nastopi so «plave» pokazale velik napredek, obenem pa so dokazale, da zadnje mesto na lestvici ne odraža njihovih realnih zmogljivosti. Za prikazano igro zaslužijo pohvalo prav vse igralke. (G.F.)

KOŠARKA

SINOČI V PRVENSTVU C-1 LIGE

Jadranu «programirani» točki

V Trstu je premagal peterko Beca iz Budria - Dokaj poprečno srečanje - Boris Vitez dosegel kar 44 točk - Gostje presenetili

JADRAN — BECA BUDRIO 104:93 (50:47)

JADRAN: Gulič, Ban 26 (4:5), Rauber 7 (1:2), Sosič 3 (1:2), Vitez 44 (8:9), Klavdij Starc 2 (2:3), Žerjal 14 (6:6), Daneu 4, Ivo Starc 4 (0:3).

BECA BUDRIO: Quaiotto 18 (2:3), Gnudi 2, Gasparri 8, Biavati, Piazzi 19 (3:4), Righini, Gherardi 17 (4:5), Branchini 3 (3:5), Salsini 11 (1:1), Tubertini 15 (3:6).

SODNIKA: Supino in Pascotto (oba iz Portogruara)

PROSTI METI: Jadran 22:30. BECA: 15:24. OSEBNE NAPAKE: Jadran 26; BECA 27. PET OSEBNIH NAPAK: Gasparri (34) in Branchini (39). GLEDALCEV: 1.500.

Po nedeljskem spodrsljaju v Bologni je sinoči Jadran osvojil doma pričakovani točki proti moštvu Beca iz Budria, ki ga je že zanesljivo odpravil v gosteh.

Če je Jadran osvojil «programirani» točki, ni pa zadovoljil glede prikazane igre. Naši fantje so v prvem polčasu igrali dokaj nepovezano, pa tudi v obrambi so bili pomanjkljivi, tako da so gostje dosegli kar 47 točk. V nadaljevanju pa so naši nekoliko izboljšali svojo igro, od 32. minute jim je končno uspelo tudi sprožiti nekaj protinapadov, priigrali si prednost 10 točk (79:69) in zmaga ni bila tako več v dvomu, čeprav so se gosti požrtvovalno borili do konca. Jadranovci so tako zasluženo osvojili točki, na dlani pa je, da je bilo sinočnje srečanje kakovostno eno najslabših, ki smo jih v letošnji sezoni v Trstu videli. Da bi bila mera polna, sta tudi sodnika naletela na dokaj slab dan. Proti koncu tekme sta povsem «izgubila glavo» (gre pa priznati, da nista bila pristranska), tako da se je občinstvo večkrat tudi pošteno... nasmejalo.

Skratka, ob dokaj bledi predstavi je bilo jadranovcem dovolj, da so igrali, kot znajo, nekaj minut v drugem polčasu in da sta Boris Vitez (dosegel je kar 44 točk) in Marko Ban (26) dala svoj običajni doprinos v napadu.

Razveseljivo pa je, da sta zopet igrala Peter Žerjal in Klavdij Starc (pri slednjem pa je opaziti, da si še ni povsem opomogel po hudi poškodbi). Oba košarkarja pa bosta Jadranu v nadaljevanju prvenstva še kako koristna.

«Tudi tokrat smo svojim navijačem poskrbeli za običajni 'thrilling'», se je po koncu tekme pošalil Ivo Starc, ki je nato dodal: «Tudi v tej tekmi nismo zadovoljili v obrambi. Dovolj pa je bilo, da smo v sredini drugega polčasa poostrili tempo igre in tako sta točki ostali doma.» (B. Laković)

2. SKUPINA

Roma - Cesena 1:0; Milan - Ipswich Town 1:0. LESTVICA: Roma 4, Cesena in Milan 2, Ipswich Town brez točke.

3. SKUPINA

Juventus - Lazio 3:1; Dukla - Santiago 1:0. LESTVICA: Dukla 4; Juventus 2; Lazio in Santiago 1.

4. SKUPINA

Inter - Pisa 2:0; Partizan - Alžir 2:0. LESTVICA: Partizan in Inter 4; Alžir in Pisa 0.

TENIS

PALM BEACH — Na mednarodnem ženskem turnirju, veljavnem za «grand prix», so v četrtfinalu dosegli naslednje izide: Evert Lloyd (ZDA) - Temesvari (Madž.) 6:3, 6:0; Turnbull (Avstralija) - Buderova (ČSSR) 6:0, 6:1; Jaeger (ZDA) - Garrison (ZDA) 6:1, 6:1; Mandlikova (ČSSR) - Fairbanka (Južna Afrika) 6:0, 6:1.

ODBOJKA

SINOČI V MOŠKI C-2 LIGI

PODVIG GORIŠKE OLYMPIE TERPIN

V Trstu je premagala moštvo Interja 1904 - Borovci in juventinci izgubili

Inter 1904 — Olympia Terpin 1:3 (15:8, 11:15, 11:15, 12:15)

OLYMPIA TERPIN: Neubauer, Zadnik, Spacapan, A. S. in D. Terpin, Dornik, Cotič, M. in Š. Kuštrin.

Olympia Terpin je sinoči v Trstu osvojila predragoceni točki v borbi za 3. mesto. Kot običajno doslej so Goričani tudi tokrat zelo dobro igrali proti močnemu nasprotniku in zanesljivo premagali vodilno moštvo Interja 1904.

Le v prvem setu so našli odbojkarji nekoliko odpovedalič v naslednjih treh setih pa so z zbrano in odločno igro spravili v težave Tržačane in tudi zasluženo zmagali.

Za novi, predragoceni par točk gre pohvaliti vse igralce Olympie Terpin in to predvsem zaradi požrtvovalnosti. (M. S.)

Bor Jik Banka — Vivil 2:3 (12:15, 11:15, 15:5, 17:15, 13:15)

BOR JIK BANKA: Plesničar, Marušič, Stančič, De Walderstein, Sgubin, Pečenko, Korbo, Budin, Batič, Škabar, Kodrič in Bitežnik.

Serija porazov odbojkarjev Bora Jik Banke se nadaljuje. V domačem srečanju z Vivil so morali kar šestič zapored poraženi z igrišča. Tokrat je kazalo, da ne bo tako. Gostje so povedli z 2:0, a borovci so stanje najprej izenačili in v zadnjem odločilnem petem nizu povedli celo s 13:6, toda niti ta prednost ni zadostovala za uspeh. Po tem porazu bodo Tržačani igrali v drugem delu prvenstva med šestimi slabšimi ekipami, ki se bodo borile za obstanek v C-2 ligi.

G. F.

Rozzol — Juventina Belca 3:1 (15:3, 13:15, 15:6, 15:13

JUVENTINA: Plesničar, Lucijan Černic, Juren, David Mučič, Orel, Faganel, Lavrenčič, Mavricij Černic, David Mučič.

Juventina Belca si je zapravila izredno priložnost za uvrstitev v nadaljnjo fazo. Proti Rozzolu, ki je v zadnjih časih doživel vrsto porazov, so belo-rdeči odigrali najslabšo tekmo v tem prvenstvu. Verjetno so tokrat podcenjevali nasprotnika.

Juventinci so sicer začeli zelo zanesljivo: v prvem setu so celo vodili s 13:7, odtlej pa se je zataknilo ,tako da je Rozzol zlahka osvojil tekmo in pokopal vsa upanja Juventine. Ivan Plesničar

1. MOŠKA DIVIZIJA

Sloga bar Alex — Pallavolo Sistiana 3:2 (15:1, 9:15, 14:16, 15:5, 17:15)

SLOGA: Kerpan, Kralj, Bandelj, Brass, Milkovič, Komar, Peterlin, Grgič, Sosič, Milič.

Slogaši so z veliko muko na lastnem igrišču odpravili presenetljivo Sistiano, ki očividno ni prišla k Banom z namenom, da bi odigrala vlogo pepelke. Nasprotno, ko je po prvem nizu vse kazalo, da bo tekme bliskovito konec, so se igralci Sistiane vrgli v igro z neobičajno mero požrtvovalnosti in agonizma, ki je slogaše dobesedno zmedel. Povedati je treba, da so le-ti slabo zaigrali.

Bor — Vis 1:3 (3:15, 14:16, 15:11, 4:15)

BOR: Krebel, Kralj, Filipčič, Jablanšek, Kalc, Starc, Tul, Italiano in Meton.

Kljub temu, da so borovci odigrali najboljšo tekmo, so spet ostali praznih rok. Le škoda, da so morali na igrišče okrnjeni brez dveh standardnih igralcev prve postave, ker končni izid bi lahko bil povsem drugačen. Ne glede na poraz pa zasluži šesterka Bora za prikazano igro pohvalo.

G. F.

«UNDER 15» - ŽENSKE

Sloga B — Bor 1:2 (13:15, 15:12, 15:8)

SLOGA: Sosič, Susič, Vidali, Križmančič, Milkovič, Drnovšek, Gorkič, Cipollino, Lupinc, Filipovič-Grgič, Cergol.

BOR: Foraus, Bandelj, Pečar, Valenčič, Požar, Legiša, Centazzo, Ukmar.

Derbi so osvojile borovke, a Sloga je pokazala boljšo skupinsko igro. V drugem setu so gostiteljice, ki so za leto mlajše od domala vseh nasprotnic, s požrtvovalno in zelo živahno igro v obrambi zasluženo izbojevale set. Borovke, katerim se pozna, da trenirajo v različnih skupinah in niso zato dovolj uigrane, so se «prebudile» samo v tretjem setu, ko so uveljavile svojo telesno premoč, ne pa tehnično.

Inter 1904 — Breg B 2:0 (15:4, 15:1)

KOŠARKA

ITALIJANSKA A-1 LIGA

Dragocen uspeh Goričanov

Sinoči so povsem zasluženo odpravili Cidneo

San Benedetto — Cidneo 81:76 (44:42)

SAN BENEDETTO: Biaggi, Valentinsig 8, Vazzoler, La Garde 13, Sfiligoj 2, Cecchetti, Ardessi 24, Pierich 13, Mayfield 21, Bianco.

CIDNEO: Coffari, G. Motta 8, Marušič 10, Pedrotti 2, Pietkievicz 12, Conti, May 24, S. Motta 2, Costa 14, Rizzi 4.

V anticipiranem srečanju A-1 lige je goriški S. Benedetto zasluženo premagal Cidneo iz Brescie in s tem osvojil izredno dragocen par točk za obstanek v skupini najboljših. Domači so bili v vodstvu skozi vse srečanje, saj so gostje le v začetnem delu drugega polčasa za kratek čas izenačili pri rezultatu 50:50.

V prvem polčasu je S. Benedetto vodil tudi z 10 koši prednosti, predvsem zaradi boljše skupne igre in natančnosti v napadu. Pri gostih se je v tem delu izkazal May z izredno točnostjo pri metu, medtem ko so ostali razen Coste bili precej v senci. Proti koncu polčasa so gostje zmanjšali zaostanek na 2 točki. Tudi začetek drugega polčasa je bil dokaj izenačen, dokler niso Goričani ob odhodu La Garda na klop zaradi četrte osebne napake reagirali z občudovanja vredno požrtvovalnostjo in dokončno spravili na kolena Cidneo. (M.M.)

Bic danes v Cantuju

Bicu je bil januar vse prej kot naklonjen. Tržačani se nahajajo v slabih vodah, saj so po nepotrebnem izgubili vsaj dve tekmi. Drevi bodo igrali v gosteh proti Fordu iz Cantuja, tako da se D'Amicovim varovancem obeta vse prej kot lahka naloga.

Osrednje srečanje današnjega kola pa bo v Milanu, kjer bo na sporedu tekma Billy - Bancoroma.

DANAŠNJI SPORED (17.30)

Berloni - Honky; Carrera - Cagiva; Scavolini - Latte Sole; Sinudyne - Peroni; Binova - Lebole; Billy - Bancoroma; Ford - Bic.

A-2 LIGA

Benetton - Brillante; Udinese - Seleco; Italcable - Indesit; Sacramora - Sav; Rapident - Mangiaebevi; American Eagle - Coverjeans; Bartolini - Riunite.

SINOČNJI IZID

Sapori — Farrow's 105:90

1. JUGOSLOVANSKA LIGA

Ljubljanska Olimpija zmagala v Čačku

Borac — Olimpija 99:102 (52:44)

OLIMPIJA LJUBLJANA: Blaznik, Brodnik 6, Polanes 18, Hauptman 3, Todorović 3, Vilfan 42, Šantelj 12, Vujačić 18, Mičunović.

ČAČAK — Ljubljanska Olimpija je v Čačku osvojila novi, predragoceni točki. Sijajno je tokrat igral Peter Vilfan, ki je bil v metu skoraj nepogrešljiv.

V domačem moštvu sta bila najboljša Arsić (30 točk) in Ivanović (25 točk).

IZIDI 18. KOLA

Borac - Olimpija	99:102
Šibenka - Zadar	98:95
Crvena zvezda - Bosna	88:90
Cibona - Kvarner	110:94
Budućnost - Radnički	88:81
Partizan - Jugoplastika	danes

BOKS

Mancini - Feeney

SAINT VINCENT (Aosta) — Svetovni prvak v lahki kategoriji Ray «Boom Boom» Mancini se bo drevi spoprijel z Angležem Georgejem Feeneyem. To je prvi Mancinijev dvoboj po spopadu s Korejcem Duk Koo Kimom, ki je podlegel poškodbam na ringu in katerega mati je prejšnji teden naredila samomor.

NOGOMET

TURNIR V VIAREGGIU

Beograjski Partizan zopet uspešen

VIAREGGIO — Beograjski Partizan je tudi v drugem kolu mednarodnega mladinskega nogometnega turnirja v Viareggiu zmagal.

Izidi 2. kola

1. SKUPINA

Fiorentina - Catanzaro 0:0; Palmeiras - Varšava 1:0. LESTVICA: Fiorentina in Catanzaro 3; Palmeiras 2, Varšava 0.

ODBOJKA

V SINOČNJEM DERBIJU ŽENSKE B LIGE V NABREŽINI

Servisi Pesaressijeve spravile borovke na kolena

Tekma trajala le dobrih 40 minut - Drugače so bile borovke enakovredne Nabrežinkam

Sokol Meblo — Bor Intereuropa 3:0 (15:13, 15:2, 15:10)

SOKOL MEBLO: Pesaressi, Škrk, Pernarčič, Antoni, V. in G. Legiša, Mervic, Gruden.

BOR INTEREUROPA: Rauber, Fičur, Glavina, Debenjak, Maver, V. in M. Klemše, Cergol.

Sinočnji izredno pomembni derbi v boju za obstanek med Nabrežinkami in borovkami je v bistvu odločila Pesaressijeva pri servisu; samo v drugem setu je na primer neposredno iz servisa dosegla kar sedem točk, skupno pa so Nabrežinke ob njenem izredno učinkovitem servisu iztržile 24 točk. Ta podatek praktično vse pove.

V prvem nizu so sicer borovke dobro pričele, dajale so vtis večje uigranosti in se enakovredno borile vse do rezultata 11:13 za Sokol, proti koncu pa so Nabrežinke pokazale večjo samozavest, angažiranost, gostje so po nepotrebnem zgrešile nekaj žog, do servisa je prišla še Pesaressijeva in niza je bila konec. O drugem setu ni kaj povedati: Borov trener Može je sicer poskušal z menjavami, vendar nič ni zaleglo proti razigrani Rečanki, ki je ob mreži in pri servisu nizala točko za točko. V tretjem nizu je bila igra v začetku dopadljiva, izenačena, čim pa je Pesaressijeva prišla k mreži ali k servisu, se je rezultat takoj obrnil v korist Nabrežink.

«Nisem pričakoval tako lahke zmage,» je po tekmi dejal Sokolov trener Jurman, «vendar treba upoštevati, da je bil Bor brez Kusove. Kljub temu pa bi pripomnil, da so bili nekoč derbiji med tema ekipama dosti bolj borbeni, v zadnjem času pa manjka pravega žara. Mi smo zmagali izključno z dobrim servisom, kateremu smo tudi posvetili posebno pozornost, kot tudi z obrambo v zadnji liniji, s katero sem zelo zadovoljen.»

«Kljub vsemu sem zadovoljen s tem, kar smo pokazali,» je menil Borov trener Igor Može. «Izgubili smo izključno na servisu Pesaressijeve, v ostalem pa smo bili vsaj enakovredni Sokolu. Zlasti bi pohvalil Maverjevo. V igri smo sicer pokazali določen napredek, vendar je sprejem še vse preveč pomanjkljiv.» (D. B.)

SINOČI V ŽENSKI C-1 LIGI

Zadovoljiv nastop Sloge v Ravenni

Olimpia Teodora Ravenna — Sloga 3:0 (15:12, 15:9, 15:13)

SLOGA: Vidali, Kalan, Čuk, Hrovatin, M. T. in L. Križmančič, Malalan, Maruška in Mira Grgič.

Sloga je na prvem srečanju v skupini, ki se bori za napredovanje utrpela predvideni poraz. Na gostovanju v Ravenni je namreč igrala proti drugi postavi Olimpie Teodore, to je moštvo, ki je lani osvojilo državni naslov. Že to dejstvo kaže, da je stala na drugi strani mreže dokaj močna šesterka mladih talentiranih igralk, ki predstavljajo rezervoar za prvo ekipo.

Vsekakor pa velja takoj pripomniti, da Sloga ni razočarala. Zaigrala je dokaj sproščeno, homogeno in spravila bolj kotiranega nasprotnika v velike težave. O tem pričata delna izida iz prvega in tretjega niza, ki bi ju lahko Sloga le s kančkom športne sreče obrnila v svojo korist.

ŽENSKA D LIGA

Le Volpi — Olympia Bertolini 0:3 (5:15, 9:15, 9:15)

1. ŽENSKA DIVIZIJA

Sloga — N. Pallavolo TS 0:3 (4:15, 14::16, 7:15)

SLOGA: Križmančič, Bizjak, Guštin, Colja, Kokoravec, Purič, L. in M. Čuk.

Mlade Slogašice so v srečanju z NPT utrpele dokaj grenak poraz, pa čeprav izid ne kaže objektivnega razmerja sil na igrišču. Razen v prvem nizu, ko so nasprotnice naše igralke preveč «spoštovale», so se jim v nadaljevanju igre krčevito upirale in se jim predvsem z dobro obrambo v polju postavljale po robu.

INKA

Kontovel Electronic shop — OMA Olympic 1:3 (16:14, 4:15, 3:15, 9:15)

KONTOVEL ELECTRONIC SHOP: Pertot, Kemperle, Umek, Danieli, Štoka, Perini, Danev, Rupel, Conestabo, Marcuzzi.

Proti prvouvrščeni OMA Kontovelke niso mogle pričakovati več kot častnega poraza. Po izidu sodeč, bi sklepali, da so igrale slabo, v resnici pa so se vseskozi žilavo borile in tudi zasluženo zmagale prvi set.

J. B.

Breg A — CUS 3:0 (15:0, 15:8, 15:5)

BREG: Meneghetti, Kofol, Canziani, Boneta, Sturman, Smotlak, Marsich, Pečenik.

Prva postava Brega, ki nastopa v prvenstvu prve ženske divizije, je brez težav in po predvidevanju premagala šibko šesterko CUS.

Vivai Busà — Bor 3:2 (15:11, 16:14, 8:15, 5:15, 15:12)

BOR: M. in S. Foraus, Favaretto, Košuta, Kebar, Centazzo, V. in S. Stoper, Ferluga.

Tekma med še edinima neporaženima ekipama te skupine se je končala s tesno zmago gostiteljic, a po menjavi igrišča v petem odločilnem setu so borovke imele zmago tako rekoč v žepu. Z zelo dobro igro, za katero zaslužijo pohvalo prav vse igralke, so namreč «plave» nadoknadile zaostanek dveh setov in nato vodile že s 9:4, a so tekmo kljub temu izgubile.

KOŠARKA

SINOČI V PROMOCIJSKEM PRVENSTVU NA TRŽAŠKEM

Bor Radenska uspešen, Kontovel pa praznih rok

Bor Radenska — Scoglietto 79:73 (40:36)

BOR RADENSKA: Trevisan, Maver 23 (3:5), L. Koren 10 (2:3), Krečič 5 (1:1), F. Koren 11 (1:8), Race 17 (3:5), Kneipp 2, Zobec 11 (2:6).

Kljub temu da so borovci nastopili v okrnjeni postavi, so nasploh dobro igrali, tako da se raznih odsotnosti ni poznalo. Poleg tega so že okrog 11. minute Kneippu dosodili četrto osebno napako, tako da je bil skoraj do kraja tekme na klopi. Kot po navadi pa je tudi tokrat Henrik Maver zanesljivo vodil svojo ekipo, na odbitih žogah pa sta se izkazala Zobec in Leo Koren. Vendar so vsi pripomogli k dragoceni zmagi, s katero so borovci naredili še korak naprej.

(Š. P.)

SGT — Kontovel 96:81 (52:36)

KONTOVEL: Ban 25, Štoka 11, Kneipp, Čuk 13, Lisjak 23, Daneu, Bukavec 2, Prašelj 7.

SODNIK: Fegac.

Kontovelovi člani so sinoči v gosteh klonili proti dokaj solidnemu moštvu SGT. Kontovelce je pogubil predvsem prvi polčas, ko so si domačini priigrali zanesljivo prednost. V drugem delu tekme so naši fantje prikazali dosti boljšo igro in se tudi približali nasprotnikom.

Domači košarkarji so bili izredno točni pri metu, poleg tega pa so se ponovno izkazali kot zelo uigrana in homogena ekipa. (H. L.)

NA GORIŠKEM

POM Tržič — Dom 82:44

KADETI

Bor B — Inter Milje 68:123 (32:62)

BOR: De Carli 18, Krapež 6, Parisi 2, Komar 4, Bradassi 12, Tavčar 16, Žerjal, Paoli 10, Rustja, Petaros.

Borovci so doma visoko izgubili proti močni ekipi Inter Milje. «Plavi so bili povsem nedorasli nasprotnikom, ki so vsekakor med favoriti za končno zmago.

V Borovih vrstah sta zadovoljila De Carli in Tavčar.

DEČKI

Kontovel B — Bor 26:124 (7:57)

KONTOVEL: Pertot 16, Peric 2, Baracci, Škrk, Regent 2, Husu 2, Gregori 1, Rupel 3.

BOR: Kovačič 4, Mosetti 22, Žetko 23, Lippolis 12, Ursič 16, Barini 6, Civardi 6, Carbonara 22, Capellini 2, Žgur 11.

SODNIKA: Volpi in Raseni.

Derbi med drugo Kontovelovo ekipo in Borom se je končal z zmago gostov, ki so že po prvem polčasu vodili s petdesetimi točkami razlike. V nadaljevanju se stanje na igrišču ni spremenilo tako da so borovci zasluženo zmagali. Pri Boru bi omenil dobro igro Mosettija, Žetka in Carbonare, pri Kontovelu pa se je izkazal Pertot. (R. M.)

«PROPAGANDA»

Polet — Ente Porto 89:47 (47:21)

POLET: Prelec 7 (1:3), Škrk 17 (1:3), Kocman 42, Renar, Poldini 4, Andolšek, Sosič 1 (1:3), Ciani 9 (1:3), Čebulec 9 (1:6), Berdon.

Poletovci so povsem zasluženo in visoko premagali, sicer skromno peterko Ente Porto in s tem osvojili prvo prvenstveno zmago. Naše košarkarje gre pa pohvaliti tudi za zadovoljivo skupno igro in za lep napredek, ki so ga pokazali. (A. K.)

PRIJATELJSKA TEKMA

Slovan (naraščajniki) — Bor (kadeti) 66:74 (36:34)

BOR: Pregarc 23 (1:4), Tavčar 2, Cerasari 2 (2:3), Žerjal 17 (3:4), Smotlak, Pisani 2 (0:3), Kovačič 16, Korošec 4, Vascotto 6, Jogan.

LJUBLJANA — Borovi kadeti so na gostovanju v Ljubljani pri pobratenem Slovanu z zelo dobro igro v drugem polčasu premagali tamkajšnjo naraščajniško vrsto.

(Vato)

MINIBASKET

«Turnir Zini & Rosenwasser» Sokol — SGT 14:76

SOKOL: Šuligoj 2, Stanisa 4, Sterni 2, Gulič 4, Daneu 2, Dean in Vasja Legiša, Adam, Tance, Pizziga, Ferfolja, Gruden, Lesizza.

Proti premočnim nasprotnikom so Nabrežinci sicer dokaj požrtvovalno igrali, niso pa mogli preprečiti visokega poraza. (M. K.)

OBVESTILA

ŠD Mladina

obvešča vse zainteresirane, da se je v petek, 4. t.m., zaključila telovadba.

* * *

ŠD Mladina - baletni odsek

sporoča, da je spremenjen urnik treninga in sicer od 8. februarja dvakrat tedensko ob torkih ob 17. uri za prvo in drugo skupino, ob 18.30 za tretjo skupino; ob petkih ob 16. uri za prvo in drugo ter ob 17.30 za tretjo skupino.

* * *

ŠD Mladina — smučarski odsek

obvešča, da danes, 6. februarja, odpade izlet in tekmovanje za pokal treh dežel v Trbižu zaradi pomanjkanja snega.

* * *

ŠK Kras, KD Rdeča zvezda in KD Kraški dom

organizirajo v soboto, 12. februarja (kraj bo naknadno sporočen), od 17. do 19. ure otroško pustno rajanje za otroke, ki obiskujejo vrtce, za osnovnošolce in srednješolce. Rajanja se bodo udeležili tudi vrstniki pobratenega društva Most pri Ljubljani.

* * *

Športna šola Trst

sporoča, da bo seja glavnega odbora v četrtek, 10. t.m., v Trstu, Ul. sv. Frančiška 20. Začetek ob 20. uri. Uro prej, ob 19. uri bo seja izvršnega odbora ŠŠT.

* * *

Športna šola Trst

Starši, ki bi radi telovadili skupaj s svojimi 2- in 3-letnimi otroki, pozor!

Na stadionu «1. maj» na Vrdelski cesti št. 7 je organizirana za vas skupna vadba otroci - starši.

Vabimo vas, da se je udeležite v športni opremi ob ponedeljkih in četrtkih od 17. do 18. ure.

RADIO

V jutrišnji oddaji «Veselo športno popoldne», ki jo od 15. do 17. ure vodi prof. Ivan Peterlin, bo poleg običajnih rubrik, ki gredo od športno - zdravniške tematike, do kvizev, tudi razgovor o aktualnosti in življenjskosti našega zamejskega športa ter njegovih ustvarjalcev. Gost oddaje bo tokrat dolgoletni športni delavec Boris Simoneta.

Strukelj v reprezentanci

FIRENCE — Tržačan Marc David Strukelj se bo v Covercianu udeležil priprav z italijansko reprezentanco «under 21», ki jo sestavljajo nogometaši italijanskih tretjeligaških klubov.

Uredništvo, uprava, oglasni oddelek
TRST Ul. Montecchi 6, PP 559 Tel. (040) 79 46 72 (4 linije) TLX 460270
Podružnica Gorica, Drevored 24 maggio 1 Tel. (0481) 83382 (85723)
Naročnina
Mesečna 9.000 lir — celoletna 65.000 lir
V SFRJ: številka 6,00 din, za zasebnike mesečno 100,00, letno 1000,00 din, za organizacije in podjetja mesečno 140,00 letno 1400,00 din.
Poštni tekoči račun za Italijo Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

Za SFRJ Žiro račun 50101-603-45361 ADIT — DZS 61000 Ljubljana Gradišče 10/II. nad., telefon 223023
Oglasi Ob delavnikih: trgovski 1 modul (šir. 1 st., viš. 43 mm) 39.000 lir. Finančni 1.500, legalni 1.500, osmrtnice po formatu, sožalja 1.500 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglasi 300 lir beseda. Ob praznikih: povišek 20%. IVA 18%. Oglasi iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku ali upravi, iz vseh drugih dežel v Italiji pri SPI.
Stran 12 6. februarja 1983 Odgovorni urednik Gorazd Vesel
Izdaja in tiska ZTT Trst
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

ZANIMIVA ZAMISEL DIJAKOV NAŠE VIŠJE SREDNJE ŠOLE

Prešernova proslava na učiteljišču posvečena kulturi Beneške Slovenije

Proslava bo v soboto, 12. februarja, na njej pa bo sodelovala tudi rezijanska pesnica Silvana Paletti

Februarja se po vseh slovenskih društvih in šolah Slovenci pripravljamo na praznik slovenske kulture. Zato smo se tudi mi, dijaki slovenskega učiteljišča A. M. Slomšek odločili, da bomo v soboto, 12. t.m., počastili spomin našega pesnika Franceta Prešerna.

Dolgo smo razmišljali, kako bi to nalogo najgloblje opravili. Končno smo se odločili, da bomo ta dan kulture posvetili kulturnim izročilom tistih bratov, ki sicer živijo v naši deželi, a njihov način življenja, položaj in kulturo le malo poznamo. Odločitev je padla na Slovence, ki živijo v Beneški Sloveniji. Takoj smo začeli listati po knjigah in spoznavati bogato beneško kulturno ustvarjalnost in njihovo zgodovino. Ko smo se seznanili z gospodarsko in zgodovinsko sliko Benečije smo se dijaki lotili resnega dela. Pripravili smo dokaj pester program, saj ga sestavljajo plesna in pevske točke, recitacije ter kratka igrica. Dijakinje drugih razredov so poskrbele, da ne bi bile stene odra prebele in prazne. Zato so s pomočjo prof. Grgiča pripravile res «umetniško» izdelano sceno. Za plesno točko nam je priskočila na pomoč Nadja Kriščak. Ta nas je s pomočjo prof. Tavčar naučila tipični rezijanski ples «rezijanka». Dijakinje same pa smo poskrbele in si sešile za ta ples obleke, oziroma rezijanske narodne noše.

Profesorici Škerk in Peterlin sta nam pomagali pri zbiranju zgodovinskega in zemljepisnega gradiva ter literarnih del Ivana Trinka-Zamejskega, čigar prav letos slavimo 120-letnico rojstva. Sekstet, ki ga sestavljajo dijakinje 4. razreda, bo zapel dve beneški narodni, in sicer «Božime, moje diete» v priredbi Nina Špehonje in «Oj, božime» Ubalda Vrabca.

Da bi proslava še pristneje izpadla, smo na šolo povabili rezijansko pesnico Silvano Paletti. Ta nam bo predstavila nekaj svojih pesmi, ki so napisane v beneški govorici. Zbor 4. razreda nam bo nato pod vodstvom prof. Malalan zapel pesem «Pustite nam rože» Rinalda Luszcha.

Dijakinje vzgojiteljske šole so s pomočjo prof. Kravos pripravile ljubko igrico, ki se dogaja prav na naši šoli in vključuje recitacije pesmi in proznih del tržaških in goriških pesnikov in pisateljev.

Proslavo bomo zaključili z dvema Prešernovima pesmima, ki ju bo zapel ves šolski pevski zbor. Ti dve pesmi sta «Luna sije» v priredbi Jurija Fleišmana in «Zdravljica» Ubalda Vrabca. Odločili smo se za tak zaključek, saj Prešernove pesmi na taki proslavi ne smejo manjkati. Ne preveva jih samo globoka ljubezen do človeka in Slovencev, temveč tudi mogočna vera, da se bo človeštvo nekoč rešilo suženjstva in določalo dan, ko bo na svetu zavladal mir.

Alenka Dobrila

Prijeten filmski večer v Prebenegu

V sredo zvečer je bilo v Srenski hiši v Prebenegu prijetno srečanje s filmskim amaterjem Oskarjem Kraljičem, ki ga je priredilo KD Jože Rapotec. Kraljič je domačin in ga Prebenežani prav dobro poznajo, zato je bilo srečanje z domačim ustvarjalcem še toliko bolj prisrčno in sproščeno. Nekaj besed je uvodoma spregovorila predsednica društva Geni Kozina. Potem pa je Kraljič zavrtel svoje posnetke, ki živo in od časa do časa dragoceno dokumentarno pričajo o nekaterih značilnostih življenja v Bregu in Prebenegu samem. Osmice v vasi, razstave vin v Zabrežcu, odprtje Srenjske hiše v Prebenegu, spominska svečanost ob 60-letnici požiga Mačkolj so dogodki, ki jih je Oskar Kraljič spretno ujel v kamero. (Ris)

V PRIREDBI KD ŠKAMPERLE IN KD UNION

V sredo popoldne Prešernova proslava na stadionu «1. maj»

Nastop otrok otroškega vrtca od Sv. Ivana, osnovne in srednje šole ter harmonikarskega ansambla s Proseka

Kulturno društvo S. Škamperle in KD Union bosta tudi letos skupno pripravili kulturni popoldan v počastitev pesnika Prešerna. Proslava bo v prostorih društva Škamperle na stadionu «Prvi maj», v sredo 9. t.m., ob 16. uri. Ob tej priliki vabita društvi vse domačine, da se proslave polnoštevilno udeležijo.

Pri sporedu bodo sodelovali otroški vrtec od Sv. Ivana, osnovna in srednja šola. V gosteh pa bomo imeli tudi harmonikarski ansambel s Proseka. Na sporedu bo otroško rajanje, recitacije in petje.

Naj omenimo, da bodo prireditelji ob tej priliki podarili nastopajoči šolski mladini in otrokom knjige.

Proslava ni le gola počastitev našega največjega pesnika, pač pa tudi priložnost za srečanje med tukajšnjimi Slovenci in za nastop šol in vrtca, ki so v tem mestnem predelu. To je obenem tudi težnja povezave šolske mladine z delom obeh društev.

V Bazovici pripravljajo Prešernovo proslavo vaški mladinci

Dan slovenske kulture proslavljamo Slovenci po šolah, po kulturnih društvih in podobnih organizacijah. Prav je, da proslavljamo 8. februar, ko se spominjamo Prešerna, na najrazličnejše načine; še posebno je važno, da se v pripravo podobnih proslav vključi mladina. V Bazovici bodo ob slovenskem kulturnem prazniku sodelovali nekateri vaški mladinci, ki bodo prebrali misli, ki se jim porajajo ob tej priložnosti, nekateri pa jih bodo spremljali z glasbenim vložkom. Na večeru bo sodeloval tudi domači pevski zbor Lipa. Upamo, da se bomo v polnem številu srečali v bazovskem domu in tako potrdili zvestobo Prešernu in utrdili njegov zgled. Proslava bo v sredo, 9. februarja, ob 20.30. (S. K.)

Praznik slovenske kulture na šempolajski šoli

Na osnovni šoli «Stanko Gruden» v Šempolaju je bil v petek, 4. t.m., zvečer praznik slovenske kulture. V prvem delu so nastopili učenci celodnevne osnovne šole Šempolaj - Slivno z recitacijami in pesmijo. V drugem delu sporeda pa je zaigral harmonikarski ansambel Glasbene matice Prosek - Kontovel pod vodstvom dirigentke Loredane Kočevar. Mladi učenci in zlasti spretni harmonikaši so navdušili številno občinstvo.

Po prireditvi so starši učencev pripravili bogato zakusko, s katero so pogostili nastopajoče in občinstvo.

Pismo uredništvu

Kakšna imena našim otrokom?

Spošt. uredništvo

Človek vzame v roke Primorski dnevnik v prepričanju, da bo izvedel dnevne novice, razna obvestila, ki morajo nujno zanimati tudi starejše občane. Da bo potom dnevnika dobil, vsaj v glavnih obrisih, sliko politične situacije pri nas in v svetu in končno nas zanimajo tudi osebne vesti: kdo se je rodil, kdo ponesrečil, kdo umrl itd.

Posebno nas zanimajo rojstva, ker opažamo zadnje čase, da «naši», ki naj bi veljali za slovenske starše, dajejo svojim otrokom taka imena, ki jih navadni Tržačani, ki se angleškega, francoskega ali ne vem kakšnega jezika nismo učili, enostavno ne znamo prebrati.

Nekoč so se naši predniki trudili, da so svoja imena pisali čimbolj po slovensko: Franc je bil Rado, Andrej - Hrabroslav in podobno. Danes pa? — Mislim, da se z mojim mnenjem strinja še veliko tržaških Slovencev, ki se borimo za naše pravice, za ohranitev in uveljavitev našega jezika tudi «de facto» in ne samo «de jure».

Zvesta bralka
Primorskega dnevnika

Darovi in prispevki

ZA SPOMENIK PADLIM V NOB IZ PREČNIKA

V spomin na svoje pokojne darujeta Marija Legiša roj. Kralj in sin Mirko z družino (Kamnolom) 50.000 lir.

ZA SPOMENIK PADLIM V NOB S KONTOVELA

Ob obletnici smrti svojih staršev daruje Stanko Starc 20.000 lir.

ZA SKUPNOST DRUŽINA OPČINE

V počastitev spomina drage Nerine Rustja darujejo Ivan, Anica in Bruna 20.000 lir.

Ob 30. obletnici smrti dragega očeta daruje sin Marjo Petaros z družino 10.000 lir.

Namesto cvetja na grob Marije Sivitz daruje Elizabeta Colautti 20.000 lir.

Odbor za proslavo 100-letnice ustanovitve Sokola v Trstu se iz srca

zahvaljuje za pomoč

ki so jo nesebično ponudili slovenski bančni zavodi ter slovenska podjetja in s tem omogočili realizacijo proslave.

Naša hvala: Tržaški kreditni banki, Hranilnici in posojilnici - Občine, Hranilnici in posojilnici - Nabrežina, tvrdkam Mercantile, Iret, Centralsped, Resim, Agroforest, Adriaimpex, Indules, Tradt - Trieste, Impexport, Velox, Mediterranea, restavraciji Marinella, trgovinam Manufakture Udovič, Jazbar, Segulin, Rolič in hotelu «Alla Posta».

ZA SPOMENIK PADLIM V NOB S PROSEKA

V spomin na Oskarja Vatovca daruje Dinci Gorjup 10.000 lir.

Nosilci krste Oskarja Vatovca darujejo 25.000 lir.

V počastitev spomina Oskarja Vatovca darujeta Vojka in Ivan Ukmar 15.000 lir.

Namesto cvetja na grob prijatelja Oskarja Vatovca darujeta Marija in Ivan Sosič 20.000 lir.

ZA SPOMENIK PADLIM V NOB IZ KRIŽA

V spomin na draga Matija in Ingrid Settimo ob peti obletnici smrti darujeta družini Settimo in Samero 15.000 lir.

Ob obletnici smrti Marije Sulčič por. Tence daruje Milan z družino 20.000 lir.

V spomin na pok. Pierino, ženo Pina Cancianija darujejo tovariši Pino, Stelio, Marčelo, Drago, Ančko in Giorgio 35.000 lir.

V spomin na Ninota Sulčiča (Tonca) in Antona Sulčiča (Zgraden) daruje Ančko Sulčič 5.000 lir.

Namesto cvetja na grob Antona Sulčiča darujeta Viktorija in Tojka Bezin 30.000 lir.

* * *

Namesto cvetja na grob Nerine Rustja daruje Anica Polduzzi 50.000 lir za Center za rakasta obolenja.

Namesto cvetja na grob Antona Sulčiča daruje družina Rožine Šemec 10.000 lir za moški pevski zbor Vesna.

V spomin na pok. Oskarja Vatovca darujeta Ivanka in Mario Briščik 20.000 lir za krožek komunistične mladine Marjan Štoka Prosek - Kontovel.

Ob predvajanju diapozitivov darujeta Mario Magajna in Albin Grmek 21.500 lir za KD Jože Rapotec.

Udeleženci silvestrovanja darujejo 30.000 lir za KD Jože Rapotec.

Ob predvajanju filmov daruje Oskar Kraljič 17.000 lir za KD Jože Rapotec.

Ob smrti drage mame Marije Sivitz darujejo sin Sergio ter hčeri Ernesta in Laura 50.000 za KD Primorec - Trebče, 50.000 za ŠD Primorec, 100.000 za godbo Viktor Parma, 50.000 za Skupnost družina Občine, 50.000 za kapelo Leopolda pri Domju, 50.000 za cerkev v Ricmanjih in 50.000 lir za Ljudski dom v Trebčah.

Namesto cvetja na grob Marije Sivitz darujejo Nardo Kralj 10.000, Lidija in Savina Pellegrini 20.000, Dario Čuk 10.000 ter Franko Mesar 10.000 lir za ŠD Primorec.

V spomin na Angelo Žerjal, Rikarda Žerjala, Julko Carli in Aleksandra Hrovatina daruje Marija Carli 10.000 za ŠD Primorec in 10.000 lir za godbo Viktor Parma.

Namesto cvetja na grob Aleksandra Hrovatina daruje Angel Kralj (Trebče 206) 10.000 za ŠD Primorec in 10.000 lir za godbo Viktor Parma.

Namesto cvetja na grob Marije Sivitz daruje Justina Kralj (Trebče 182) 10.000 lir za godbo Viktor Parma.

V počastitev spomina Marije Španger daruje Meri Rojc 10.000 lir za Dijaško matico.

Ob plačanju članarine daruje Mara Kalin 7.000 lir za Društvo slovenskih upokojencev.

Ob 13. obletnici smrti Josipa Lovrihe in 7. obletnici smrti žene Tončke darujeta Nidia in Vojteh Lovriha 15.000 lir za KD Valentin Vodnik.

V spomin na svoje drage daruje Olivija Krasnik z družino (Nabrežina) 10.000 za Glasbeno matico in 10.000 lir za Dijaško matico.

V počastitev spomina pok. Brune Nauta por. Pečar darujeta Olga Valetič in Ema Kerševan 10.000 lir za Društvo slovenskih upokojencev.

V spomin na Alojzijo Pečenko darujeta Amalija Castellani in sin Avgust 20.000 lir za Združenje aktivistov osvobodilnega gibanja za Tržaško ozemlje.

Ob drugi obletnici smrti Stanka Pertota darujeta Majda in Danilo Gerdol 10.000 lir za nakup klavirja za SKD Barkovlje.

V počastitev spomina Silvanove tete Frančiške Kobal vd. Kočevar darujejo družine Kodrič-Šiškovič 20.000 za Glasbeno matico in 20.000 lir za Društvo slovenskih upokojencev.

V počastitev spomina pok. Romana Rapotca daruje družina Petaros (89) 5.000 lir za VZPI-ANPI Boršt - Zabrežec.

Ob tretji obletnici smrti mame Pepke Sardoč daruje hči Celesta z družino 20.000 lir za KD Rdeča zvezda.

V spomin na Nerino Rustja daruje Lojzka Guštin 5.000 lir za amaterski oder Jaka Štoka.

Ob obletnici smrti Andreja Daneva daruje družina 10.000 lir za ŠD Kontovel.

Ob praznovanju rojstnega dne daruje Amalija Castellani 20.000 lir za KD Rovte - Kolonkovec.

V spomin na nepozabnega Oskarja Vatovca daruje družina Vatovac s Proseka in iz Trsta 50.000 za pevski zbor Vasilij Mirk, 50.000 lir za ŠD Primorje, 50.000 lir za ŠK Kras, 50.000 lir za Zvezo partizanov s Proseka - Kontovela, 50.000 lir za VZPI-ANPI (Trst), 50.000 za sekcijo KPI s Proseka - Kontovela, 50.000 lir za Kulturni dom Prosek - Kontovel, 25.000 lir za Mladinski krožek Prosek - Kontovel, 25.000 lir za Krožek komunistične mladine «M. Štoka» s Proseka - Kontovela in 50.000 lir za komunistični tisk.

V spomin na Oskarja Vatovca darujeta Marija in Milan «S placa» 50.000 lir za Zvezo partizanov s Proseka - Kontovela in 50.000 lir za Godbeno društvo Prosek.

V spomin na Oskarja Vatovca daruje Guido Righini 25.000 lir za VZPI-ANPI (Trst) in 25.000 lir za sekcijo KPI iz Naselja sv. Sergija.

V spomin na Oskarja Vatovca darujeta Anita in Marija «S palacina» 10.000 lir za Godbeno društvo Prosek.

V spomin na Oskarja Vatovca darujeta Liči in Alojz Kapun 10.000 lir za pevski zbor Vasilij Mirk.

V spomin na sestrično Nerino Rustja darujeta Lidja in Egidio Castellani 10.000 lir za pevski zbor Vasilij Mirk.

Zaradi pomanjkanja prostora bomo ostale darove in prispevke objavili v prihodnji številki.

Pellicceria
CERVO
priporočena trgovina za vaše nakupe
KRZNA, JOPE
elegantni modeli najboljše kakovosti
NAŠITKI vseh vrst
Bogata izbira
Najnižje cene v naši deželi
TRST Viale XX settembre 16
Tel. 796-301

ENTE PER LA ZONA INDUSTRIALE DI TRIESTE

(Ustanova za industrijsko cono Trst)

Sprejem podrobnostnega načrta pri Orehu (Noghere)

— Obvestilo o objavi in depozitu —

PREDSEDNIK EZIT

na podlagi sklepa upravnega sveta št. 56/1982 z dne 14. 12. 1982, ki ga je odobrila deželna direkcija za industrijo in obrt z noto prot. št. 5 z dne 4. 1. 1983, s katerim je bil sprejet podrobnostni načrt pri Orehu (Noghere);

na podlagi zakona o urbanistiki št. 1150 z dne 17. 8. 1942 in nadaljnjih popravkov ter dopolnitev;

na podlagi deželnega zakona št. 23 z dne 9. 4. 1968 in nadaljnjih popravkov ter dopolnitev;

na podlagi deželnega zakona št. 47 z dne 3. 6. 1978 s posebnim poudarkom na členu št. 14 zakona;

OBVEŠČA

da bodo izdelki, ki se nanašajo na podrobnostni načrt pri Orehu (Noghere) skupaj z omenjenim sklepom o sprejemu, deponirani pri uradih EZIT v Ul. G. in S. Caboto št. 14 in pri tehničnem oddelku — urad za urbanistiko — miljske občine, Ul. Roma št. 22, na ogled občinstvu v uradnih urah dvajset (20) dni zaporedoma, prazniki vključeni, z začetkom s prvim dnem po objavi tega obvestila v listu Zakonskih obvestil (Annunzi Legali) tržaške pokrajine;

da si v tem roku vsakdo lahko ogleda podrobnostni načrt, v vseh delih in lahko predloži ali pošlje morebitne pripombe na ustreznem kolkovanem papirju, predsedniku EZIT, v teku dvajsetih (20) dni od zapadlosti predložitve. Pripombe, ki bodo prispele z zamudo, ne pridejo v poštev. Tudi grafični prikazi, ki bi bili predloženi v razlago pripombam, morajo biti ustrezno kolkovani.

Sledeče obvestilo bo razobešeno na oglasni deski miljske občine in objavljeno v Uradnem vestniku Avtonomne dežele Furlanije - Julijske krajine in v časopisih Il Piccolo, Primorski dnevnik ter Il Messaggero Veneto.

Trst, 2. februarja 1983

Predsednik
Ennio Antonini

SOZD TIMAV
DO HOTELI IN GOSTINSTVO SEŽANA

PUSTOVANJE

V LIPICI

HOTEL MAESTOSO — 12., 13. in 15. februarja
Igra ansambel AVANTURISTI s pevcem **Vladimirom Samcem**
Za soboto, 12. 2. vstopnina 150.— din
Za nedeljo, 13., in torek, 15. 2. vstopnina 100.— din
Vse tri dni bo nagrajevanje najlepših mask.

V SEŽANI

HOTEL TRIGLAV — 12. februarja
Igra ansambel IVANA KOROŠCA vstopnina 100.— din

HOTEL TABOR — 13. februarja
Igra ansambel IVANA KOROŠCA

NA KOZINI

MOTEL KOZINA — 11., 12., 13. in 15. februarja
Igra ansambel DOMAČI FANTJE
12. februarja nagrajevanje najlepših mask - vstopnina 150.— din (od tega 50.— din konsumacije)

Vabimo vas, da si ogledate kobilarno Lipica in dresurni program vsako nedeljo ob 15. uri in izjemno na pustno soboto ob 11. uri.

NEPOSREDNA PRODAJA
od proizvajalca do potrošnika
SVININA IN MESNI IZDELKI

KUHAN PRŠUT PRAGA — PLEČA — POPRANA, PEČENA IN PREKAJENA SLANINA — MESNE DELIKATESE — SVEŽA SALAMA — KRANJSKE, DUNAJSKE IN DRUGE KLOBASE — SUROV PRŠUT — SPECK — PREKAJENA REBRCA — PRATA — SVINJSKA MEČA

NOV PRODAJNI CENTER

DUKE grandi marche
TEL. 82-03-34

INDUSTRIJSKA CONA
Strada Monte d'Oro
(Dolga krona)
URNIK: 9 - 13 — 16 - 19
(RAZEN OB PONEDELJKIH)
— avtobus 23 - 40 —
PROSTORNO PARKIRIŠČE

ROLICH
NABREŽINA
Kamnolomi 35/e
Tel. 20-03-71
KERAMIČNE PLOŠČICE
SANITARIJE

VATOVEC
Trst - Ulica Machiavelli 28 - Tel. 69076
BELA TEHNIKA, NAPRAVE ZA OGREVANJE, SIVALNI STROJI, RADIO, TELEVIZORJI, MAGNETOFONI IN HI-FI NAPRAVE
● Ugodne cene, vljudnost, domačnost
● Brezplačna dostava na dom ali na mejl

Ignis	Bosch	Philips	Hoover
Candy	Blaupunkt	Sanyo	Braun
Rex	Grundig	Hitachi	Moulinex
San Giorgio	Telefunken	Inno-Hit	Girmi
Ariston	Metz	Krups	Singer

Mali oglasi telefon (040) 79 46 72

PRODAM 900 kv. m zazidljivega terena na Pesku. Telefonirati od 14. do 16. ure na št. 040/226577.

KITAJSKE čistokrvne male sobne psičke prodam. Anžič, Trg mladinskih brigad 1 — Ljubljana.

NOVA trgovina športne opreme «3a SPORT», Tržič, Corso del Popolo 45, nudi posebne popuste na vseh artiklih. Priporoča se za obisk.

OPRAVLJAM pleskarska dela in nudim vsakovrstno težaško pomoč. Telefonirati na številko (0481) 882-307.

OSMICO nadaljuje do 24. t.m. Robert Pipan iz Mavhinj.

PRODAM fiat 127 letnik 1976 (3 vrat) v dobrem stanju. Ugodna cena. Telefonirati v večernih urah na št. 225-320.

OSMICO je odprl Boris Primožič, Ul. Kobler št. 17 (pri Magdaleni). Toči črno in belo vino.

OSMICO je odprl Anton Gombač, Lonjer 291/1. Toči belo in črno domačo kapljico.

OSMICO so v Doberdobu odprli pri Kukukevih, Ul. Dol, kjer točijo belo in črno vino lastne proizvodnje.

PRODAM golf GTI. Telefonirati v večernih urah na št. 57-50-21.

NA OPČINAH sem izgubil listnico z dokumentom o lastništvu mopeda tomos št. 242180. Poštenega najditelja prosim, da telefonira na št. 040/211178.

OSMICO je v Praprotu odprl Lupinc. Toči črno in belo vino.

KUPIM hišo na Krasu ali v okolici Trsta tudi brez vrta. Telefon (040) 749457 ali 941153.

ODDAMO v najem delno obdelan vinograd (približno 700 kv. m površine) med Miramarom in Kontovelom. Možna gradnja vikend hišice. Resne ponudbe na upravo Primorskega dnevnika Ul. Montecchi 6, pod šifro «Vinograd».

URADNICO/KA z znanjem slovenščine za takojšnjo zaposlitev v Milanu išče trgovsko podjetje. Ponudbe poslati na upravo Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, pod šifro «Milano».

PRODAM karavan bürstner 5 m letnik 1978 v izredno dobrem stanju. Telefon 040/212954.

GOSPA - INVALID išče žensko, ki bi ji pomagala v teku dneva. Nudi prenočišče. Telefonirati na št. 040/825112 ob 12.30 ali pa ob 18. uri.

IŠČEM frezo 12 konj za okopavanje trt. Tel. 225519 od 14. ure dalje.

OSMICO je odprl Zvonko Ostrouška - Zagradec 1. Toči pristno domačo kapljico.

GOSTILNA z vrtom na zahodnem Krasu išče najemnika z družino. Telefonirati na št. 200-818.

KUPIM manjšo nezazidljivo parcelo v okolici Borša, Zabrežca ali Ricmanj, po možnosti v bližini ceste. Tel. 910008 v večernih urah.

PODJETJE Malalan - Benčina prodaja v rezidenčni coni na Opčinah stanovanja v gradnji različne velikosti, tudi z vrtom in boxom. Za informacije tel. 211043.

STAREJŠA GOSPA iz Gorice išče hišno pomočnico. Nudi hrano in stanovanje. Tel. na št. 0481/86349.

KUPIM ali najamem hišo v okolici Trsta ali na Krasu. Telefonirati na št. (040) 228-834 ali 817-265.

PRODAM fiat 500 letnik 67, z opravljeno revizijo. Cena 400.000 lir. Telefonirati na št. 730630 od 8.30 do 12.30 in od 15.30 do 19.30 (vprašati po Cristelu).

PRODAM hišo na Krasu brez vrta. Telefonirati v večernih urah na št. 200-634.

GRAMOFON master voice iz leta 1930 v dobrem stanju prodam. Telefonirati na št. 0481 - 86349.

PRODAM gliser silent graft 4 m z motorjem evinrude 55 HP s prikolico elle Bl za prevažanje. Telefon 040/212954.

22-LETNI knjigovodja išče zaposlitev v podjetju. Telefon 040/723-739.

IŠČEM zaposlitev kot blagajničarka v trgovini ali pa kot pomočnica v ambulanti. Telefonirati na številko 231875.

PRODAM parcelo pri morju v bližini Reke. Pismene ponudbe poslati na upravo Primorskega dnevnika v Gorico pod šifro «Zazidljivo».

GRADBENO podjetje gradi, obnavlja in preurejuje. Telefonirati v uradnih urah na št. 762005.

Zastopnik kuhinj morduzzo
TRST Ul. Baiamonti 3 - tel. 820766
Ul. Di Vittorio 12 - tel. 813301
EDI MOBILI

ORVISI
bogata izbira vsakovrstnih igrač
TRST — UL. PONCHIELLI 3

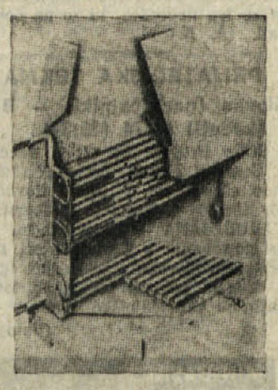
Termopalex
ogreva radiatorje vse hiše z ognjem kamina:
od 19.000 do 30.000 Kcal/h
Dobite ga lahko v verzijah:
76—96—A106.

Keramika Brunetta
TRŽIČ - Ulica C. A. Colombo 9
Telefon (0481) 72129

Ventilpalex
Kamin s toplim ventiliranim zrakom z dejanskim donosom od: 500 do 900 m³/h
Dobite ga lahko v verzijah:
60—76—96.

ENTE FIERA UDINE ESPOSIZIONI
18. Razstava kmetijskih strojev
12. - 20. februarja
AGRIEST 83

Urnik: ob delavnikih 13.30 - 19.00 — ob sobotah in nedeljah 9.00 - 20.00
SEJEMSKO RAZSTAVIŠČE TORREANO DI MARTIGNACCO